

УНІВЕРСИТЕТ імені АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

---

*XXII Міжнародна науково-практична конференція
студентів і молодих вчених*

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВИБІР УКРАЇНИ ТА ПРОБЛЕМИ МАКРОЕКОНОМІКИ

Тези доповідей

22 березня 2017 р.

Дніпро
2017

УДК 339.92
ББК 65.5:65.012.2
Є 24

Організаційний комітет:

А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор – голова оргкомітету;
С.В. Кузьмін, доктор економічних наук, професор;
С.П. Кожушко, доктор педагогічних наук, професор;
Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент;
А.С. Магдич, кандидат економічних наук, доцент;
С.І. Мединська, старший викладач;
Г.І. М'ясоїд, кандидат педагогічних наук, доцент;
І.С. Шура, кандидат економічних наук, доцент;
О.А. Задоя, викладач.

Є 24 Свроінтеграційний вибір України та проблеми макроекономіки:
XXII Міжнародна науково-практична конференція студентів і молодих
вчених: тези доповідей, Дніпро, 22 березня 2017 р. – Дніпро: Університет
імені Альфреда Нобеля, 2017. – 124 с.

ISBN 978-966-434-378-4

Збірник містить тези доповідей учасників XXII Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих вчених «Свроінтеграційний вибір України та проблеми макроекономіки». Молоді науковці з України, Великої Британії, Польщі та інших країн наводять свої оцінки сучасного процесу глобалізації та перспектив світових інтеграційних тенденцій. Досліджуються макроекономічні суперечності та шляхи їх вирішення у різних країнах.

УДК 339.92
ББК 65.5:65.012.2

Відповідальний за випуск: *А.О. Задоя*, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії.

ISBN 978-966-434-378-4

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2017

ЗМІСТ

<i>Баеш В.</i> Проблемы развития международного туризма в Европе	6
<i>Vairachnaya K.</i> The main forms of international economic relations	8
<i>Баранник Ю.</i> Социальный популизм в Украине	9
<i>Belokon E.</i> Regulation of international trade in Ukraine	10
<i>Білогаш І.</i> Проблеми інтеграції України до світового співтовариства	11
<i>Бондарь С.</i> Коррупция в Украине: масштабы и пути преодоления	13
<i>Бикова К.</i> Динаміка інвестиційних вкладень в Україні	15
<i>Булієв О.</i> Глобалізація сучасного світу: перспективи та протиріччя	18
<i>Валіков В. Бондар В.</i> Поточний стан і перспективи глобалізації сучасного світу	20
<i>Вергун С., Николаев Т.</i> Розвиток туристичної галузі України: стан та перспективи	22
<i>Воробйова К.</i> Інвестиційна діяльність в екологічній сфері	24
<i>Havriushyn A.</i> Comparing the EU institutions: the European Council and the Council of the European Union	26
<i>Holubenko V.</i> The consumer basket in Ukraine and other countries ...	28
<i>Gumenyuk O.</i> Earned value management as the method of assessment the project profitability	29
<i>Єгорова Н.</i> Вплив глобальних світових тенденцій на розвиток економіки України	31
<i>Zhuravlev V.</i> The position of Ukraine on the global labour market ...	34
<i>Задоя О.</i> Вплив держави на інституційні чинники трансформації заощаджень в інвестиції	35
<i>Kalinchenko M.</i> Global external debt crisis	37
<i>Кисіль В.</i> Проблеми світової політики та міжнародних відносин в епоху глобалізації	39
<i>Kozlova D.</i> Socio-economic impact and challenges of youth unemployment in Ukraine	41
<i>Kolomiyyest V.</i> Globalization of modern world: prospects and contradictions	43
<i>Kostochka V.</i> Investment obstacles in Ukraine	45
<i>Krivosheeva A.</i> Recent trends in foreign direct investment flows in Ukraine	47
<i>Kripak T.</i> Leasing as a form of international investment activity in agrobusiness of Ukraine	49

<i>Krutsiak E.</i> International tourism in Ukraine and its development ...	50
<i>Крутько М.</i> Теорія життєвого циклу товару	51
<i>Kudritska V.</i> The Maastricht's three pillars vs. Lisbon's division of competences	54
<i>Кушова В.</i> Глобалізація: проблема взаємозалежності країн	56
<i>Лупонова Е.</i> The main stages of the creation of TNCs	59
<i>Lialchuk P.</i> The Visegrad group and the International Visegrad Fund	62
<i>Магдич А.</i> Система поглядів на проблему взаємозв'язку демократії та економічного зростання	63
<i>Mandich R.</i> The causes and consequences of international labor migration in Ukraine	65
<i>Малик Е.</i> Влияние глобализации на мировую экономику	67
<i>Мануїлов О.</i> Погляди М. Фрідмана на реалізацію монетарної політики як важливий чинник забезпечення макроекономічної стабільності	69
<i>Маркова Д.</i> Відносини між Україною та Європейським Союзом	70
<i>Мостовой И.</i> Иррациональный процент в стоимости как причина кризисных потрясений	72
<i>Олексовская А.</i> Проблемы мировой политики и международных отношений в эпоху глобализации	77
<i>Palladin A.</i> A welfare model for Ukraine	79
<i>Пинаева О.</i> Методы анализа финансового состояния предприятия	81
<i>Pismennyi T.</i> Effect "Titanic" in the Ukrainian economy	84
<i>Подмогильная Е.</i> Влияние страны происхождения товара на потребительский выбор	86
<i>Поспелов А.</i> Сутність та мотивація міжнародного руху капіталу з України та в Україну	88
<i>Рудик Е.</i> Економічна ефективність інвестиційної діяльності підприємства	90
<i>Римаренко І.</i> Вплив праць Нобелівського лауреата Роберта Манделла на світовий валютний ринок	92
<i>Семич И.</i> Проблема ограниченности экономических ресурсов ..	93
<i>Сідаш Д.</i> Ризики і суперечності глобалізації	95
<i>Скарбо О.</i> Трудова міграція в Україні: причини та наслідки	97
<i>Смирная В.</i> Жизненный цикл товара: методы его продления	99
<i>Стельмашенко А.</i> Глобализация современного мира: перспективы и противоречия	101
<i>Strelnikova Y.</i> Development problems of the banking sector in Ukraine	103

<i>Терещук А.</i> Достоинства и подводные камни вступления Украины в Европейский Союз	105
<i>Timchenko R.</i> Problems of Ukraine's integration into the European union	107
<i>Fangen A.</i> Affecting the exchange rate through inflation	108
<i>Chertok K.</i> The role of investments in a modern economy	110
<i>Чесникова К.</i> Инвестиционная деятельность в Украине	111
<i>Шведова А.</i> Проблема скрытой инфляции	112
<i>Шевченко А.</i> Проблема безробіття в Україні	114
<i>Shkura I.</i> SRI in Ukraine: historical perspective	116
<i>Shmidt I.</i> Implications of Ukraine's entry into the EU for foreign direct investment	118
<i>Юдина Д.</i> Безработица на макроэкономическом уровне	119
<i>Ягунова К.</i> Євроінтеграція України	121

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА В ЕВРОПЕ

Туризм – это временные выезды людей, путешествующих в местах, находящихся за пределами их постоянного пребывания, в течение периода, не превышающего одного года, с целью досуга и отдыха, лечения, спорта и оздоровления, посещение знакомых и родственников, решения служебных вопросов и тому подобное.

В настоящее время туризм является самой активно развивающейся отраслью во многих странах мира и его роль в мировой экономике постоянно растет. Доказательством этого является важная роль туризма в формировании валового внутреннего продукта, создании дополнительных рабочих мест и обеспечении занятости населения. Туризм является источником валютных поступлений, а также оказывает огромное влияние на развитие международных отношений, производство различных видов транспортных средств, развитие дорожного и гостиничного строительства и сельское хозяйство.

Сегодня страны Европы являются одними из самых популярных и посещаемых мест в мире. Наглядным примером этого являются такие страны, как Франция, Германия, Великобритания, Исландия и многие другие, где наблюдается умеренный, но постоянный и стабильный рост туристов.

По данным Европейской комиссии, сфера туризма является третьей по величине социально-экономической активностью (после торговли и строительства) в ЕС. Это оказывает положительное влияние на экономический рост и занятость населения. Также туризм вносит свой вклад в развитие европейских регионов, способствует сохранению и повышению культурного и природного наследия.

Данные 2015 и 2016 годов показывают, что самые высокие показатели роста туристов, прибывших в страну, наблюдаются в Исландии (35%). На втором месте стоит Словакия, где показатели роста составляют 30%, что на 10% больше, чем в прошлом году. Туризм в Сербии и Румынии также значительно вырос, и большая часть туристов являются уроженцами Украины, Европы и России.

Но, к сожалению, популярность некоторых известных мест, городов и стран, уменьшается из-за текущих политических и экономических проблем.

Нестабильность валютных курсов, а также проблемы в финансовой сфере Швейцарии привело к низким показателям уровня посещаемости данной страны. Показатели роста туристов в Швейцарии 6,8%, что на 3,1 % ниже, чем в прошлом году.

Снижение роста прибывших туристов в страну также прослеживается и на территории Турции, где этот показатель в 2016 году снизился на 8,5 %, что связано с политическими проблемами в стране, а также проблемой с безопасностью и угрозой терроризма. Та же проблема прослеживается в большинстве городов и стран по тем же причинам.

Несмотря на это, в странах Европейского союза наблюдается не только высокий уровень прибывших в страну туристов, но и исходящих из неё. Как нам всем известно, европейцы- одни из самых больших любителей путешествовать. Только в 2016 году показатель туристов в Европе, выехавших из родной страны, составило 164 265 миллионов человек.

Германия является лидером по уровню исходящего туристического потока. Причиной этого является стабильная экономическая ситуация в стране, высокий уровень ВВП и занятости населения. То же самое происходит в Великобритании, благодаря устойчивой финансовой ситуации в стране, повышается доверие со стороны потребителей, и наблюдается высокий рост покупательной способности, что приводит к уменьшению уровня безработицы. То всё влияет на развитие туризма практически во всех странах Европы.

Таким образом, мы видим, что Европа действительно является “номером один” для туристов. Тем не менее, несмотря на то, что многие восхищаются качеством обслуживания Европы, а также её разнообразием, уникальностью и уровнем безопасности, ей присущ один минус. Различные барьеры, которые возникают при общении отрицательно влияют и продолжают препятствовать туристическим потокам Европы. Для того, чтобы оставаться конкурентоспособными в сфере туризма и благоприятно влиять на рост этого показателя, Европа должна найти пути решения этой проблемы и устранить её. А также поддерживать постоянное развитие и усовершенствование новых технологий в данной отрасли.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

THE MAIN FORMS OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

World economy as a single system of interlinked national economies was formed on the basis of international geographical division of labor (MPPU). MPPU - a specialization of individual countries in the production of certain products and services. Interstate relations in the field of economics called international economic relations. The main forms of international economic relations are as follows: foreign trade, credit and financial relations, scientific and technical relations, and international tourism. The sequence of these forms reflect real historical progress of becoming the world economy.

Inter-economic relations initiated world trade, which has developed from individual trade agreements to large-scale trade and economic cooperation and the formation of the world market - the sphere of stable commodity and money relations between the countries, which are interconnected by participation in the international division of labor. International trade creates a large number of advantages that stimulates economic development of individual countries. Thanks to the state are able to import products that they do not produce themselves. Further more, world trade contributes to the spread of new ideas and technologies.

The concept of the system of international economic relations - is a system (integral) ratio, which expresses the unity - the integrity of the system: the overall objective of the whole system and its subsystems at all levels, the mechanism of functioning of the whole system and its subsystems, as well as the norms of behavior of its subjects the motivation of activity, decision making, and the criterion of efficiency.

An important factor in international economic relations is the export of capital. The export of capital is carried out in the following main forms: direct investment, portfolio investment, including active involve-term loans and capital.

*Scientific supervisor: A. Zadoia, Lecturer,
Language supervisor: S. Medynska, Senior Lecturer.*

СОЦИАЛЬНЫЙ ПОПУЛИЗМ В УКРАИНЕ

Социальный популизм - линия политической деятельности, которая сориентирована на настроение широких масс ценой необоснованных обещаний. Как правило, популизм усиливается во время кризисов, социально-экономической и политической нестабильности, когда большинство людей испытывают ухудшение условий жизни. Именно в этот этап народ подвластный политике обещаний.

Популизм наиболее распространен в странах, где существуют определенные демократические права и нормы: свобода слова, равноправие граждан и т. п. Таким образом, Украина является ярким примером того, как популизм проник во все сферы общественной жизни. В Украине популизм с самого начала существования государства стал центром государственной политики, привязанному к бюджету бизнеса. За последние 4 года, по оценкам МВФ, общие бюджетные и внебюджетные расходы в Украине составляют около 47% ВВП. Доля социальных расходов в ВВП Украины превышает их долю в ВВП развитых стран: 25% против 21,7%. По пенсионным расходам также рекордные показатели – 16% ВВП, на треть выше, чем в одной из самых социально-ориентированных стран мира, Франции, и в два раза выше, чем в развитых странах в среднем. Причем так раздулись пенсионные выплаты всего за одно десятилетие: 2000-е Украина начинала с долей пенсий в ВВП на уровне 7%. Около 8% ВВП Украины идет на оплату разного рода льгот.

База популизма в Украине – это тот слой населения, который наиболее страдает от проводимых реформ и на плечи которого легли все тяготы, связанных с переходным периодом. Тот факт, что 73% украинцев не готовы терпеть материальные трудности ради успеха реформ, и создаёт благоприятную почву для всякого рода безответственных популистских лозунгов. Часто политики не сдерживают свои обещания, что происходит в Украине за последнее десятилетие. Например, нынешний Президент Украины П. Порошенко в своей предвыборной агитации обещал развязать конфликт на Донбассе в считанные дни, чем покори́л некоторый процент ректората в свою сторону. Но за время его президентства в стране так и не был решен конфликт на востоке Украины.

Рост популизма можно рассмотреть со стороны состояния общества:

1. В обществе нет базы для общего консенсуса (как в случае с единством ЕС);
2. Политические партии не выполняют своих прямых функций;
3. В обществе царит недоверие, как к институтам власти, так и к политикам, СМИ, общественным лидерам.

Научный руководитель: А.А. Задоя, доктор экономических наук, профессор.

E. Belokon
Alfred Nobel University, Dnipro

REGULATION OF INTERNATIONAL TRADE IN UKRAINE

International activity plays a critical role in the development of any country is the establishment of new international economic and political relations in the country, taking advantage of the international division of labor, the development of new markets and new sources of resources. The effectiveness of international activities depends on the status and trends of the global markets, as well as on a number of macroeconomic factors which are formed in the country.

One of the most important factors determining the efficiency of foreign trade, is the realization of functions, objectives and practical role of the state because these are the tools of public policy which regulate the economic sphere. However, the regulatory function is performed not only by the public authorities of each country but with the help special agreements made in the global community.

The development of the world economy and the importance of international trade have spurred the creation of the world community's special international regulatory organizations which aim to develop the rules of procedures of the international transactions, and control in the process of executive of the states that are members of these organizations.

A special role in the regulation of international trade is played by multilateral agreements operating under:

– GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) which operates in favor of reduction of barriers to international trade;

– WTO (World Trade Organization) which supports the development and implementation of new trade agreements and monitor compliance with the conditions of organizations of all trade agreements;

– GATS (General Agreement on Trade in Services) which operates in favor of market regulation at different levels;

– TRIPS (TRIPS Agreement).

State regulation of foreign trade in Ukraine has the following objectives:

– export promotion;

– changes in the geographical and commodity structure of export and import;

– achieving an optimal state of balance of trade and increasing the efficiency of foreign trade.

Instruments of the regulation of foreign trade include the following:

– tariff regulation (customs duties, procedures and regulations);

– non-tariff regulation (quotas, licenses);

– anti-dumping, countervailing and safeguard measures;

– exchange control (control of import / export of currency into the country);

– export control (control of export of materials and scientific and technical information that can be used outside the country).

In recent years taking of measures of state influence on foreign trade has been reflected in the improvement of the geographical and commodity structure of export and import in Ukraine. The share of the CIS countries has reduced significantly including the Russian Federation, both in export and import while the share of the European countries has increased. In 2015, Ukraine finished the year with a positive balance of trade for the first time in the last 10 years.

At the same time, Ukraine could not overcome the negative trends associated with the reduction of the total volume of foreign trade and a significant proportion with raw materials in low-processed. The potential of Ukraine does not use as the largest producer of agricultural products.

In the future, it is necessary to take into account the real state of the economy is improve the efficiency of foreign trade activities and develop a set of measures to improve international trade and international economic relations.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

І. Білогаш

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО СВІТОВАРИСТВА

З формуванням світового господарства безліч країн не можуть забезпечити та сприяти покращенню національного виробництва. Його

умовою є інтеграція у світове виробництво. Тому ефективна інтеграція України є одним із найважливіших завдань сьогодення. Слід зазначити, що зовнішньоекономічна діяльність України повинна формуватися саме на ринкових засадах (тобто бути невід'ємною частиною як національної економіки так й стосуватися економіки міжнародних країн), а також вирішувати питання щодо задоволення потреб суспільства [1].

Україна має необхідні складові для входження у систему інтеграції та міжнародного поділу праці: сировинні ресурси, освіченню робочу силу, вигідні взаємозв'язки із багатьма країнами, досить широкого наукового ринку та інтелектуального товарів та послуг. Слід зазначити, що інтеграція досить складний процес, котрий містить у собі важливі етапи перетворення, котрі має досягнути кожна країна, яка прагне до світового співтовариства [2]:

- Покращення зовнішньоекономічних зв'язків;
- Здатність до енергетичного самозабезпечення;
- Продуктивно використовувати економічний потенціал країни (її ресурси);
- Розвиток продуктивних сил – є запорукою інтеграції України;
- Забезпечення економічної ефективності та мінімізація витрат.

Ці процеси визначають не тільки можливий напрямок розвитку, але й його перспективи щодо світової економіки. Однак, через те, що становище економіки України перебуває у кризовому становищі, бути окремим від інтеграції країна не може. Тому для того, аби подолати ці умови та здійснити процеси перетворення, потрібно поставити чіткий план дій стосовно зовнішньоекономічної політики, яка буде стосуватися як торгівлі, так й можливих інвестицій й науково-технічним розвитком.

Інтеграція економіки України у світове господарство повинна перш за все забезпечувати раціональне використання ресурсів та покращення економіки тими ресурсами, яких їй бракує. Проте, сама ефективність інтегрування України є значно малою й має відношення до певних причин:[3]

- Різке зниження обсягів виробництва;
- Переорієнтація, яка призвела до втрачених ринків із іншими країнами;
- Низька конкурентоспроможність через високу собівартість продукції та послуг;
- Недосконалість систем управління зовнішньоекономічними відносинами.

Отже, слід зазначити, що інтеграційна діяльність України потребує значного покращення та має здійснюватися більш ефективним шляхом: із участю та взаємодією у міжнародних економічних організаціях, залученням іноземних інвестицій, які б сприяли покращенню обсягів виробництва та конкурентоспроможності й це б, у свою чергу, сприяло зміцненню зовнішньої торгівлі. Саме це б забезпечило стійке соціально-економічне становище України не тільки зараз, але й у майбутньому. Необхідно також прийняти до уваги те, що інтеграція України в світове співтовариство вплине на світову економічну ситуація, яка може мати як позитивні, так й негативні зміни.

Список використаних джерел

1. Проблеми інтеграції України у світове господарства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/13150910/politekonomiya/problemi_integratsiyi_ukrayini_svitove_gospodarstvo
2. Проблеми інтеграції економіки України в світове господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/30807/>
3. Проблеми інтеграції економіки України в світове господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/tkachyva-panasyuk-iv-problemi-integratsiyi-ekonomiki-ukrayini-v-svitove-gospodarstvo>

Науковий керівник: О.А. Задоя, викладач.

С. Бондарь

Університет імені Альфреда Нобеля, г. Дніпро

КОРРУПЦИЯ В УКРАИНЕ: МАСШТАБЫ И ПУТИ ПРЕОДОЛЕНИЯ

Основными двигателями развивающейся экономики являются конкуренция и инвестирование. В конкуренции рождаются идеи, из идей – новые технологии. Технологии же, в свою очередь, дают приток инвестиций. Инвестиции вовлекают средства в оборот на долгий срок, что также является отличным фундаментом для построения стабильной экономики, направленной на будущее поколения. Но если на одной чаше весов находится такие понятия как «развитие», «рост» и «благополучие», то на второй всегда есть такие, которые будут этому препятствовать. Одной из самых основных и весомых проблем

является **коррупция**. Коррупция – это атрибут любого государства, она всегда существует там, где есть власть.

Уровень коррупции в Украине характеризуется как угрожающий национальной безопасности страны и усложняет решение проблемы национального единства украинского государства. Об этом свидетельствуют данные исследований общественного мнения. Так, по результатам общенационального опроса, 42% граждан считают, что с 2006 по 2016 год уровень коррупции в Украине остался неизменным, а 35% - что он вырос. Всего 67% респондентов заявили о том, что были втянуты в коррупционные

действия при решении дел с государственными должностными лицами.

На рис. 1 представлены наиболее коррумпированные институты власти в Украине [1].

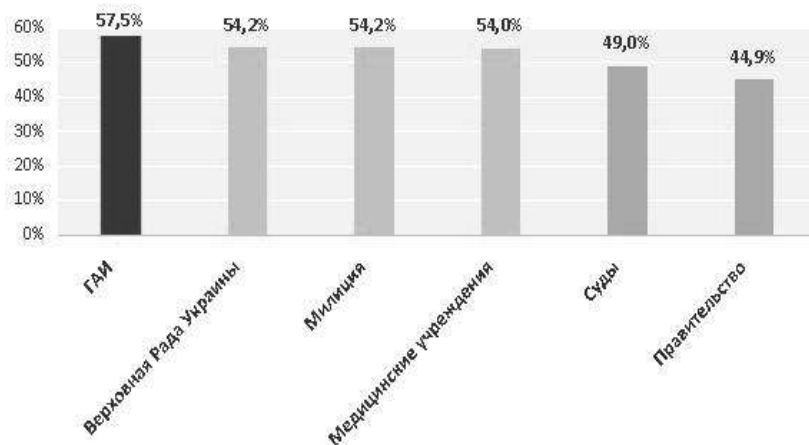

Рис. 1. Уровень коррупции в Украине

Пути решения вышеописанной проблемы могут быть следующие:

- Сокращение чиновнического и государственного аппарата в 1,5-2 раза. Основная проблема государственных учреждений заключается в низком техническом оснащении, отсутствии автоматизированных систем (таких как электронный документооборот, оказание услуг по сети online и пр.), что является

слідствием его перепопнення некомпетентними / непрофесіональними кадрами.

- Снизення числа госработників дозволить провести індексацію зароботної плати. Ведь именно низкий уровень оплаты труда является основным фактором, который побуждает человека брать взятки.

- Прозрачний контроль над работой государственных органов, а также доступные каналы информирования о фактах противоправных действий.

Очевидно, что проблемы экономики и общества в целом – это прямое отражение того, что происходит в государственных верхах и тех людей, которые этим управляют. Для того, чтобы побороть экономические проблемы, в первую очередь, необходимо побороть проблемы культурные.

Список использованных источников

1. Агентство Стратегічних Досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу (<http://sd.net.ua/2012/03/08/riven-ta-dinamika-poshirennya-korupcii-v-ukrayini.html>) – Язык укр.

Научний керівитель: Э.Н. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент.

К. Бикова
*Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського*

ДИНАМІКА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВКЛАДЕНЬ В УКРАЇНІ

Розвиток економіки країни тісно пов'язаний з інвестиційною діяльністю. В умовах макроекономічної нестабільності та кризи в Україні, яка охопила всі сфери економічного, суспільного та політичного життя, залучення іноземних інвестицій посідає чільне місце серед стратегічних завдань і потребує термінового вирішення. Інакше стають недосяжними перспективи оновлення виробничого процесу на новому рівні, підвищення результативності та доходності господарської діяльності, створення конкурентоспроможної економіки.

На сьогоднішній день Україна відчуває значний дефіцит інвестиційних закордонних вкладень, що безпосередньо відображається на стані галузей економіки та промисловості, оскільки підприємства та організації за складного становища в країні

відчувають нестачу коштів для підтримання платоспроможності та ліквідності, подальшого розвитку та запровадження нових технологій. Інвестиції також є джерелом грошових коштів, які необхідні підприємствам для провадження власної фінансової санації, що є дуже актуальним, зважаючи на всеохоплюючу кризу.

Залучення прямих іноземних інвестицій відбувається у формі залучення грошових ресурсів міжнародних інституцій, зарубіжних транснаціональних корпорацій, отримання кредитів від зарубіжних партнерів та банківських установ тощо. Саме за рахунок прямих іноземних інвестицій розміри залучених коштів на підприємствах зростають з року в рік.

Окрім іноземних джерел інвестицій в Україні, можна виділити наступні: державний та місцевий бюджети, власні кошти підприємства та організацій, кредити банківських установ та інші позики, кошти населення на будівництво житла та інші джерела фінансування.

На рішення підприємства щодо вибору джерел фінансування інвестицій впливають вартість залученого капіталу, рівень інвестиційних ризиків, особисті інтереси інвестора тощо [2].

Обсяги залучених інвестицій взагалі і прямих іноземних інвестицій в Україну зокрема проілюстровано на рис. 1.

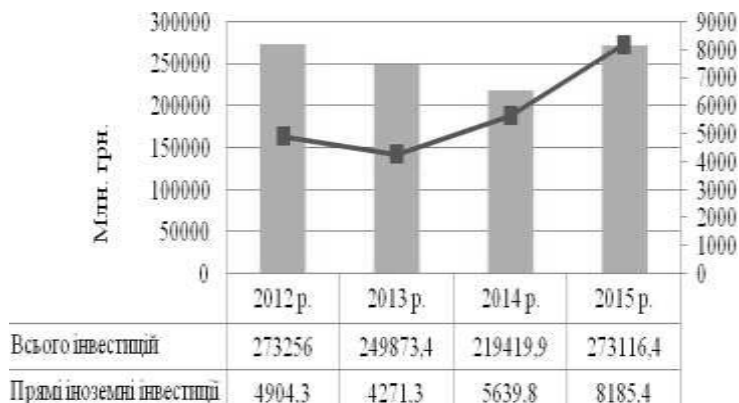

Рис. 1. Обсяги залучення інвестицій в Україну, млн. грн. [3].

З рис. 1 бачимо, що обсяг загальних інвестицій в Україні протягом 2012-2015 рр. зменшився на 139,6 млн. грн. або 0,05 %, а обсяг прямих іноземних інвестицій збільшився на 3281,1 млн. грн. або 66,9 %. Тобто спостерігається негативна динаміка відпливу загальних інвестиційних коштів з України, але надходження іноземних

інвестицій стрімко зростають, що є позитивним фактором, який свідчить про інвестиційну привабливість українських підприємств. Це пов'язано з тим, що у 2014-2015 рр. урядом країни було запроваджено цілу низку заходів зі створення якісно нових умов ведення бізнесу, які мають забезпечити відбудову економіки України загалом та її стабільний розвиток у майбутньому.

Для приваблення вкладення капіталів з-за кордону урядом в Україні було створено правове поле для інвестування. Законодавство встановлює гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні. На території країни до іноземних інвесторів відтепер застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто вітчизняні і іноземні інвестори можуть здійснювати свою діяльність на рівних умовах. Також гарантується повернення інвестиції в натуральній формі або у валюті інвестування без сплати мита, а також доходів від інвестицій у грошовій або товарній формі у випадку припинення інвестиційної діяльності.

Але наявних обсягів закордонних інвестицій замало. Для їх збільшення потрібно запровадити цілий комплекс заходів, якими можуть стати:

- зменшення податкових зобов'язань для іноземних інвесторів,
- надання субсидій та гарантій повернення вкладених коштів у разі банкрутства інвестиційного підприємства або провалу проекту, в який було вкладено кошти,
- прийняття ряду законодавчих актів, які будуть гарантувати економічну безпеку інвесторам тощо.

Таким чином, питання залучення додаткових інвестицій досить гостро постає в сучасних умовах, адже інвестування безпосередньо є рушійною силою для запровадження інновацій, активного розвитку господарства та підвищення рівня життя та добробуту населення країни.

Список використаних джерел

1. Воробьева Е.А. Влияние динамики валютного курса на показатели национальной экономики / Е.А. Воробьева // Тезисы II междунар. наук.-практ. конф. [«Молодежь и наука: реальность и будущее»] (г. Невинномысск, 3 марта 2009 г.). – Невинномысск: Невинномысский институт экономики, управления и права, 2009. – С. 150–151.

2. Воробйова К.О. Чинники формування заощаджень в моделі макрорівноваги / К.О. Воробйова, Л.П. Кухтій // Збірник матеріалів

Міжнар. наук.-практ. конф. [«Економіка і управління в умовах глобалізації»], (м. Донецьк, 1–7 грудня 2010 р.). – Донецьк: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2010. – Т. 3. – С. 89–90.

3. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Науковий керівник: К.О. Воробйова, кандидат економічних наук, доцент.

О. Булісв

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО СВІТУ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОТИРІЧЧЯ

В умовах сучасного стрімкого розвитку транснаціональних корпорацій а також міжнародних економічних, науково-технічних і соціально-культурних зв'язків постає актуальне питання про наслідки цих зв'язків для тих чи інших країн. У даній роботі ми розглянемо таке поняття, як глобалізація, без якої є неможливими процеси всесвітньої уніфікації та економічної, культурної, політичної інтеграції.

Поняття глобалізації має на увазі, в першу чергу, сукупність певних національних домогосподарств, поєднаних між собою за допомогою систем міжнародного поділу праці, науково-технічного обміну, потоками капіталу із однієї країни в іншу, а також іншими економічними, політичними, соціальними відносинами. Також виділяють три напрями глобалізації як соціального явища: соціально-економічний, соціально-політичний, соціокультурний. Сам термін має багато підходів, змістовних значень та теорій. Але такі значення «досить гіпотетичні та ескізні: необхідне подальше опрацювання як логічної самопідпорядкованості, так і їх історичного виміру»[1]. Саме поняття глобалізації було сформоване ще у 60-х роках ХХ століття, а концепція з'явилась у 90-ті роки ХХ століття, коли багато світових проблем у сфері економіки та політики почали розглядатися саме з цього ракурсу.

Вплив глобалізації, її позитивних та негативних наслідків на ті чи інші країни та світове господарство є предметом дискусій багатьох вчених. Але можна виділити певні плюси та мінуси досліджуваного процесу, де серед позитивних наслідків виділяють:

- консолідування міжнародного співтовариства на базі єдиного в глобальному та планетарному масштабах економічного простору;

- формування єдиної транснаціональної системи господарства – глобального економічного моноліту;
- міжнародна всеохоплююча інтеграція через розповсюдження інформаційних технологій, систем та продуктів по всьому світу;
- налагодження економічних, соціально-культурних, політичних зв'язків між країнами;
- безумовні економічні плюси для країн-партнерів. Так, наприклад, економічно розвинута країна може виготовляти певну продукцію за меншою вартістю, розмістивши виробничі потужності в країні, що розвивається, де остання отримує економічний інтерес із-за кордону зі всіма впливаючими із цього позитивними наслідками;

Серед негативних є:

- Нерівномірність розподілення благ, через що, окрім іншого, можливе виникнення озброєних конфліктів;
- Безробіття, викликане перенесенням виробничих потужностей у країну із більш дешевою робочою силою, автоматизацію виробництва;
- Екологічні проблеми у країнах, в які переносяться ці потужності;
- Подальше відставання економічно розвинутих країн від економічно розвинутих;

Задля вирішення негативних наслідків можуть бути використанні заходи, направлені на вирівнювання отримання позитивних наслідків між країнами із різними рівнями економічного розвитку. Серед цих заходів можна зазначити виплату країн, які розміщують виробничі потужності, країнам, які згодні їх розмістити за користування трудовими, земельними, екологічними ресурсами, а також економічна поміч у вигляді субвенцій в екологічній, економічній, соціальній сферах, розрахована на кінцеве підвищення рівня життя у економічно розвинутій країні а її перехід до виду економічно розвинутих країн та їх подальше співпраця із іншими країнами, участь у процесах глобалізації як рівноправних її учасників. Поставлена задача не є легкою, досяжною у коротких проміжках часу та у найближчій перспективі, але цих заходів можна досягти якщо створити глобальне міжнародне співробітництво задля вирішення поставлених питань, усунення негативних наслідків процесу глобалізації, створення подальших умов для сприятливого розвитку країн всіх типів економічного розвитку.

Список використаних джерел

1. Чешков М. Глобалистика как научное знание. Очерки теории и категориального аппарата / М. Чешков. – М.: Научно-образовательный форум по международным отношениям, 2015. – С. 9

Науковий керівник: Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент.

В. Валіков,

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

В. Бондар

Кременчуцький інститут Університету імені Альфреда Нобеля

ПОТОЧНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СВІТУ

Останніми роками в науковій літературі, а також у виступах політичних і громадських діячів різних країн світу все частіше використовується термін «глобалізація». Причина цього полягає в тому, що глобалізація стає найважливішим соціальним процесом і відмінною рисою розвитку цивілізації в ХХІ ст.

Серед чинників, що визначають глобалізацію можна виділити декілька основних. До них відносяться [2]:

1. виробничо-технічний, який припускає різке зростання масштабів виробництва, міжнародні форми його здійснення (діють більше 40000 транснаціональних корпорацій), якісно новий рівень засобів транспорту і зв'язку, що забезпечує швидке поширення товарів і послуг, ресурсів і ідей з додатком їх в найбільш сприятливих умовах;

2. науково-технологічний, визначуваний економічними вигодами використання передового науково-технічного, технологічного і кваліфікаційного рівня ведучих у відповідних областях зарубіжних країн, для прискореного впровадження нових рішень при відносно менших витратах;

3. економічний, який включає небувалу концентрацію і централізацію капіталу, що сприяє формуванню єдиного ринкового простору;

4. інформаційний - радикальна зміна засобів ділового спілкування, обміну економічною, фінансовою інформацією, що створює можливості оперативного, своєчасного і ефективного рішення виробничих, науково-технічних, комерційних завдань не гірше, ніж усередині окремих країн;

5. соціальний, такий, що проявляється в послабленні ролі звичок і традицій, соціальних зв'язків і звичаїв, подоланні національної

обмеженості, що підвищує мобільність людей в територіальному, духовному і психологічному стосунках, сприяє міжнародній міграції;

6. політичний, такий, що виражається в послабленні жорсткості державних кордонів, полегшенні свободи пересування громадян, товарів і послуг, капіталів, а також в розвитку спеціалізованих міжнародних організацій (сьогодні налічується 20000 неурядових міжнародних організацій і 3000 міждержавних міжнародних організацій і їх багатьох «дочірніх» філій);

7. екологічний, обумовлюючий об'єднання зусиль світової спільноти, консолідацію ресурсів, координацію дій в різних сферах.

Глобалізаційний процес відрізняють всебічність, тобто поєднання економічної, політичної і соціокультурної інтеграції; масовість («демократичність»), тобто залучення усіх соціальних шарів; планетарність (тенденція до поширення на усю земну кулю); спонтанність (мимовільність, самоорганізація), тобто відсутність у інтеграційних процесів зовнішнього джерела у вигляді спеціального організатора, і хаотичність - невпорядкованість інтеграційних процесів.

Також на глобальний рівень піднімаються «приватні» економічні проблеми. Розвиток економічної ситуації і процесів в окремих країнах впливає на інші держави, стає актуальною загальносвітова координація національної економічної політики різних держав як умови стабільності світової економічної системи [1].

Глобалізація – процес суперечливий, що характеризується як позитивними, так і негативними наслідками. Позитивними, за виразом Т. Фрідмана, являються чотири властиві глобалізації «демократизації» - «демократизації» технології, фінансів, інформації і ухвалення управлінських рішень, завдяки яким може статися бурхливий економічний розквіт («економічне диво») в країнах, які, можливо, раніше знаходилися в стані глибокої загальної відсталості. Також позитивними наслідками глобалізації є: ріст доходів і життєвого рівня багатьох соціальних шарів, що виражається в рості середнього валового внутрішнього продукту на душу населення, поява надзвичайно широких можливостей для творчої активності (величезної різноманітності нових способів самовираження і самоствердження) в усіх сферах людської діяльності.

Підводячи підсумки, слід зазначити, що глобалізація – процес, що визначає сучасний розвиток світу. Для України важливо враховувати її проблеми і перспективи, щоб залишатися суб'єктом світової спільноти.

Список використаних джерел

1. Кальченко Т.В. Глобальна економіка [Електронний ресурс] : [монографія] / Т.В. Кальченко. – К. : КНЕУ, 2006. – Режим доступу : <http://www.vuzl.org/books/international-economics/78-kalchenko-global-economy>.
2. Павленко І.І. Міжнародна торгівля та інвестиції: навч. посіб. / І.І. Павленко, О.В. Варяниченко, Н.А. Навроцька. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 256 с.

Є. Вергун, Т. Ніколаєв
НВК-лицей №100, м. Дніпро

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Характерною ознакою туристичної галузі за останні роки на світовому рівні є висока динамічність та стабільність її розвитку, а також активний вплив на економіку багатьох країн, що мають сприятливі рекреаційні ресурси. Україна є однією з країн, які мають передумови для розвитку туристичної сфери. Але через низку несприятливих чинників існує багато проблем, які блокують можливість активного розвитку туристичної галузі. Ця сфера знаходиться під знаком пріоритету та потребує реалізації економіко-правових та організаційно-координуючих заходів. Туристична галузь є однією із стратегічних галузей економіки, за допомогою якої відбувається подальший соціально-економічний розвиток держави. Для кожної окремої країни туризм відіграє істотну роль у стимулюванні економічного розвитку не тільки безпосередньо туристичної галузі, але й інших галузей економіки. Саме тому, щоб створити єдиний економічний механізм, держави світу ставлять туристичну галузь на одне з перших місць.

Аналіз статистичних показників розвитку світового туризму дав змогу визначити, що найбільш активними регіонами на світовому ринку туристичних послуг є Європейський, Азіатсько-Тихоокеанський регіон та Американський, але за темпами зростання туристичних потоків та надходжень від туризму Близькосхідний та Африканський туррегіон слід вважати дуже перспективним. На фоні розвитку туристичної галузі у світі закономірно постає питання про її важливість і в Україні.

Суб'єктами ринкових відносин в контексті туристичної діяльності виступають організатори і продавці (туроператори і турагенти)

туристичного продукту. Найбільша кількість суб'єктів, які діють в туристичній галузі, в 2011 р. працює у м. Київ (882), Дніпропетровській (397), Харківській (296), Львівській (230), Донецькій (408) та Одеській областях (261). У 2015 р. спостерігається зменшення кількості суб'єктів у Донецькій (23) та Луганській (11) областях у зв'язку з проведенням у них антитерористичної операції. Варто зазначити, що спостерігається нерівномірність розвитку туристичної галузі за регіонами. Кількість туристів, обслугованих юридичними особами, з 2011-2015 рр. незмінно більша за кількість туристів, обслугованих фізичними особами-підприємцями (у 2015 р. юридичними особами – 1814827 осіб, фізичними особами-підприємцями – 204749). Характерною рисою туристичної галузі України є те, що основну частку клієнтів складають виїзні туристи (60,9 %). При цьому спостерігається їх зменшення в 2014-2015 рр., що може бути обґрунтовано економічними факторами (в 2013 р. кількість складала 2482375 осіб, в 2015 р. – 1647390 осіб). Також у цей період зменшується кількість в'їзних туристів(в 2013 р. кількість складала 137237 осіб, в 2015 р. - 15159 осіб). У 2015 р. спостерігається збільшення кількості внутрішніх туристів (357027) у порівнянні з 2014 р. (322746) у зв'язку з переорієнтацією на внутрішній ринок. Співвідношення виїзних та внутрішніх туристів є однією з важливих проблем, яка негативно впливає на розвиток туристичного ринку в Україні. Найчастіше головною метою поїздки туристів є відпочинок та дозвілля, навчання, службові та ділові зустрічі.

Стосовно економічних показників галузі, можна сказати про те, що найвищий рівень доходів від туристичної галузі спостерігався в 2012 р. – 5559,5 млн. грн., потім рівень поступово зменшується – 5462,4 млн. грн.. В 2013 р. обсяг операційних витрат порівняно з 2012 р. збільшився майже вдвічі (3503,9 млн. грн.). При виробництві туристичного продукту суб'єкти туристичної діяльності мають витрачати грошові засоби на послуги сторонніх організацій. Більша частка цих витрат приходить на розміщення та проживання (70 %), а також на транспортне обслуговування (27 %).

Таким чином, можна виділити декілька головних проблем в туристичній сфері України. Розвиток туристичної галузі в Україні перебуває на початковій стадії. Незважаючи на широку «географію» туристів, які приїжджають в Україну, їх переважну частину (78 %) становлять туристи з колишнього СРСР, і насамперед з Росії, Білорусії та Молдови. Більшість громадян, які, за існуючою класифікацією, розглядаються як іноземні туристи, фактично такими не є, а відвідують Україну зі службовими або приватними цілями (і зокрема, для ведення

бізнесу). Це водночас є яскравим свідченням недостатності розвитку в Україні організованого туризму. З метою всебічного задоволення потреб населення в туристичних послугах, збільшення валютних надходжень, основна увага має зосереджуватись на розвитку внутрішнього туризму.

Враховуючи світовий досвід, нами були розглянуті шляхи вирішення проблем туристичної галузі в Україні з економічної та політичної точок зору. Для успішного розвитку туризму в Україні необхідні значні вдосконалення законодавства та поліпшення інвестиційної привабливості країни і окремих регіонів для залучення вагомих інвестицій. Україна володіє значними конкурентними перевагами в пропозиції туристичного продукту. Водночас, подальший розвиток туризму гальмується через низку проблем. Досвід західноєвропейських країн говорить про необхідність створення і послідовного розвитку туристичної інфраструктури, адекватної очікуванням перебування іноземних туристів. Насамперед займатися вирішенням проблем туристичної галузі мають державні органи країни. Будь-яка цивілізована держава для того, щоб отримувати від туристичної індустрії доходи до бюджету, має вкладати кошти в дослідження своїх територій для оцінки туристичного потенціалу, підготовки програм розвитку туристичного бізнесу, проектів необхідної інфраструктури курортних регіонів та туристичних центрів, в інформаційне забезпечення, в рекламу.

К. Воробйова
*Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського*

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ

Економіка завжди була спрямована на задоволення матеріальних потреб суспільства. В процесі еволюції потреби людства збільшувалися, темпи росту виробництва зростали, а науково-технічний прогрес став невід'ємною частиною життя всієї планети. Але, на жаль, доводиться констатувати той факт, що економічний прогрес навіть сьогодні – в еру глобалізаційних процесів та високих технологій – все ще є можливим завдяки екологічному регресу. Крім того, втягнення до конкурентної боротьби не лише компаній, але й цілих країн ще більше загострює конфлікт між природою та людиною.

Зміни клімату та природні катаклізми, спричинені такими змінами, перш за все впливають на населення, а потім спричиняють економічні

втрати. Але, екологія напряму пов'язана з інвестиціями, які сприяють розвитку нових технологій, способів виробництва та розвитку регіонів, які страждають від екологічних криз. Розглянемо як саме впливає стан екології на інвестиційну діяльність.

Перш за все, сьогодні відбувається зростання ринку «зелених облігацій», тобто ринку цінних паперів, кошти від продажу яких використовуються для втілення різних екологічних проєктів. Наприклад, в 2013 році такі «зелені облігації» випустили французька енергетична група EDF, шведська компанія GroupVasakronan, що займається нерухомістю, і Bank of America, MerillLynch [1].

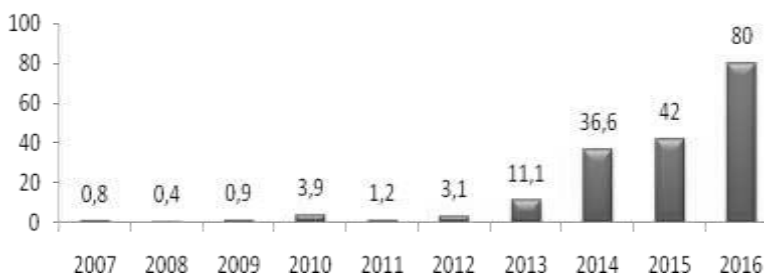

Рис. 1. Розміри ринку «зелених облігацій» у 2007–2016 рр.
(млрд дол.) [2]

Як бачимо на рис. 1, у 2016 р. розмір ринку «зелених облігацій» збільшився майже вдвічі порівняно з 2015 р. Такі облігації дають змогу інвесторам фінансувати екологічні проєкти та контролювати їх здійснення. Більшість цих облігацій направляються в сферу енергетики, транспорту та будівництва. І, на жаль, лише незначна їх частина направляється в сферу лісових ресурсів та сільського господарства, що пов'язано з нижчим рівнем прибутковості таких проєктів.

Також відбувається збільшення інвестицій в нові технології та джерела енергії. У США кожен 1 млн. дол. інвестицій в інфраструктуру водопостачання та очищення води створює від 10 до 20 нових робочих місць. У 2015 р. розміри інвестицій у відновлювальні джерела енергії становили 266 млрд. дол., що майже вдвічі більше, ніж асигнування в сфері добутку вугілля та газу. Проте, якщо викиди парникових газів залишаться такими ж інтенсивними, то інвестори можуть втратити до 2,5 трлн. дол., а якщо вони й надалі

збільшуватимуться – втрати інвесторів становитимуть більше 25 трлн. дол. [3].

Отже, на жаль, доводиться констатувати той факт, що сьогодні економічний прогрес все ще є неможливим без екологічного регресу. Часто економічні втрати від погіршення екології перевищують економічні здобутки від експлуатації природних ресурсів. Погіршення та зменшення водних ресурсів, земельних угідь, лісів, забруднення повітря та океану, природні катаклізми не лише приносять багатомільйонні збитки, але й спричиняють безробіття та міграцію. В 2013 році 22 млн. осіб стали вимушеними переселенцями внаслідок екологічних криз. Крім того, екологічні проблеми негативно впливають на зайнятість, скорочуючи кількість робочих місць. Дослідження взаємозв'язку між екологією та інвестиціями показали, що на даний час, інвестиції в екологію, «зелені облігації» розвиваються швидкими темпами, що свідчить про спробу суспільства покращити стан екології та зменшити її негативний вплив на населення планети. Але, зважаючи на складну екологічну ситуацію, поки що інтенсивність розвитку цього ринку є недостатньою.

Список використаних джерел

1. На фінансових ринках з'явилися «зелені облігації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2013/12/04/na_finansovyh_rynkah_zyavylsya_zeleni_obligatsii_444409

2. Here's why the green bond market is set to keep growing [Електронний ресурс] // World Economic Forum. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2016/08/here-s-why-the-green-bond-market-is-set-to-keep-growing>.

3. What Trump will mean for the Paris climate agreement [Електронний ресурс] // World Economic Forum. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2016/11/donald-trump-paris-climate-agreement>.

A. Havriushyn

Alfred Nobel University, Dnipro

COMPARING THE EU INSTITUTIONS: THE EUROPEAN COUNCIL AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION

The European Union is a supranational institution with various supranational and intergovernmental institutions. In the framework of the

current work the two Councils represent a special interest. Each of these two institutions of the European Union has the main roles in the legislative decision-making process of the European Union, so each of them has some real influence in the Union. While comparing these two, the Council of Ministers will likely have the bigger influence, and this is for the following reasons.

To begin with, the European Council is a political body of the EU comprised of heads of states or governments, according to the Art. 15 of the TEU. It defines the main strategic directions of development of the European Union, i.e. providing ‘the Union with the necessary impetus for its development and define the general political directions and priorities thereof’ (Article 15 TEU). More specifically, “decisions of the European Council on the strategic interests and objectives of the Union shall relate to the common foreign and security policy and to other areas of the external action of the Union. Such decisions may concern the relations of the Union with a specific country or region or may be thematic in approach. They shall define their duration, and the means to be made available by the Union and the Member States” (Art. 22 TEU). The European Council and the Council of the European Union (hereinafter ‘the Council’) have agreed to share section II of the EU Budget (Article 43(b) of the Financial Regulation). In this way, the European Council is elaborating an idea of a new project.

On the other hand, the Council of Ministers is composed of consist of representatives of each Member State at ministerial level, who may commit the government of the Member State in question and cast its vote (Art. 16 TEU). It has much stronger legislative powers and defines the principles and general guidelines for the CFSP. It also ensures coordination of the overall economic policies of the Member States, exercises overall budget management, concludes international agreements. Any legal act of the European Union should be approved by the Council of Ministers, on the contrary of a number of legal acts, as well as the budget of the European Union, are subject to a joint decision not only of the European Parliament but also of the Council of Ministers. In this way, the European Council is more of the “maker” of European integration and the Council of Ministers is its “motor”.

Moreover, along with the Council of Ministers, the European Council also is endowed with a political function (or as so-called "political arbitration"), which consists in changing the fundamental European integration treaties. The decisions taken by the European Council are a kind of action plan, in which the tasks and objectives for further development are indicated. For example, the Lisbon Strategy (the strategy of turning the European Union into the most competitive economy of the world) was

worked out by the European Council. In most cases the European Council depends on the Council of Ministers. Each issue the European Council has prepared, it passes issue on to the Council of Ministers to deal with. For example, the Council of Ministers will decide to adopt and start up the document, law, some kind of project or not.

In conclusion, it looks like the Council of Ministers has the bigger and stronger influence in the European Union than the European Council. On the other hand, good job of each of them is very important for the European Union even though they have different functions, they have common values. So, they complement each other in defend common values of human rights, democracy and many other things.

Scientific supervision by A. Palladin, Lecturer.

V. Holubenko
Alfred Nobel University, Dnipro

THE CONSUMER BASKET IN UKRAINE AND OTHER COUNTRIES

Consumer basket is the basket of minimum consumer goods, non-food goods and services which are necessary for the preservation of human health and life activity. The consumer basket includes those goods that are consumed by the individual or family for a month or year. The living wage depends on the cost of the consumer basket. The living wage is the minimum income necessary for a worker to meet their basic needs. In many developed countries the living wage includes medical services are needed to support treatment and care, public transport, non-food products and the costs of meeting other needs. If you look at the Ukrainian living wage, provided for cost of food, it is more than half of all the living wage, while the Europeans spend all-in-all 20%, including it contains travel expenses and a minimum set of drugs.

In the developed countries, the composition of the consumer basket is determined according to statistics and according to the survey of the population.

A set of products, goods and services included in it were approved back in 2000. However, recently it has been extended to 297 items of products. But, nothing has changed. For example, the German or Spanish consumer basket includes 500 items, the American basket – 300 and the British one – 350. If you look at how the governments of the European countries take care of their citizens, we can find a lot of interesting things. For example, the British consumer basket provides costs of an mp3 player, alcohol

beverages, while the government of France includes a mandatory list such as costs of a hairdresser, taxi fees, pet food and others. If we talk about the United States, their consumer basket is reviewed every year. The American consumer basket provides the cost of a mobile phone, payment of utilities, the internet, drinks and education. Considering the Ukrainian basket, everything is much more modest. The minimum cost of the Ukrainian consumer basket depends on the minimum wage of a person who is able to work and in November 2016 it accounted for 1450 UAH.

Considering all the above, we believe it is necessary to review our consumer basket and update it each year, taking into account the needs of society as it is common in the developed countries.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

O. Gumenyuk
University of Wales, UK

EARNED VALUE MANAGEMENT AS THE METHOD OF ASSESSMENT THE PROJECT PROFITABILITY

During my internship at the enterprise I have the opportunity to participate in the complicated project and evaluate, how much company benefits or loses from the project, if the team and product fit in current project plan and requirements. In case the project lasts 1 month instead of several years, it is much easier to plan time, following the schedule, and assess profit and loss. The method that I learned during practice is helpful for managing the project scale, timing and cost controlling for complex projects for duration of 1+ year.

Earned value management (EVM), or Earned Value Project Management (EVPM) is a system of project management techniques for measuring project performance, progress and effectiveness. It is based on the management triangle (scope – schedule – resources). There are three main definitions and variables:

– **Project Plan** that identifies the work to be accomplished, a general plan for the product/building development (scope, features of the product). It is usually documented in the form of a contract to eliminate conflict situations;

– Valuation of planned work called **Planned Value (PV)** or Budgeted Cost of Work Scheduled (BCWS) (time-costs planned); *PV or BCWS = Hourly Rate × Total Hours Planned or Scheduled;*

– “Earning rules” (also called metrics) to quantify the accomplishment of work, called **Earned Value (EV)** or Budgeted Cost of Work Performed (BCWP) (time-costs performed); $EV/BCWP = \text{Baseline Costs} \times \% \text{ Complete Actual}$.

Let us illustrate the formula in the example that follows:

Provided, that a project consists of one task, it was planned to be accomplished in 10 hours, but was actually completed in 12 hours and it 2 hours additional are needed to perform. An hour of work costs \$100.

1. Planned Value = $\$100 \times 10\text{h} = \$1000$ - cost of estimated work.
2. Actual Cost = $\$100 \times 12\text{h} = \$1200$ - cost of actually performed work.
3. Earned Value = $\$1000 \times (12\text{h performed} / 14\text{h needed} \times 100\%) = \$1000 \times 85.71\%$ (% of actual completed project) = \$857.1 - cost of actually performed part of project.
4. BAC (Budget at completion) = $10\text{h} \times \$100 = \$1000$ - cost of planned hours' performance.
5. EAC (Estimate at completion) = Actual Cost + ETC = $\$1200 + \$200$ (cost of left hours) = \$1400.
6. % Complete Actual = $AC/EAC = \$1200/\$1400 \times 100\% = 85.71\%$
7. % Complete Planned = $PV/BAC = \$800/\$800 \times 100\% = 100\%$
8. Cost Variance = Earned Value (EV) – Actual Cost (AC) = $\$857.1 - \$1200 = \$-342.9$ - costs overrun.
9. CPI (Cost performance index) = Earned Value (EV) / Actual Cost (AC) = $\$857.1/\$1200 \times 100\% = 71.43\%$ - level of over budgeting.

The above mentioned means that the project is unprofitable. The company should already pay additional \$342.9 to cover the gap, in the two following hours it will lose extra \$200. Therefore, the general loss for the one-month project will estimate \$542.9

It can be seen logically in the example, but actually, when the one-year project employs three technical specialists, a manager, a marketer, a consulting specialist leased from another company, and each of them has to complete from 6 to 20 tasks for a month of the project, with different Project Plan, Planned and Earned Value. It becomes hard to manage such projects, so usually a company develops own software or custom existing variants on the market for own needs. This software automatically calculates all needed variables and builds graphs. A graph that will be constructed looks like that below (Fig.1).

A Project Manager analyses the results and makes a decision how to fix the situation, redistribute the tasks or follow working in the same temp.

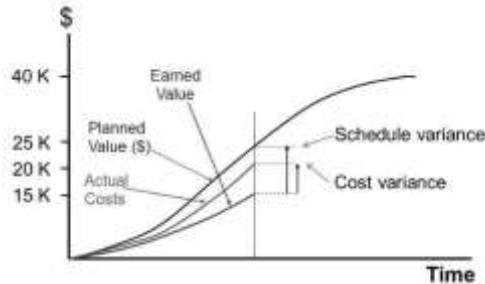

Fig. 1. Project Plan, Planned and Earned Value

Concluding, the EVM method is one of the most effective methods to evaluate project performance and benefits. Currently, it is used in building construction, industry manufacturing, and IT firms. EVM has a potential in all spheres, where the projects are presented and provides an opportunity to determine scope, time-budget limit and labour performance in monetary units.

*Scientific supervisor: A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervisor: G. Miasoid, PhD in Pedagogy, Associate Professor.*

Н. Єгорова

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Головним чинником, що зумовлює розвиток світової економіки у наш час, є глобалізація. За своєю суттю глобалізація світової економіки – це новий, більш високий ступінь інтернаціоналізації [1].

Зміцнення тенденцій до глобалізації сприяє виходу ринкових сил з-під повного контролю держави, підриву її господарських функцій, звуженню меж діяльності для маневру та регулюванню економіки з боку національних урядів. Все частіше господарські рішення приймаються не в національних інтересах узагалі, а, в першу чергу, в інтересах ТНК і міжнародних економічних організацій. В умовах глобалізації світової економіки актуальним постає питання стратегічного розвитку України.

Нажаль, за рейтингами міжнародних економічних організацій Україна за рівнем конкурентоздатності посідає одне з останніх місць. Так, за даними Світового банку, ВВП на душу населення в Україні є

одним з найнижчих у світі (вона посідає 135 місце). Виробничо-промисловий комплекс України нездатний адаптуватися до попиту на світовому ринку [2].

Так, вплив глобалізаційних процесів на економіку України носить двоякий характер, позитивним сторонами можна назвати:

- зменшення витрат на здійснення зовнішньоекономічних операцій;

- можливість брати активну участь в обговоренні режимів регулювання міжнародних економічних відносин;

- забезпечення інвестиційної привабливості України для іноземних інвесторів через приєднання до загальноприйнятих у світі регулятивних норм;

- можливість входження України до міжнародних коопераційних проектів.

Проте, існують і негативні наслідки глобалізації, зокрема:

- домінування економічно розвинених країн;

- пригнічення розвитку окремих галузей національної економіки, що не завжди готові до повноцінної міжнародної конкуренції, заміщення їх імпортом;

- соціальна нерівність у порівнянні з економічно успішними країнами;

- глобалізація вивільнює економічні сили, які поглиблюють нерівність у сфері зайнятості, котра вже існує, а також у питаннях продуктивності праці, матеріального добробуту – це стає перепорою в соціально-трудовах відносинах [3].

Реформування української економіки можливе за допомогою якісного використання конкурентних переваг у таких сферах як: агропромисловість, освіта та транспорт. Такий підхід дозволить Україні зайняти свою нішу на світовому ринку, тому слід направити усі сили та існуючий ресурсний потенціал на досягнення цієї мети. Для успішної інтеграції України в світові глобалізаційні процеси потрібна ефективна довго строкова стратегія. Ця стратегія повинна бути комплексною та охоплювати усі сфери економічного життя. Україна повинна обрати свою модель розвитку: чи направляти усі свої зусилля на експортно-сировинну модель розвитку, чи виходити на світовий економічний ринок як вже повноправний партнер [4].

Перший етап стратегії повинен будуватись на підтримці вже існуючих досягнень: допомога країнам, які її потребують, активна участь у міжнародних організаціях та у вирішенні глобальних проблем. На другому етапі зовнішньоекономічна стратегія стимулювання процесу глобалізації повинна передбачати: активну

інтеграцію; зміцнення валюти країни; налагодження експортно-імпорتنих зв'язків, збільшення товарообігу; поєднання експортно-орієнтованої економіки з власним конкурентоспроможним виробництвом; вдосконалення законодавства та інвестиційного клімату; поліпшення рівня життя населення; спрямування інвестицій на розвиток інфраструктури; участь у діяльності міжнародних організацій, налагодження інтеграційних зв'язків; участь у побудові нової фінансової архітектури та інші заходи [5].

Підбиваючи підсумок, слід зауважити, що Україна поступово інтегрується: до міжнародних фінансових ринків і наслідки глобалізаційних процесів стають дедалі відчутнішими для української фінансової системи. Позитивний чи негативний вектор змін від глобалізації залежить від рівня розвитку національної економічної та фінансової систем країни. Зважаючи на той факт, що чим могутніша фінансова система країни, тим більше позитивних результатів вона може отримати від процесу глобалізації, в Україні слід виробити політику, що здатна протистояти викликам фінансової глобалізації, запобігти негативним наслідкам цього процесу. Насамперед з метою збереження стабільності на національно фінансових ринках необхідна чітка система впливу держави на рух фінансових потоків у країні та приплив іноземного капіталу, тому фінансову політику держави треба формувати відповідно до факторів розвитку глобалізації, аби знешкодити можливі негативні наслідки та максимізувати вигоди від процесу фінансової глобалізації.

Список використаних джерел

1. Войтович Р.В., Солоха М.Т. Глобалізаційні процеси в сучасному світі [Текст] / Р.В. Войтович, М.Т. Солоха // Економіка України. – 2013. – С. 42.
2. Колот А.М. Глобалізація як чинник трансформації соціально-трудова відносин / А.М. Колот // [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://fingal.com.ua/>
3. Герасименко П. Глобалізація як феномен сучасності / П. Герасименко [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2009/09/2/205852/>
4. Куриляк В.Є. Вплив глобалізації на економічний розвиток України [Текст] / В.Є. Куриляк, Є.В. Савельєв // Економіка України. – 2012. – № 9. – С. 57–69.
5. Білорус О.Г. Глобальні трансформації та стратегії розвитку: монографія / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко. – К., 2012. – С. 416.

Науковий керівник: О.А. Задоя, викладач.

THE POSITION OF UKRAINE ON THE GLOBAL LABOUR MARKET

The global labour market is gradually changing, and the associated standards such as the level of qualification of the labour force and their role in economic processes have also altered.

At the moment, Ukraine is involved in the international labour market, mainly as a supplier of labour migrants. It was the economic crisis which caused the emergence of mass unemployment. The most popular destinations for Ukrainian migrants are Italy, Spain, Portugal, the USA, Russia and Germany. Data on the number of migrant workers abroad vary greatly and range from several hundreds of thousands to several millions of people. “Brain drain” is also a consequence of corruption and the lack of funding research sectors, which leads to the immigration of scientists in the country with a stable economic and political situation.

It should be noted that position of Ukraine on the world labor market depends on the level of Ukraine's integration into the global economy. For instance, slow market reforms have led to decline in the structure of foreign trade of Ukraine. In contrast to countries of Central and Eastern Europe, Ukraine has remained predominantly an exporter of raw materials and has not been able to increase the share of manufactured goods in total exports.

Despite a long and deep economic crisis in Ukraine, there are the prerequisites for the creation of a competitive economy and strengthening its position on the international markets. However, to become an equal participant in the Pan-European integration Ukraine needs to make sufficient effort to get its stable position in the international market of goods and labour. Due to the favorable primary competitive advantages such as relatively low wages, highly qualified workers, the base of high-tech industries, its own raw material base for the majority of industrial production, and a favorable geographical position, Ukraine has high chances to take an important place in the international division of labor to ensure its own power, a potentially influential domestic market and broad diversification of production.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics. Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

ВПЛИВ ДЕРЖАВИ НА ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЇ

Сучасна ринкова економіка, в принципі, може регулювати процес трансформації заощаджень у інвестиції без втручання держави. Однак, історичний досвід показав, що інколи суспільство дуже дорого платить за усунення держави від регулювання найважливіших макроекономічних пропорцій. Прикладами цього можуть бути глибокі економічні та фінансові кризи, які періодично відбуваються в усьому світі. З іншого ж боку, некваліфіковане втручання держави в механізм ринкового саморегулювання може завдати не меншої шкоди. Тому існує реальна потреба у глибокому дослідженні інструментів та наслідків державного впливу на формування основних макроекономічних пропорцій.

До числа ключових пропорцій, які забезпечують збалансованість економіки, належить відповідність заощаджень інвестиціям. Однак, як показали попередні дослідження, на шляху перетворення заощаджень в інвестиції існують численні «тупики», тобто таке використання заощаджень, яке ніколи не перетворює їх на інвестиції. У якості прикладів такого використання можна назвати поповнення за рахунок заощаджень готівкових резервів або осідання заощаджень у якості приросту коштів, які обслуговують вторинний ринок цінних паперів. Тому у залежності від мети, яка в даний конкретний момент стоїть перед суспільством, держава може впливати на будь-яку фазу трансформації заощаджень в інвестиції, стимулюючи або стримуючи цей процес.

Зазвичай при дослідженні державного регулювання економічних процесів виділяють фіскальні та монетарні методи. Однак, на наш погляд, не можна залишати в стороні інституційно-мотиваційні фактори як формування заощаджень, так і їх перетворення на інвестиції. Їх врахування допоможе розібратися, чому у різних країнах або у різний час одні й ті ж економічні інструменти дають різний результат.

Слід зазначити, що на відміну від, наприклад, фіскальних методів, інституційні чинники діють виключно опосередковано. Тому, з одного боку, не є можливим абсолютно точно передбачити результати впливу на них, а з іншого – інституційні чинники є факторами тривалої дії.

Виділимо та проаналізуємо дію деяких основних інституційних чинників, які визначають поведінку економічних суб'єктів про процесі трансформації заощаджень в інвестиції:

1. **Цінності.** Під цінностями, як правило розуміють все те, що є важливим для людини та визначає критерії її поведінки. Цінності можуть бути пов'язаними з цілями або засобами їх досягнення. На етапі формування заощаджень вплив цінностей проявляється, перш за все, через певні стандарти споживання. Помічено, що досить часто люди, які не мають великих доходів, намагаються справити враження саме рівнем свого споживання. У даному випадку споживання стає не тільки способом задоволення потреб, але й виконує певну статусну функцію. Наприклад, досить часто рівень використовуваних людьми мобільних пристроїв знаходяться у протилежній залежності від їх доходу. Існують також певні особливості стандартів споживання в окремих спільнотах.

Система цінностей впливає не тільки на розміри споживання, але й на розміри заощаджень. Якщо в системі цінностей людей ключовим є досягнення власної фінансової та економічної незалежності, то певну частину доходу вони будуть відкладати для свого майбутнього забезпечення. Якщо ж в країні панує уявлення, що саме держава повинна потурбуватися про старість кожного її громадянина, то успішний розвиток приватних пенсійних фондів у такій країні стає під великим сумнівом. Прикладом першої ситуації можуть бути Скандинавські країни, а другого – Німеччина.

Не менш серйозно цінності впливають на прийняття рішення домогосподарствами про безпосереднє інвестування. Формою такого інвестування, як правило, є будівництво житла. Якщо в країні домінує цінність осілості, «мій дім – моя фортеця», то створення умов для будівництва власного житла дасть значний ефект з точки зору формування прямих інвестицій. Навпаки, коли населення досить мобільне і віддає перевагу свободі переміщення, такі дії особливого ефекту мати не будуть.

2. **Довіра.** Наявність або відсутність довіри особливо впливова у тих випадках, коли результат поведінки буде відчуватися через певний час. Сама такими ситуаціями є заощадження та інвестування. З одного боку, відсутність віри в те, що спрацює заявлена система соціального захисту, провокує збільшення заощаджень за мотивами створення резервного фонду. Довіра чи її відсутність є вирішальним фактором обрання форми заощаджень: це можуть бути фінансові інвестиції або приріст готівкових резервів. Оскільки реальні інвестиції є тривалим розміщенням грошей, то при відсутності довіри економічні

суб'єкти вимушені закладати більші показники на ризик, що підвищує вимогливість до рівня очікуваної доходності інвестицій та обмежує кількість інвестиційних проєктів, прийнятних для інвестора.

3. **Право.** Інститут права тісно пов'язаний з довірою, однак має й свою специфічну сутність. Будучи впорядкованою системою правових відносин цей інститут регулює взаємовідносини між суб'єктами у певній сфері. При цьому не слід ототожнювати наявність певних правових норм з інститутом права. Останній включає в себе як обов'язковий компонент реальне забезпечення дотримання правових норм. На жаль, відсутність працюючої системи захисту прав приватної власності, поширення рейдерства, нестабільність «правил гри», які можуть змінюватися в ході самої гри, корупція у правоохоронних органах – усе це не тільки стримує вітчизняного інвестора, але й відлякує іноземного.

Заради справедливості слід сказати, що найбільший вплив та найскоріші результати державне регулювання інститутів може мати у сфері права. Але й найбільш руйнівними для процесу трансформації заощаджень в інвестиції можуть мати прорахунки саме у цій царині.

Таким чином, об'єктом державного регулювання процесу трансформації заощаджень в інвестиції повинні бути не тільки фіскальні та монетарні чинники, але й інституційні. Саме від їх стану буде залежати ефективність всієї системи впливу держави на економіку.

Науковий керівник: Г.Я. Глуха, доктор економічних наук, професор.

M. Kalinchenko
Alfred Nobel University, Dnipro

GLOBAL EXTERNAL DEBT CRISIS

External debt of a country is a total amount of debt on foreign loans. An indicator of external debt can be the absolute size of the debt in monetary terms. The indicators of external debt in international practice are determined as relative indicators, including the ratio of external debt to GDP (critical values of - 0.5 or 50%).

By the 1970s the size of the external debt of the world was relatively small. The external debt of major borrowers – developing countries – was considered to be inevitable and usual fact. In some countries (France, Chile, Argentina, Indonesia, Zaire) there were little flashes of insolvency crisis. The oil shocks are the 1970s radically changed the situation imitating a beginning of the global debt crisis which dates back to August 1982 when

the Mexican government announced its failure to fulfill the obligations to repay debt payments on schedule. Since then dozens of countries have accumulated a large size of foreign debt (Argentina, Bolivia, Brazil, Chile, Colombia, Nigeria, Yugoslavia, etc.). As a result, the countries immediately experienced difficulties in paying back the debt. The crisis threatened to ruin not only the countries which borrowed money, but also large commercial banks that lent funds. The whole world was exposed to financial panic.

Risks of adverse effects of foreign loans, including the growth of external debt, significantly increase by the ineffective use of foreign loans, directing them to the current needs rather than long-term goals. Experience around the world shows that reliance on foreign capital in the long run leads to increased vulnerability of national economies to external factors – changes in global markets and manifestations of the global financial and economic crisis which increases the dependence of the borrowers on the economic interests of donor countries.

Solving the problem of international indebtedness is provided in several ways. The most radical of these is declaration of default and debt relief. Therefore, the country governments announce the default on the basis of their decision not to comply with their liabilities. The lenders in this case are limited in their capabilities to influence the situation. Losses for the debtor country arise from the use of economic and political sanctions such as confiscation of foreign assets, exclusion from international capital markets, limiting participation in international trade and others.

Writing off debt – a debt cancellation of creditors, which is used in cases where borrowers have critical of credit risk-prevents access to private capital markets and threat of political and economic sovereignty.

The most common mechanism applied internationally to find a solution to the problem of external debt is debt restructuring. Restructuring foreign debt is a debt renewal, changing the original schedule or form of debt service.

Despite the existing mechanisms for the resolution of the debt crisis, none of them is universal and the debt problem remains one of the most pressing problems of the international economy. International borrowing and lending represents the providing and receiving of business objects such as the currency or commodity resources in debt for a fixed term of payment of interest on their use. The positive effects of inter-state movement of credit possibilities include increasing international trade expansion and modernization as well as restructuring economies. The negative consequences of international borrowing and lending are strengthening in the disproportionality of production and foreign trade of debtor countries,

influence of lenders on their national economic policies, on increase in inflation as a result of credit expansion, the destabilizing impact of loans on the dynamics of exchange and interest rates, accumulation of external debt and emergence of the debt crisis.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

В. Кисіль

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ПРОБЛЕМИ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація охоплює економічні, політичні і соціальні взаємовідносини. Або іншими словами це процес всесвітньої економічної та культурної інтеграції. Навіть відомий Джеймс Розенау, який був американським політологом, запропонував суміщення інтеграції сучасного світу. Саме цей підхід був найвідомішим, оскільки дозволяє розглядати глобалізацію як не одновимірний процес інтеграції. У політичній глобалізації можна виділити декілька основних підходів до вивчення глобальних проблем людства під політологічним кутом зору: 1) дослідження політичних аспектів загальнолюдських проблем в цілому; 2) політологічний аналіз глобальних проблем; 3) вивчення проявів глобальних проблем в конкретних регіонах світового співтовариства та їх там політичної ситуації; 4) формування теоретико-методологічних основ політико-глобалістичних досліджень.

Отже, можна виділити основні особливості глобальних проблем:

- Вони мають планетарний, загальносвітовий характер, зачіпають інтереси усіх народів світу;
- Загрожують деградацією і загибеллю усьому людству;
- Потребують невідкладних та ефективних рішень;
- Вимагають колективних зусиль усіх держав, спільних дій усіх народів.

Щоб розв'язати такі питання всесвітнього масштабу немале важливе значення набувають й науково-технічні передумови. Результативна науково-технічна та економічна політика є важливими умовами у розв'язанні екологічної, сировинної, енергетичної та інших глобальних проблем.

Проблема підтримки миру

Історія доводить, що зростання взаємодії між народами, обмін

продукцією промислового і сільськогосподарського виробництва постійно супроводжувалися гострими збройними сутичками. За період з 3500 р до н.е. відбулося 14 530 воєн; лише 292 роки людство жило у мирі. У XVII ст. у війнах загинуло 3,3 млн. осіб, у XVIII - 5,5 млн. осіб, у XIX-16 млн. осіб. Міжнародні організації та установи покликані регулювати ускладнення в умовах суперечливості сучасного світу міжнародні відносини. Уже після Першої світової війни була організована Ліга Націй. Однак, у силу ряду причин ця міжнародна організація не змогла зайняти належне їй місце [1].

На підсумковому етапі Другої світової війни держави-переможці (США, Англія, СРСР) на Ялтинській зустрічі підписали документ про необхідність створення нової міжнародної структури для того щоб регулювати міжнародні відносини - Організації Об'єднаних Націй. Остаточний текст Статуту ООН був підписаний в Сан-Франциско у 1945 р. і набув чинності 24 жовтня 1946 р. після ратифікації його СРСР, США, Великобританією, Францією, Китаєм і більшістю інших держав, що підписали Статут ООН. Цей день був оголошений Днем Організації Об'єднаних Націй [2].

Прагнення припинити війни висловлено в преамбулі до Статуту ООН, де держави-учасниці постановили «оберігати наступні покоління від лиха війни, котрі не одноразово за життя приносили горе людству». Це покладено основу концепції загальної безпеки, суть якої полягає в об'єднанні держав проти країни-агресора.

Нажаль, своє XXI ст. людство розпочало з воєн та воєнних конфліктів. Тому проблема забезпечення безпеки, боротьба з міжнародним тероризмом посідає центральне місце у глобалістиці.

Глобалізація чинить дискусійний вплив на економічні відносини держав. Але з іншого боку, вона сприяє розвитку продуктивних сил та науковому прогресу.

Проблема подолання відсталості

Демографічна проблема пов'язана з проблемою відсталості. Економічні взаємовідносини країн, які розвиваються, дуже глибоко відстають від рівня виробництва розвинених країн і скоротити цей розрив поки що не вдається. Держави з низьким рівнем доходів, складають близько 40% всіх держав і зосереджені у Африці, Південно-Східній і Центральній Азії. В країнах з високим рівнем доходів, які складають близько 10% всіх держав [3].

Римський клуб: діяльність у напрямку розв'язання глобальних проблем

Римський Клуб-міжнародна неурядова громадська організація, яка була створена у 1968 р. за ініціативою Ауреліо Печчеї, який був

італійським громадським діячем, на нараді групи європейських вчених у Римі. Членами римського клубу були видатні політики, представники фінансових і промислових кіл, видатні вчені. Римський клуб займається організацією досліджень впливу науково-технічного прогресу на світовий суспільний розвиток. Підсумки цих досліджень представляються у вигляді доповідей Римського клубу, які пропонуються увазі світової громадськості й особам, які приймають рішення. Діяльність Клубу в 1970-х рр. сприяла усвідомленню людством сутності глобальних проблем і послужила стимулом для початку активних пошуків їх розв'язання.

Отже, ми можемо підсумувати що глобалізація пов'язана з серйозними проблемами. Її наслідки можуть бути як позитивні так і негативні.

Список використаних джерел

1. Поздняков Э. Формационный и цивилизационный подходы / Э. Поздняков // Мировая экономика и международные отношения. – 1990 – № 5.

2. Рымалов В. Мировая рыночная экономика: долгосрочные тенденции и современный цикл / В. Рымалов // Мировая экономика и международные отношения. – 1991. – № 1.

3. Чешков М. Понимание целостного мира: в поисках неформационной парадигмы / М. Чешков // Мировая экономика и международные отношения. – 1990. – № 5.

Науковий керівник: А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор.

D. Kozlova

Alfred Nobel University, Dnipro

SOCIO-ECONOMIC IMPACT AND CHALLENGES OF YOUTH UNEMPLOYMENT IN UKRAINE

The unemployment rate is the share of the labor force that is jobless, expressed as a percentage. It is a lagging indicator, meaning that it generally rises or falls in the wake of changing economic conditions, rather than anticipating them.

There are a number of factors which influence the current situation with unemployment in Ukraine in conditions of crisis. It should be noted that Ukraine has been facing the problem of youth unemployment since the beginning of the market reform in the 1990s. In the current global economic crisis this problem is especially severe, since there is an upward trend of youth unemployment. According to sociological surveys in recent years,

Ukraine has confronted such problems of employment as the reducing number of employees in the country, growth of labor mobility, the increasing number of employees in the shadow sector, the emerging child labor markets, and elimination of layers of population which are rated by the Labor Law as the most unprotected ones (for example, youth). According to the State Employment service the number of unemployed people is growing: every day 9-12 thousand people join the ranks of people without a job. These are mainly active, dynamic and educated young people. Over the past three years, Ukraine has experienced acute political, security, and economic challenges. Following the “Maidan” uprising in February 2014 that led to the ousting of the previous president, this period has witnessed several momentous events, including the outbreak of conflict in eastern Ukraine, as well as presidential, parliamentary, and local elections.

The Government that took office in February 2014 proclaimed reforms as a priority and adopted a few critical changes but faced formidable challenges, including: containing conflict and restoring peace in the east; ensuring macroeconomic stability; tackling a major banking crisis; reducing the fiscal deficit in the midst of a recession without triggering social unrest or a backlash against reforms; and reducing deep-seated corruption while contending with powerful vested interests that continue to oppose reforms.

A new Government, which took office in April 2016, has committed to continuing reforms. In May 2016, a government program and action plan covering a wide-ranging reform agenda was issued.

Since 2014, Ukrainian authorities have carried out key reforms in several areas, including: undertaking significant fiscal consolidation, moving to a flexible exchange rate, reforming energy tariffs and social assistance, making public procurement more transparent, simplifying business regulation, and stabilizing and restructuring the banking sector. However, more still needs to be done.

We need to take a whole **set of measures** against youth unemployment.

1. People should be well informed about the youth labor law. Besides, some amendments to this law should be made.

2. Close relationships between universities and the labor market should be established.

3. The activities of employment services should be better organized.

4. More youth should receive education in the areas that need young professionals the most.

5. Students of the final year of study are to be provided with internships by prospective employers.

6. It is mandatory to develop an effective mechanism of population protection from unemployment growth by adopting anti-recessionary bills aimed at minimizing the effects of the global financial crisis on employment and enactment of compulsory state social insurance.

7. Public works should be introduced (under the conditions of economic expediency and social need) to protect young people who have lost their jobs. Attracting investments for implementation of public works will contribute to effective youth employment.

8. Central and local authorities are to create an effective system of professional training of the unemployed population, including young people who graduated or are studying in institutions of various levels of accreditation. It can be done through counselling and creating a modern information framework, promoting various careers, etc.

Youth unemployment is an urgent problem for Ukraine. It must be noted that the difference between the youth employment challenge and the general employment challenge is that helping young people get the right start helps to ensure that they follow a pathway to decent work that will benefit the economy of Ukraine. So it is highly important that all the necessary measures discussed in this article should be taken as soon as possible.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

V. Kolomiyets

Alfred Nobel University, Dnipro

GLOBALIZATION OF MODERN WORLD: PROSPECTS AND CONTRADICTIONS

The concept of peace in the XXI century is underlying in the light of the latest trends of modern international relations – the concerted principles of relations between states on the international arena, which will promote the world without violence, comprehensive security, transition states and regions with sustainable development, building harmonious civilization on the planet, including various states, nations, cultures and religions. Globalization is the main tool for the implementation of this concept, but it causes a lot of conflict in international relations which makes this concept relevant today.

Globalization is an objective phenomenon regardless of the will of the people and it is deepening and expanding at a great pace.

No country, economy or society can remain aloof from the processes of globalization. They are associated with features of post-industrial introduction of production technologies, intensification of the international division of labour, internationalization of the main types of industrial activity, the dramatic changes in the information sector, increase in interdependence of countries, economic socialization processes, democratization of political institutions, internationalization of social life, and convergence of spiritual values of those who defend humanity.

Globalization is reflected in the growing interconnection and interdependence of the world's population in different areas. This process combines the economy, politics, culture, the information sphere, technology and management. This rapprochement has become possible due to the accumulation of huge material and spiritual values that create the objective basis of the modern civilization process whatever social and public form it takes. The point is that the accumulation of human values in economics, politics, science, culture, and morality eventually becomes more important than the achievements in these areas made by specific nation-states.

In the conditions of globalization processes in all areas of human activity, the "attack" on the principle of state sovereignty is enhancing. According to O. Panarin, in political terms, globalization is a new era of feudalism. It destroys democracy (in its literal sense) and political sovereignty of the people who choose and supervise the power substituting it with notable international authorities.

The main problem that has arisen in the course of globalization, in terms of preservation of state sovereignty, is a contradiction between the growing political and economic interdependence of countries and peoples, on the one hand, and preserving the state's right to own and solve their own problems, on the other hand. Due to the progressive erosion of the boundaries between national economies, problems that were previously considered as exclusively foreign ones are increasingly becoming integrated into the international domestic nature. Government actions of one state can lead to very serious consequences on the other side of the globe. Under these circumstances, it has become evident that there is a need for harmonizing responsible decisions and hence creating appropriate institutional arrangements. The process of creation of such mechanisms is very intensive. If in 1909 there were 37 international organizations, at the end of the century 260 ones were functioning. International organizations such as the EU, COT, NAFTA, Mercosur and several others, taking some of the functions delegated to them by individual states, actually restrict the sovereignty. Undermining the foundations of state sovereignty is directly linked to the worsening problems of territorial integrity of states,

interference in their internal affairs by TNCs and various international organizations which leads to planting alien moral values. The main conclusion that prevails in assessment of the current globalization processes and predicting their future is as follows: at present, there is an urgent need for understanding the deep contradictions that have emerged at this stage of globalization and involved the entire international community.

According to famous Ukrainian scientist Anatoliy Halchynskiy, now there are several scenarios of the course of global processes in the beginning of the XXI century. One of them stems from the sole US hegemony over the next 2-3 decades. The second scenario involves bipolarity with the US on one pole and China or united Europe on the second one. The third scenario is multipolarity of the world. It involves the US with North and South America, China and its entourage, India and its environment, Germany leading united Europe, and Russia with its environment. China occupies a special place in all the schemes. It is predicted that in 2-3 decades the country will reach the first position in the global economy. China's GDP may exceed current 20 trillion dollars and significantly exceed the corresponding figure reached by the US.

Thus, at present, it is evident that globalization will be intensifying. And the faster and deeper some politicians, government officials, political parties and members of the public will be able to understand it in its entirety and contradictions, the more real opportunities will appear to make our world cluttered.

*Scientific supervision by O. Zadoia, Lecturer,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

V. Kostochka
Alfred Nobel University, Dnipro

INVESTMENT OBSTACLES IN UKRAINE

Money is required for the economic development of the country. Money is invested in the development of production and expansion of markets. For many countries such money was foreign investment. During the economic crisis, investments are the first to suffer. Few people would invest in production development in the conditions of falling demand, a strong uncertainty about the future.

A lack of investment today means a natural constraint of economic growth for at least the next 3-5 years. Investments are the basis of the growth performance of the economy, which, in turn, can serve as a basis for growth of income and consumption.

What can stop foreign investors to invest in Ukraine, at the current rate of the dollar, any investment should pay off quickly and with good interest. The hryvnia has great underestimation – any goods produced here can be sold at any price abroad, and it will be profitable.

There are several obstacles to investments:

1) the First reason is macroeconomic in stability. Investors do not invest money to Ukraine, because here they are not protected. The devaluation of the hryvnia is not only depreciation of the investment, but also profit from these investments will also be impaired;

2) the habit of foreign investors, the slightest trouble to defend their rights, including contracts, in courts. The domination of the law is in other countries, a real and effective position;

3) Ukrainian corruption. But some foreign investors pay bribes to get the VAT refund, license, etc. And state agencies know and demand money at every opportunity, if administrative pressure is not provided. Unfortunately, because of corruption, foreign investors are eager to invest in Ukraine. They understand that their money in Ukraine is not protected by corrupt officials and judges do not stand on the protection of the investor. Therefore, Ukrainian economy is forced to develop entirely on its own;

4) in addition to corruption, we have a number of obstacles for investors, mainly, the restriction on the movement of capital. Few people want to invest in a country, which in the case of unpredictable events it is impossible to quickly withdraw your money. The impossibility of return on investment through dividends – people used to invest, to earn and to get profit, and with our laws, it is very problematic.

Because of this, our country does not produce competitive products. Ukraine does not have foreign money that could be invested in machinery, production of foodstuffs, automobiles, home appliances and many other commodities the production of which went up like the economy in Ukraine countries: Turkey, Eastern Europe and Latin America.

They continue to win Ukraine competition in the global capital market.

The most effective steps to attract investment in Ukraine should include:

- the fight against corruption;
- creation of efficient legal system;
- the achievement of political stability and peace in the country;
- the development of macroeconomic stability, regulatory environment, and the exchange rate;
- creation of a special state institute / agency to attract investment to Ukraine and direct communication with investors;
- a European perspective;

- unconditional protection of property rights;
- deregulation.

There are vast possibilities for investing in Ukraine. Our country is famous for its natural resources, such as mineral deposits and other sources of energy. The mild climate and black soils makes Ukraine attractive for agriculture production. Its geographical position allows international trading with the majority of countries of the world.

Unfortunately, Ukraine is associated with corruption, bribery and other obstacles for investors. Political and economic instability also has a negative influence on the investment attractiveness of Ukraine. At the same time recent changes to investment rules can improve the investment climate.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by N. Bepalova, Senior Lecturer.*

A. Krivosheeva
Alfred Nobel University, Dnipro

RECENT TRENDS IN FOREIGN DIRECT INVESTMENT FLOWS IN UKRAINE

Foreign direct investment (FDI) is the most popular form of investment for developing economies as it allows countries to implement large projects as well as to use new technologies that come into the countries, and to practice foreign corporate praxis. Ukraine is a country that has lack of sources to improve its economic situation that is why attraction of investments is an appropriate strategy to resolve Ukraine's crisis. Therefore, analysis of FDI flows is relevant.

In 2015, global flows of foreign direct investment rose by about 40 percent to \$1.8 trillion, the highest level since the global economic and financial crisis in 2008. However, this growth did not translate into an equivalent expansion in productive capacity in all countries.

Foreign direct investment in Ukraine in 2015 amounted to US\$ 2.76 billion (Fig. 1). And a third of the funds (30.6%) was invested in industrial enterprises, 27.3% – in financial institutions and insurance companies, according to the statistics of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine publicized on the official site. The ten major investing countries accounting for 83.0% of total direct investment included Cyprus (\$ 11.7 billion), the Netherlands (\$ 5.6 billion), Germany (\$ 5.4 billion), Russia (\$ 3.3 billion), Austria (\$ 2.4 billion), the United Kingdom (\$ 1.85 billion), the Virgin Islands (\$ 1.7 billion), France (\$ 1.5 billion),

Switzerland (\$ 1.3 billion) and Italy (\$ 972 million) according to the UNCTAD site.

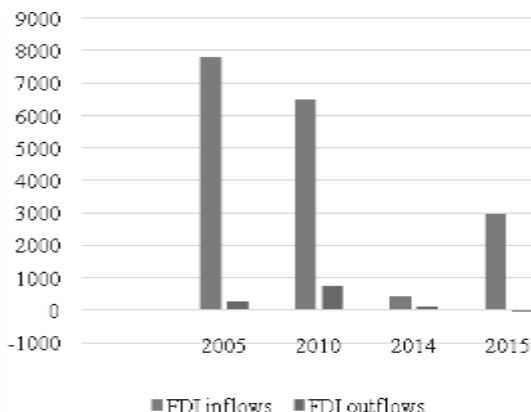

Fig. 1. FDI flows in Ukraine, millions of US\$

Source: designed by the authors based on UNCTAD Database

The top ten regions which accumulated the largest investments are Dnipro, Donetsk, Kharkiv, Kyiv, Luhansk, Lviv, Odessa, Zaporozhye, Poltava, and Ivano-Frankivsk region. The Ministry of Economic Development noted that this division of investments was not conducive to equitable social and economic development and increased the gap in development areas.

The total amount of investment over the independence period of Ukraine has accounted for 43.37 billion dollars. According to Figure 1, the FDI inflows of Ukraine decreased by US\$ 4.847 million that is higher than reduction of US\$ 5.173 million in FDI outflows. The lower inflow and outflow of investments in Ukraine occurred in 2014, when FDI inflows amounted to 410 million dollars, and FDI outflow accounted for 111 million dollars. The revolution in Ukraine in 2014 principally influenced the sharp decline in investment activity.

Taking everything into consideration, it should be noted that most foreign investment in Ukraine has been received by the offshore zones in Cyprus. However, in general, according to the Minister, Ukraine remains attractive for investment and sufficiently integrated into the global economy.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

LEASING AS A FORM OF INTERNATIONAL INVESTMENT ACTIVITY IN AGROBUSINESS OF UKRAINE

Nowadays there is a tendency to replace the traditional forms of the use of money with more sophisticated ones. For example, cash payments are replaced by letters of credit, bills of exchange, plastic cards, and traveller's checks, while credit has been replaced by a lease. The variety of forms of financial instruments saves time, money, and allows enterprises to operate more efficiently.

Not only the lessees, as in the role of equipment consumers, are interested in leasing development and current production as it expands due to market equipment manufactured by them. For investors, leasing provides the necessary return on investment at a lower risk (compared to conventional lending) at the expense of the effective protection of the customer's insolvency. Leasing has a high potential to enhance economic cooperation with foreign countries, and therefore current Ukrainian legislation allows carrying international lease.

According to the Law of Ukraine "On Leasing" leasing is a business activity aimed at investment of own or borrowed funds and giving a lessee the property for exclusive use for a fixed term. The object of the lease can be any property which belongs to fixed assets and that is not forbidden to free circulation on the market, as well as intangible assets. The subjects of leasing are:

1) the lessor – the owner of the property, which allows it to be use under a leasing agreement. It can be:

- a) a bank which provides part of this activity;
- b) a financial leasing company created specifically for the implementation of leasing operations, the basic and actually the only function of which is the payment of property financed by the agreement;
- c) a specialized leasing company which in addition to providing financial transactions undertakes a set of non-financial services (maintenance and repair of property, replacement of worn parts, consultation on their use etc.);

d) any firm or company for which lease is a non-core activity, but not prohibited by the statute and which has the financial resources to conduct leasing operations.

2) the lessee – a legal entity in any legal form, which carries on business, or an individual who is engaged in entrepreneurial activities without establishing a legal entity and is registered as a sole proprietor.

Considering the current economic situation in Ukraine it is necessary to recognize that the need for leasing is well-grounded, since it is convenient for all parties of these relations, especially for the lessee who can quickly update the capital, get the access to the use of new expensive equipment without immediate full payment, and without large one-time payments.

Formation of leasing relations in agriculture could resolve the issue of further enhancing the investment process, upgrading productive capital of companies, manufacturing competitive products, cash replenishment and further stabilization of the economy. There is a need for forming the clear organizational and economic mechanism of leasing operations to enhance the investment process in Ukraine.

Leasing is an important mechanism of material support of production, which opens its users access to advanced technology. In the global economy leasing takes the second place among the largest investments after bank loans. The basic idea is to lease in order to make a profit without a necessity to have own equipment, but just have the right to use it give for the enterprise an excellent possibility to make a profit.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S Medynska, Senior Lecturer.*

E. Krutsiak

Alfred Nobel University, Dnipro

INTERNATIONAL TOURISM IN UKRAINE AND ITS DEVELOPMENT

International tourism in Ukraine is very popular at resort areas of the Black Sea, health resorts of the Carpathians and in the capital of Ukraine.

At present, tourism is one of the main sources of income in other countries. Tourism accounts for about a third of world trade in services. In many countries, tourism provides a significant share of GDP. For example, this sector represents 17% of Croatia's economy. Ukraine is a country with high tourism potential due to its good geographical position and variety of tourist areas, starting from the coast of the Black and Azov Seas to ski resorts in the Carpathians.

On the national tourism market, there are two trends:

1. Regionalization, based on the territorial distribution of tourist activities through the local initiative, which is a consequence of the formation of demand and its satisfaction through the implementation of business activity in certain areas (e.g. travel companies which provide accommodation services and travel agencies) conducting regional tourism policy.

2. Decentralization of tourism, which is shown in opening the branches, attempts to form networks on the franchise conditions which results in the territorial distribution of tourism, expansion of the network of travel centers, productive connections between which have become basis of forming the local territorial markets of different type, specialization and scales. The national tourist market of Ukraine consists exactly of local tourist markets.

To attract wealthy tourists Ukraine should invest significant resources in the development of transport infrastructure, construction and reconstruction of hotels and other tourist facilities, improvement of quality of services and advertising. The country is poorly developed in business relations and characterized by a huge scope of the shadow economy and because of this the investment payback period will be long. On the other hand, modernization of the industry and agriculture will provide a high return in the near future. Active Travel Policy of Ukraine, aimed at stabilizing the consumer market and complex-balanced development of the industry will contribute to the intensification of the domestic tourism market and increase the country's participation in the regional and global tourism process. The concentration of money, material and labour resources must become the basis of the tourist policy of the country on creating the innovative and competitive tourist product.

To sum up, it should be mentioned that Ukraine is unlikely to become competitive on the global and regional tourism markets in the near future. This requires a well-defined goal by the government, as well as the stable economy.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

М. Крутько
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ТЕОРІЯ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТОВАРУ

Теорія життєвого циклу товару, яка була розроблена американським економістом Верноном у 1966 році, до сих пір

залишається широко використовуваною моделлю в області економіки та маркетингу в усьому світі.

Товари виходять на ринок і поступово зникають знову і знову. Згідно з Раймондом Верноном, кожен продукт має певний життєвий цикл, який починається з його впровадження і закінчується його занепадом.

У той час як теорія життєвого циклу продукту отримала широке визнання, є критики, які говорять, що теорія має багато винятків і так мало правил, що в ній немає сенсу. Один з недоліків це те, що немає встановленої кількості часу, що товар залишається на кожному з етапів; кожен продукт відрізняється і рухається через етапи в різний час. Крім того, немає реальних доказів того, що всі продукти повинні бути зняті з продажу. Існує ризик того, що деякі підприємства можуть інтерпретувати перший спад продажів зробивши висновок, що товар досяг стадії занепаду, таким чином завершити виробництво деяких життєздатних продуктів передчасно. Теорія підкреслює окремі продукти замість того, щоб брати до уваги великі бренди. Також, твердження, що кожен продукт повинен пройти через кожен з етапів життєвого циклу продукту є помилковим. Є товари, які ніколи не виходять за межі стадії впровадження, в той час як інші продукти залишаються на стадії зрілості протягом значного періоду часу.

Стадії життєвого циклу товару

За словами Раймонда Вернона, є чотири стадії життєвого циклу товару: впровадження, зростання, зрілість, занепад. Довжина стадії варіюється для різних продуктів: одна стадія життєвого циклу товару може тривати кілька тижнів, в той час як інші можуть тривати навіть протягом багатьох десятиліть.

Це показує, що життєвий цикл продукту дуже схожий на дифузію інновацій, яка була розроблена Евереттом Роджерсом у 1976 році. Тривалість життя продукту і швидкість проходження через весь цикл залежить, наприклад, від ринкового попиту і того як використовуються маркетингові інструменти.

Стадія Впровадження

Після того, як організація успішно розробила свій продукт, його починають збувати на національний і міжнародний ринок. Для того, щоб створити попит на товар, насамперед компанія найбільше витрачає коштів на просування нового продукту та намагається зробити продукт впізнаваним серед споживачів. На даному етапі, прибуток невеликий і конкуренція дуже низька. Коли продажі збільшуються, то він автоматично переходить у наступну стадію.

Стадія зростання

На цьому етапі, за рахунок збільшення попиту на товар, збільшуються продажі. В результаті, витрати на виробництво зменшуються і генеруються високі прибутки. Продукт стає широко відомим, і конкуренти починають виходити на ринок зі своєю власною версією продукту. Як правило, вони пропонують продукт за нижчою ціною від ринкової. Для того, щоб привабити якомога більше споживачів, наскільки це можливо, компанія, яка розробила оригінальний продукт, як і раніше збільшує свої рекламні витрати. Коли багато нових потенційних клієнтів купили продукт, він переходить у наступну стадію.

Стадія зрілості

На стадії зрілості життєвого циклу товару, продукт добре відомий і купується багатьма споживачами. Конкуренція є високою і компанія робить все можливе, щоб залишатися стабільним лідером на ринку. Саме тому продукт продається за рекордно низькими цінами. Крім того, компанія починає шукати інші комерційні можливості, такі як інновація товару і виробництво побічних продуктів. Більш того, споживачам також буде запропоновано замінити свій поточний продукт новим. На даному етапі є загроза зменшення попиту на товар, тож організація буде вживати всіх можливих заходів для подовження стадії зрілості. Витрати на маркетинг і просування продукту, таким чином, є дуже великими на даному етапі.

Стадія занепаду

В якийсь момент, однак, ринок стає насиченим, продукт більше не продається і стає непопулярним. Ця стадія життєвого циклу продукту може відбуватися як природний результат, але і може бути стимульована введенням нових й інноваційних продуктів. Незважаючи на зниження продажів, компанії продовжують пропонувати продукт в якості послуги для своїх постійних клієнтів, так щоб вони не були ображені.

Отже, етапи життєвого циклу продукту пояснюють зростання і зниження доходів і прибутку, пов'язані з товаром або послугою. Багато компаній на додаток до менеджера з продажу та маркетингу мають менеджера по продукції, які відповідають за конкретні товари або послуги. Підприємство має розробляти відповідну стратегію і тактику для кожної із стадій життєвого циклу товару з метою поліпшення своїх позицій на ринку і підвищення рентабельності, що називається управлінням життєвим циклом продукту. Управління життєвим циклом товару має справу з різними проблемами на кожній

стадії і підходить до ринку з різними стратегіями і тактиками в кожному з цих етапів.

Основною метою управління життєвим циклом товару є скорочення часу, необхідного для проходження від стадії розробки продукту до його випуску на ринок, для поліпшення якості продукції, зниження витрат на розробку, для визначення потенційних можливостей продажів, маркетингу, доходів, прибутку і зростання... Для того, щоб створити успішні нові товари, компанія має добре розуміти потреби споживачів, ринку та конкурентів.

Крім того, дуже важливо, щоб особи, які приймають рішення, зрозуміли можливі обмеження життєвого циклу продукту. Також, керівництву дуже важко точно оцінити на якому саме етапі життєвого циклу знаходиться певний товар. Наприклад, раптове зростання доходів не обов'язково свідчить про успішний і стійкий ріст.

Різні продукти розвиваються по різному, і форма кривої продукту може змінюватись від одного товару до іншого. Для більшості продуктів, час перебування на кожній із стадій в основному не передбачуваний і важко визначити, коли певний етап починається і/або закінчується.

Через ці обмеження, строге дотримання моделі маркетингу продукту може призвести до багатьох помилкових висновків і рішень менеджерів по маркетингу і продукції.

Науковий керівник: О.А. Задоя, викладач.

V. Kudrytska

Alfred Nobel University, Dnipro

THE MAASTRICHT'S THREE PILLARS VS. LISBON'S DIVISION OF COMPETENCES

The Lisbon Treaty's division of competences transformed legislation and policymaking in such a way that it fundamentally turned the European union into a supranational union.

The Lisbon Treaty is the most important document in the European Union today. However, previous treaties are not less important, as they have led to this treaty. The Treaty on European Union was one of the most important agreements in the Eu's history. With the Maastricht Treaty, the EC took a step towards European integration and united its member states. In this essay, I will discuss both treaties, their functions and differences.

The Maastricht Treaty was signed in Maastricht, 1992. It altered the former European treaties and created a European Union based on three parts, or pillars. They were three different policy areas intended to give

flexibility to and ultimately extend the area over which the European Union could exert its influence.

The first pillar was the Community pillar, it was the main policy-making procedure and had a supranational character. It consisted of the merged executive bodies of EEC, ECSC and EURATOM. They worked in a community legislation method. The main task of the European Community was to make the single market work and to sustain development of economic activities. The Community pursued these objectives by establishing a common market and initiating the economic and single monetary policy.

The second pillar (CFSP) took care of foreign policy and military matters. The objectives were to strengthen the security of the union, promote international cooperation, develop democracy and rule of law. They worked in intergovernmental methods which meant unanimity between members in the Council of Ministers and little influence by the other institutions.

The third pillar focused on co-operation in law enforcement and was called the Police and Judicial Co-operation in Criminal Matters (PJCC). It was based more on intergovernmental cooperation than other pillars. This meant there was less input from the European Commission, European Parliament and Court of Justice.

The Lisbon Treaty was signed in 2009. It amended the existing Treaties in order to make the necessary changes to allow an enlarged EU with 27 Member States to work more effectively. It also made changes to the way in which EU legislation is proposed and adopted. It abolished the previous constitutional structure with its "three pillars" in the European treaties and clarified the division of competences between the European Union and its Member States. It distinguished between three types of competences. Firstly, exclusive competence, where only the Union could legislate and Member states could only implement. Exclusive competence gives supreme authority to the European Union. European institutions have the first and final say over specifics of policy and national governments must abide by supranational decisions. European interest takes precedence over any national interest in the area of policy.

Secondly, shared competence, where the Member States could legislate and adopt legally binding measures. Shared competence gives a degree of sovereignty to EU institutions while involving Member State responsibility. Some people call this "shared sovereignty" although it is not really shared, the legal framework is completely supranational, the EU still has the first and final say over implementation of decisions.

Thirdly, supporting competence, where the EU adopted measures to support Member State's policies. Supporting competence for the EU leaves authority to the national levels. However, the very fact that they need approval from the union implies that the Union can apply diplomatic

pressure where and when necessary. Union competences were now returned to the Member States for treaty revision. This is very different from how the union worked prior to this treaty. It gave the European Union full legal personality under domestic and international law. The Union now had the ability to sign international treaties or join an international organization. Member States could only sign international agreements that the EU would approve of. As for the Euroatom, it remained an entity distinct from the EU, but governed by the same institutions. And the ECSC ceased to exist in 2002 because the Treaty of Paris had expired.

The Treaty of Lisbon brought new law-making powers to the European Parliament and made it equal to the Council of Ministers. This means that the Parliament has more influence on who runs the EU, and ensured that by casting your vote in the European elections you get to have a greater say on where Europe is heading. The EP became composed of the representatives of the Union's citizens, not of representatives of the peoples of the States. The EP's legislative powers were increased through the ordinary legislative procedure, which replaced the former co-decision procedures. The former intergovernmental structures cease to exist, as the acts adopted were made subject to the ordinary legislative procedure (qualified majority and co-decision), using the legal instruments of the Community method (regulations, directives and decisions).

In conclusion, the main difference between the three pillar structure and the division of competences was that in the pillar structure there existed some intergovernmental methods of policy while as the division of competences has a more supranational structure that unites between the Member States. Due to the formation of the Lisbon Treaty the European Union became more binding in policymaking and legislation therefore turning it into a supranational union.

Scientific supervision by A. Palladin, Lecturer.

В. Кушова

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ КРАЇН

Сьогодні, здається, що світ стає все більш і більш «глобалізованим». Але що це означає і яке відношення має до міжнародних відносин? Протягом багатьох століть, людські суспільства по всьому світу встановлювали тісні контакти. Останнім часом, темпи глобальної інтеграції різко зросли. У десятку найбільш глобалізованих країн світу входять: Сінгапур, Гонконг, Нідерланди,

Швейцарія, Ірландія, Данія, США, Канада, Йорданія та Естонія. Україна у цьому рейтингову списку посіла 42 місце.

Швидкі зміни в галузі зв'язку, транспорту та комп'ютерної техніки дали новий поштовх процесу та зробили світ більш взаємозалежним, ніж будь-коли. Сучасні транснаціональні корпорації виробляють продукцію в багатьох країнах і продають споживачам по всьому світу. Гроші, технології та сировина рухаються все швидше через національні кордони. На відміну від продуктів та фінансів, ідеї та культури циркулюють на світовому просторі повільніше. В результаті, закони, економіка і соціальні рухи формуються на міжнародному рівні. Глобалізація стала головною темою у вивченні міжнародних відносин протягом останніх декількох десятиліть. Майже всі аспекти сучасного суспільства перебували під впливом цього процесу [1]. Найпоширеніше визначення глобалізації – максимально ефективне використання транскордонних взаємодій та взаємозалежність між країнами. Саме таке пояснення цього процесу дає нам змогу розкрити всю його суть – зміна відносин між окремими країнами, в результаті чого вони стали більш залежними одна від одної.

До епохи глобалізації, держави мали на меті просувати тільки свої національні інтереси. Вони були більше стурбовані питанням власної, ніж глобальної безпеки, шукали шляхи вирішення своїх проблем на «побутовому», а не на міжнародному рівні. В сучасному світі проблем і труднощів, з якими державі доводиться боротися, все більше та вони стають глобальними, тобто держава вже не в змозі захищати своїх громадян та вирішувати проблеми власними силами. Тому, країнам досить важливо об'єднатись, приймати колективні рішення та діяти злагоджено. Глобалізація, як і будь-що в нашому світі, має позитивні та негативні сторони. Однією з найголовніших переваг є те, що, об'єднавшись, країни отримують можливості. Можливості у будь-якому сенсі. Наприклад, компанії створюють свої магазини в різних країнах, а це дає робочі місця громадянам цих держав. Більше того, люди можуть з легкістю мігрувати в пошуках кращої роботи, звільнивши свої місця іншим. Але навіть це не можна назвати повністю позитивним фактором. Потрібно пам'ятати, що, об'єднавшись, держави відмовляються від частини свого суверенітету, і всі питання регулюються відповідно до рішень більшості країн-учасниць. Тобто, іноді країна повинна жертвувати своїми національними інтересами заради того, щоб досягти міжнародних, а не національних цілей. Це можна яскраво продемонструвати на прикладі Ради Безпеки ООН, де всі рішення залежать від п'яти постійних членів (КНР, Франція, Росія, Велика Британія, США). Ці держави в змозі зупинити резолюцію, навіть якщо всі інші країни-учасниці проголосували

«за». Взагалі, глобалізація має прямий вплив на економіку в цілому. Наприклад, у результаті цього процесу, держави більш взаємозалежні завдяки відкриттю національних кордонів та мають змогу здійснювати вільну торгівлю. Завдяки глобалізації для компаній стало простіше створювати філіали або спрямовувати виробничі сили, потужності в тих країнах, де умови кращі. Проте, це також збільшує конкуренцію між країнами, оскільки кожна з них хоче, щоб компанія працювала, а отже, і приносила доходи у державний бюджет саме у неї [2].

Важливий чинник глобалізації – вільна торгівля. Здавалося б, вільна торгівля має більше позитивних наслідків, ніж негативних (скасування ввізного мита, доступ до імпоротної техніки устаткувань та інше). Проте, якщо розглядати сам процес глобалізації, можна зробити цілком справедливий висновок про те, що економіка інтегрованої країни стає вразливою, так як вона є відкритою для всього світу. Тому, вільна торгівля – недостатня умова, при якій кожна держава може торгувати з рівними можливостями з іншими країнами. Так як деякі країни можуть експортувати товар дешевше, ніж інші і таким чином, більш ймовірно, будуть торговими партнерами. Через це інші держави змушені встановлювати певні тарифи для того, щоб захистити власну економіку. Одним з головних факторів, що збільшує взаємозалежність між державами є злиття національних ринків капіталу. Оскільки держави не мають повного контролю над їх економікою, вони покладаються і залежать від колективного управління органів, таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ) або Світовий банк з метою регулювання питань на міжнародному фінансовому ринку [3]. Цей чинник можна розглядати як з позитивного так і негативного боку. З одного – захист економіки в разі фінансових труднощів, а з іншого – ця взаємозалежність може спричинити затяжну економічну кризу. Також поява глобальної економіки підвищує ризик розвитку факторів, що впливають на кризу, яка може початись в одній-двох країнах, але так як вони складають частину світової економіки, вона може розвиватись та нести негативний вплив на розвиток інших держав.

Дуже важливу роль у процесі глобалізації грають різного роду міжурядові (міждержавні) організації. Також неможливо не відмітити діяльність інститутів приватного сектору. Такого роду організації, як Міжнародна федерація фондової біржі вирішують такі питання, як кредитні ставки і ціни на продукти харчування, що суттєво вплинули на багато країн у всьому світі, а отже – і світову економіку в цілому.

В цілому, можна зробити висновок, що глобалізація змінила міжнародну систему та має велике значення, так як держави стали

взаємозалежні та взаємопов'язані. Саме завдяки цьому процесу, країни створюють єдине ціле на різних етапах та рівнях розвитку. Вирішення національних проблем набуло міжнародного рівня, відповіді на питання знаходять в колективних діях. Міжурядові організації, органи приватного сектору та глобальні фінансові інститути – продукти глобалізації – отримали провідну роль в спробах вирішення цих глобальних проблем у створенні глобального ринку і економіки. Завдяки чому, вони водночас зробили держави ближчими одна до одної і таким чином змусили стати їх більш залежними один від одного.

Список використаних джерел

1. Лінецький Л.М. Деякі питання участі України у глобалізованому міжнародному світі / Л.М. Лінецький // Сучасний політичний процес: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (XXVI Харк. політол. читання). – Х., 2014. – С. 84–86.
2. Волинець В. Забезпечення міжнародної інтеграції та співпраці як функція сучасної української держави: правові аспекти / В. Волинець // Юридична Україна. – 2015. – № 2. – С. 8–14.
3. Вовк І.Г. Фінансово-інституціональні аспекти інтеграційної стратегії України до ЄС / І.Г. Вовк // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – К., 2013. – Вип. 84, ч. 2. – С. 295–302.

Науковий керівник: Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент.

E. Lymonova

Alfred Nobel University, Dnipro

THE MAIN STAGES OF THE CREATION OF TNCs

According to definition of the UNO transnational corporations are enterprises possessing or controlling production of goods or services outside the country of their location [1]. The main characteristic of TNCs consists in their ability to organize and to control economic activity in various countries. This characteristic distinguishes TNCs from other participants of the world economic system. These other participants include labor force, consumers, local, regional and national governments.

Reasons of TNCs formation and development are really diverse. But all these reasons are to a certain extent related with imperfect competition, barriers on the way of international trading development, exchange control, significant transport expenses as well as with significant differences in tax legislation of various countries.

The first prototypes of TNC came to existence in the 16th - 17th centuries when colonial development of the New World started. So founders of the

British East India Company (created in 1600 for "development" of Indian resources and acting until 1858) included not only English businessmen but also merchants from Holland and bankers from Germany. Colonial companies of the kind dealt exclusively in trading and not in organization of production and that is why they did not play a decisive role in the economic system development. These companies are considered to be only predecessors of "real" TNCs which came to existence at the end of the 19th century when free competition was substituted by active development of big monopolies performing massive capital outflow [2].

Transnational corporations have several stages of their development. And that is why five TNC generations are usually defined in the literature.

Activities of the first TNC generation (starting from the period of their emergence at the end of the 19th century and until the beginning of the First World War) were related predominantly with extraction of raw materials in colonial countries of Asia, Africa, Latin America and with processing of these raw materials in parent (metropolitan) states. During that period, it was unprofitable to organize High-tech industrial production abroad. On one side accepting countries did not have personnel of necessary qualification level and technologies in those countries had not yet reached a high level of automation. On the other side one had to take into account possible negative influence of new production capacities on the ability to maintain an effective level of capacity utilization at "domestic" enterprises of the company. So, the average capital outflow from England was 7% of the national income. In general, before 1914 England accounted for 50 % of the total exported world capital. Foreign investments were distributed in the following way: 40 % was invested to the railroads, 30 % was invested to governmental and municipal loans [3]. Entities of transnationalization during that period usually included consolidation of companies of different countries (international cartels) which shared market outlets, carried out coordinated pricing policy etc.

The second generation of TNCs was developed during the period between the two World Wars. TNCs of this generation were engaged in production of military equipment and weaponry for the leading European countries as well as for the USA and Japan. During this period the investment pattern was gradually changing: countries of the Western Europe (and first of all England) lost their position of creditors and exporters of capital; and American capital was penetrating the Western Europe to ever increasing degree. The characteristic feature is that the share of direct investments was 25% of the total sum [3].

The third generation of TNCs started to develop after the end of the Second World War and the collapse of the colonial system (1945-1960).

This period was connected with an increasing role of foreign production divisions and not only in developing countries but in the developed countries as well. Foreign production divisions specialized predominantly on production of the products which had been earlier produced in the parent country of the respective TNC. With a course of time TNC branches crossed over to servicing the local demand and local markets. If earlier international cartels had acted on the stage of the world economy and now national companies came to existence. These companies were sufficiently large for implementation of independent foreign economic strategies. It was during 1960-s that the very term "transnational corporations" appeared. Starting from the 1960-s the rapid increase of TNC number and importance was taking place under the influence of the scientific and technical revolution. Introduction of new technologies and simplification of manufacturing operations which could be performed by low-skilled and uneducated personnel gave an opportunity to implement spatial separation of separate technological processes. The policy of liberalization of international economic relations, emergence of new independent states on the world political stage and an increasing consumer demand were the factors giving international corporations an opportunity to actively conquer the world markets in the beginning of 1960-s. Activities of TNC during that period of time was predominantly focused in the sphere of nuclear power, electronics, tool engineering, space industry.

The fourth generation of TNCs was formed during 1970-s – 1980-s in conditions of accelerated scientific and technical progress and actively developing world economic relations conditioned by an increasing level of competition in the world market. Development of transport communications and information communications contributed to implementation of these opportunities. The process of production could be painlessly divided and separate technological processes could be located in those countries where national factors of production were cheaper. Spacial decentralization of production started its development on the planetary scale in conditions of management concentration. This stage is characterized by a great number of amalgamations, fusions and takeovers which led to concentration of production and capital in TNC-leaders working in the sphere of big international business. During 1990-s the increased financial sector globalization and integration of financial markets led to emergence of huge transnational financial conglomerations.

The fifth generation of TNCs started its formation in the beginning of the 21st century in conditions of accelerated economic integration processes. Based on the modern science and innovation business TNCs of the fifth generation has appeared to be the main generators and spreaders of

scientific ideas and concepts. The main peculiarity of TNC development consists in creating networks of production and global scale implementation. The number of foreign TNC branches is increasing much quicker than the number of TNCs themselves [4]. The main role in choosing places for creating subsidiary companies belongs to analysis of production costs which are often lower in the developing countries. And products are sold better where the demand on these products is higher – i.e. predominantly in the developed countries. On this stage transnational corporations pursuing their private economic interests represent a synthesis of subnational as well as supranational interests reinforced due to the great financial capital. Such corporations gravitate toward using the state apparatus of separate countries and subjects of interests of internal corporations in their own interests. And that is the main contradiction of interests between TNCs and the national state. This contradiction has a dialectical nature and takes various forms (from direct opposition to quite a constructive and mutually advantageous collaboration).

References

1. The influence of TNCs on the economies of developing countries. International business. – NY.: Dryden Press, 2005. – 31 p.
2. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції. Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій / О.І. Рогач – К : Либідь, 2005. – 720 с.
3. Михайлушкин А.И. Экономика транснациональной компании: учеб. пособие для вузов / А.И. Михайлушкин, П.Д. Шимко. – М.: Высшая школа, 2005. – 245 с.
4. Универсальная научно-популярная онлайн-энциклопедия Кругосвет [Электронный ресурс] // Официальный сайт ISD – 2012. – Режим доступа: <http://www.krugosvet.ru/node/39942>.

P. Lialchuk

Alfred Nobel University, Dnipro

The idea of the Visegrad group emerged at the end of 1989, after Poland, Czechoslovakia and Hungary implemented democratic reforms and the new government declared the course to European integration. The gap of economic ties, which became apparent after changing the political vector, should have been filled. As these post-soviet countries seemed to be the most mature and willing to become a part of Europe, the process of the internal consolidation and economic integration began.

The Visegrad Group was established on February 15, 1991 after the signing of the Visegrad Declaration. Integration of the member countries to

Euro-Atlantic structures was identified as the main purpose of this new association. Visegrad Four began to actively use the potential of common democratic platforms to have influence on the EU policy.

Since the beginning of the 21st century the cooperation of NGOs and other civil society organizations within V4 has progressed well primarily because of foundation of the International Visegrad Fund.

On 12 May 2004 Prime Ministers of the V4 countries signed Kromeriz declaration which involved increased cooperation with countries that were not members of the Forum in the so-called format "V4 +". The basic idea of the V4+ format was defined in passing integration experience to countries who were wishing to join the EU.

Among the countries invited to the partnership within the Visegrad Group, Ukraine took one of the main places, and active cooperation with the International Visegrad Fund was initiated.

The purpose of the IVF is to promote cooperation between the V4 and countries that are not EU members in Eastern Europe, Western Balkans and South Caucasus through subsidies aimed at implementing common cultural, scientific, educational, tourism and cross-border projects.

This has ensured the exchange of experience and resources within the bilateral programs taking place with the support of the International Visegrad Fund. During the period from 2005 to 2013 Ukrainian scientific and charitable organizations as well as other institutions received 33 grants from the Visegrad Fund.

Students, graduates and scholars have the opportunity to join the program, studying or training at Universities of one of the V4 states. The number of the granted scholarships to Ukrainians testifies to active cooperation between Ukraine and the Visegrad countries in the academic field where Ukraine ranks first in the received scholarship programs for states that are not members of the Visegrad Group.

*Scientific supervision by O. Zadoia, Lecturer,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

А. Магдiч
Унiверситет iменi Альфреда Нобеля, м. Днiпро

СИСТЕМА ПОГЛЯДIВ НА ПРОБЛЕМУ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ДЕМОКРАТIЇ ТА ЕКОНОМIЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Теоретичний аналіз літератури з проблем каузатiї економiчного зростання полiтичними факторами, зокрема, типом полiтичного режиму, дав змогу систематизувати iснуючi погляди на зв'язок мiж демократiєю та економiчним зростанням.

Аналіз науково-дослідної літератури дозволив виокремити щонайменше чотири гіпотези щодо існування взаємозв'язку між демократією та економічним зростанням, які були емпірично перевірені різними дослідниками у різні часи (рис. 1).

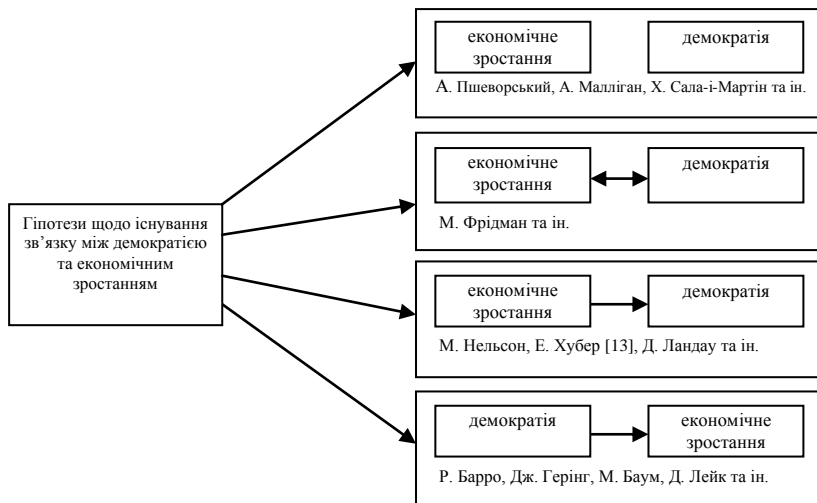

Рис. 1. Існуючі в сучасній літературі гіпотези щодо наявності зв'язку між демократією та економічним зростанням

Перша гіпотеза заперечує існування будь-якого зв'язку між демократією та економічним зростанням.

Згідно другої гіпотези, між демократією та економічним зростанням існує реципрокний зв'язок. Класичним прикладом такої теорії є дослідження М. Фрідмана, який вважає, що демократичні політичні права будуть зміцнювати економічні права, отже будуть сприяти економічному розвитку, з іншого боку, економічна свобода особистості сприятиме розвитку вільного підприємництва, яке є необхідною умовою існування свобідного суспільства [1].

Дослідники, які висувають третю гіпотезу, припускають існування односпрямованого впливу економічного розвитку на демократію (тобто економічний розвиток веде до демократії, але демократія гальмує економічний розвиток). Згідно цієї точки зору, багаті країни досягли високого економічного рівня не завдяки демократії, а з інших причин, і почали сповільнюватися у економічному розвитку з моменту встановлення певного рівня демократії. Щодо бідних країн, то в них економічний

розвиток не створює сприятливого середовища для демократії і не відбувається під впливом демократії. Прихильники гіпотези наголошують, що історичний процес швидкого зростання майже усіх розвинених країн, у тому числі США, Японії, Німеччини, відбувався в умовах недемократії, а такі країни як Гонконг, Сінгапур, Тайвань, досягли рекордного рівня зростання, незважаючи на те, що уряди цих країн були авторитарними. Цей аргумент навіть дозволяє деяким дослідникам стверджувати, що диктатура є необхідною умовою для розвитку [2].

Четверта гіпотеза припускає існування позитивного нелінійного впливу демократії на економічне зростання: у країнах з низьким рівнем економічного розвитку демократія не впливає на економічне зростання, але на стадії помірною зростання може сприяти економічному розвитку до моменту досягнення країною певного рівня політичної свободи.

Незважаючи на те, що взаємозв'язок між економічним зростанням і демократією широко обговорюється, починаючи з середини ХХ століття, дебати з цього питання все ще тривають: питання про те, чи сприяє або перешкоджає демократія економічному зростанню, залишається відкритим. В цілому ряді досліджень показано, що при низькому рівні політичної волі демократизація сприяє економічному зростанню, але при досягненні середнього рівня політичних свобод вона починає перешкоджати розвитку економіки.

Список використаних джерел

1. Friedman, Milton, 1962, *Capitalism and Freedom*, Chicago: University of Chicago Press.
2. Nelson, M.A., & Singh, R. D. (1998). Democracy, economic freedom, fiscal policy, and growth in LDCs: a fresh look. *Economic Development and Cultural Change*, 46(4), 677–696.

R. Mandich

Alfred Nobel University, Dnipro

THE CAUSES AND CONSEQUENCES OF INTERNATIONAL LABOR MIGRATION IN UKRAINE

The end of the twentieth century became a turning point in the history of Ukraine. Formation of the market economy and the development of an independent state led to radical changes in all spheres of public life. Against this background, migration processes have undergone significant transformation. In particular, in recent years, the intensity of a stationary migration (which is associated with changing of residence and registered by

the state statistics) significantly reduced. At the same time, labor migration, which was virtually non-existent in the Soviet times, has gained extensive development. Usually labor migration are considered as moving in space, carried out by individuals with the aim of raising living standards through a more profitable use of their own labor without a change in permanent residence, so the question of labor migration is very relevant now.

The main reasons that motivate people to seek work abroad, are:

- dissatisfaction with wages in Ukraine in general;
- dissatisfaction with wages in the specialty;
- lack of jobs;
- the lack of work by place of residence;
- the need to earn big money urgently;
- dissatisfaction with working conditions.

According to the statistic data, over the last 20 years from 7 to 15% of the economically active citizens emigrated to work abroad. A certain percentage of them are “settled” abroad forever, the other part continues to work and hope to return to Ukraine with the best economic opportunities. The greatest part of Ukrainians travels abroad for seasonal work to survive.

Situation with the geography of labour migration also has changed significantly: more and more Ukrainians prefer to work in the EU and are even willing to leave the European continent in search of a better life. In turn, the largest market of labour migration in Russia is gradually declining, although the Ukrainians are still sending a greater amount of money earned in this country.

On average, the rate of labor migration of Ukrainians among the EU countries increased by 30%: most people go to Poland, Germany, Italy, Czech Republic and Scandinavia. Significantly increased the number of people wishing to earn in the US and Canada. But the number of people willing to go to work in Russia, on the contrary, decreased: in comparison with 2011 now number of officially employed Ukrainians in Russia has decreased by 6%. Overall, in the period of 2014-2015 only the officially emigrated to work made a little more than 1 million Ukrainians. And the trend is only growing.

Positive sides. Emigration of labor force fosters an increase in the average level of wages and incomes of the poorest segment of the population of donor countries. As a further benefit from labor migration can be called the completion of the domestic economy currency resources by remittances from emigrants. Some of the emigrants receive education, trainings, work experience abroad, which is also a positive thing for the donor country.

Negative sides. Mainly young people with a relatively high level of education go abroad for employment. As a result, a change in the structure

of the labour force has been taking place. Negative consequences of labour emigration are also evident in the fact that the country exporting labor incurs additional costs in training new professionals for their own labour market, while many scientists and experts are unable to find the use of their work abroad and therefore are forced to perform the types of work that require less knowledge, skills, and habits. “Brain drain” also leads to a decrease in the technological potential of the country exporting labor, the reduction of its cultural and scientific level. Not to mention the fact that the citizens of Ukraine are completely unprotected from the outrage of employers and intermediaries. Many migrants risk living under inhuman conditions of existence. There is the real threat to get trafficked.

Thus, labor migration in the conditions of globalization of economic development is a complex and widespread phenomenon, which causes ambiguous results. Migration, on the one hand, opens up opportunities for cross-fertilization of cultures, and also creates the problem of preservation of national identity of both immigrants and the local population. For Ukraine, labor emigration has assisted the problem of unemployment and, at the same time, is the basis for the loss of a competitive national workforce.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by N. Bepalova, Senior Lecturer.*

Е. Малик

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днепро

ВЛИЯНИЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ НА МИРОВУЮ ЭКОНОМИКУ

Процесс глобализации является неизбежным в мировой экономике, поэтому непосредственно влияет на все сферы деятельности человечества. Однако, следует заметить, что полного поглощения так и не произошло. Все мы имеем представление о том, что глобализация- это процесс всемирного объединения социальной, экономической, политической и духовной сфер. Лидирующую позицию во влиянии на страны имеет США. Это связано непосредственно с развитием новейших технологий и трендов, которые предоставляет США. Естественно есть и другие страны, которые влияют и пытаются диктовать свои законы или по крайней мере в рамках своей страны оставлять неизменными их, однако, именно США остается всемирным лидером данного явления.

Таблица 1

Рейтинг стран по уровню глобализации на 2016-2017

Рейтинг	Страна	Индекс
1	Швейцария	5,8
2	Сингапур	5,7
3	США	5,7
4	Нидерланды	5,6
5	Германия	5,6
6	Япония	5,5
7	Гонконг	5,5
8	Финляндия	5,5
9	Швеция	5,5
10	Великобритания	5,4

И хотя мы и видим Сингапур ранее на позиции рейтинга, чем США, это связано с международной торговлей, которая даже, если и создается в США, производится в основном в Сингапуре. В других сферах происходит американизация.

Процесс глобализации стремится объединить политику, торговлю и другие сферы отношений стран. Однако именно так мы и можем столкнуться с конфликтами между странами, поскольку это может деструктивно влиять на организацию структуры (политической, духовной, торговой, социальной и другие) каждой из стран. Это связано с первичными законами каждой страны и чем строже они, тем менее вероятно влияние и поглощение стран. Ведь сложно представить, что произойдет объединение стран, в одной из которых поддерживается устроит защиты животных, а в другой- охота на них и дальнейшее развитие торговых отношений в данной сфере. Поэтому современное и реальное влияние на мировую экономику можно заметить лишь частичное.

Если говорить о преимуществах влияния, следует сказать о международной торговле и отношений в целом. Это выражается в развитии и расширении новых технологий, что позволяет развитие в других сферах. Так же увеличивается мировой объём экспорта и импорта товаров и услуг, развивается процесс региональной интеграции в мировой экономике, увеличение доли инвестиционной деятельности, поскольку за счёт улучшения внедрённых технологий всё больше и больше предприятий разных стран становятся привлекательными для инвестора.

Подводя итог, стоит сказать, что глобализация достаточно сложный, структурированный процесс, влияние которого сказывается

как позитивно на международные отношения между странами, так и имеет деструктивный характер для некоторых из стран, поэтому полного осуществления данного процесса пока остается невозможным.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

О. Мануїлов

ДННУ «Академія фінансового управління», м. Київ

ПОГЛЯДИ М. ФРІДМАНА НА РЕАЛІЗАЦІЮ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

У 1970-х рр. починається економічна криза. З'являється таке явище, як стагфляція, тобто зменшення обсягів виробництва з одночасним зростанням рівня інфляції, що суперечить поглядам кейнсіанців; на цій хвилі набуває поширення монетаризм.

Монетаризм виник у США в середині ХХ ст. Його засновниками стали М. Фрідмен, А. Шварц і А. Мельцер, які працювали в Чикагському університеті [1, с. 321].

Вони вважали, що зміна кількості грошей впливає на сукупні витрати, при стабільному попиті на гроші. Через це доводилась ефективність грошово-кредитної політики. Монетаристи виступали проти проведення активної антициклічної грошово-кредитної політики, виходячи із проблематичності оцінки впливу пропозиції грошей на ділову активність.. Висновки монетаристів були засновані на рівнянні І.Фішера, а саме:

$$M*V=P*Y, \quad (1)$$

де М – грошова пропозиція, V – швидкість обертання грошей, P – ціни, а Y – обсяг виробництва.

При цьому вони вважали, що швидкість обертання грошей відносно стабільна, і збільшення грошової маси може досить не суттєво збільшити її, проте це маловірогідно. Як вони вважали, на швидкість обертання грошей впливають, перш за все, звички людей та структура грошового ринку. Відносно обсягу виробництва монетаристи вважали, що на його динаміку зміна грошової маси не впливає, а визначається він структурою і наявними ресурсами. Проте, деякі монетаристи все ж таки вважали, що є залежність обсягу виробництва від грошової маси.

Монетаристи вважали, що грошова маса не може вплинути на відсоткову ставку, адже реальна відсоткова ставка є низькою і досить стабільною, а зміни грошової маси впливають тільки на номінальну проценту ставку.

Виходячи із ролі грошової маси, визначеної монетаристами, логічно впливає «грошове правило», запропоноване М. Фрідманом, суть якого полягає в зміні грошової маси, яка відповідає змінам реального ВВП.

Монетаристи вважали, що ринкова система схильна до стабілізації, а державне регулювання економіки навпаки. В широкому розумінні монетаристи послідовники неокласичної концепції.

Заслугою монетаристів є те, що вони розглядають економіку як в довгостроковому так і в короткостроковому періодах. Вважається, що зміна грошової маси може мати вплив на обсяги виробництва лише в короткостроковому періоді, в довгостроковому цей вплив нівелюється і може призвести до інфляційних тенденцій, якщо темпи приросту грошової маси більш ніж темпи приросту реального ВВП, або ж до дефляції, якщо темпи приросту грошової маси менше ніж темпи приросту реального ВВП.

Список використаних джерел

1. Щетинін А.І. Політична економія: підручник / А.І. Щетинін. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 480 с.

Науковий керівник: О.О. Любіч, доктор економічних наук, професор.

Д. Маркова

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

З самого початку керівництво України говорило, що євроінтеграція - це лише напрям зовнішньої політики України. Перший крок Європи в розвитку відносин з Україною було зроблено у 1994 р., після підписання договору про виведення ядерної зброї з території незалежної України. У 1994 р. була підписана угода про співробітництві.

У 2003 р. розпочався процес євроінтеграції шляхом підготовки до підписання угоди про асоціацію України та ЄС. Спочатку процеси євроінтеграції були лише процесами зовнішньої політики України (до 2007 р.) Потім постало питання більш широкої угоди з Україною. У 2009 р. Україна прийняла участь у програмі «Східне партнерство», де займалися такими питаннями як створення необхідних умов для прискорення політичної та економічної інтеграції з країнами-партнерами та енергетична безпека. Питання про підписання договору

про асоціацію ЄС з Україною було відкритим дуже довго. І лише у 2014 р. таку Угоду було підписано. З економічного боку реалізація цієї Угоди призведе до зменшення корупції, посилення захисту споживачів, допуск на ринок ЄС, вільний експорт в ЄС товарів та послуг.

Деякі вчені вважають, що існують перешкоди для України щодо використання потенційних переваг підписаної Угоди: 1) низький рівень поінформованості громадян про перспективи членства України в ЄС; 2) сумніви стосовно того, що євроінтеграція матиме вигоду для України; 3) замкненість України між вимогами Європейського Союзу та Росії; 4) занепокоєність щодо конкурентоспроможності українських товарів на європейському ринку та еміграція робочої сили; 5) проблема корупції (такі вчені, як М.В. Буроменський, В.М. Гребенюк, С.Ф. Константінов, М.І. Мельник, І.С. Нуруллаєв, Є.Д. Скулиш та інші, розроблюють проблеми міжнародного співробітництва у процесі подолання корупції) [1].

Деякі аналітики виділяють п'ять ключових реформ, на які громадськість чекає в першу чергу: 1. Антикорупційна реформа; 2. Реформа охорони здоров'я; пенсійна реформа та реформа системи соціального захисту; 3. Судова реформа. Реформа прокуратури; 4. Реформа органів правопорядку; 5. Люстрація [2].

На сьогоднішній день для України вступ до ЄС залишається метою, задля досягнення якої здійснюється активна діяльність у політичній, правовій, економічній та інших сферах. Нажаль, довготривала політична криза у нашій державі, наряду з досить тяжким економічним станом створює значні перепони на євроінтеграційному шляху України. Крім того, існує низка інших факторів: збройний конфлікт на сході; проблема внутрішньо переміщених осіб; важкий процес ратифікації Угоди про Асоціацію; політичний та економічний тиск з боку сусідньої держави та інші. Однак, варто розуміти, що європейський вибір України не є спонтанним рішенням. Наша держава стала на шлях до євроінтеграції вже після розпаду Радянського Союзу, зробивши вибір на користь європейських демократичних цінностей та свобод. Досвід більшості східноєвропейських держав вказує на те, що простого та доступного способу вступу до ЄС не існує. Це важкий і довгий шлях, половину якого ми вже пройшли.

Список використаних джерел

1. Беззуб І. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://goo.gl/Xf7oab> (дата звернення 18.04.2016 р.)

2. Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва». Євроінтеграція України: досвід сусідів та перспективи об'єднання суспільства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dif.org.ua/modules/pages/files/1407765948_3132.pdf (дата звернення 18.04.2016 р.)

Науковий керівник : А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор.

И. Мостовой

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днипро

ИРРАЦИОНАЛЬНЫЙ ПРОЦЕНТ В СТОИМОСТИ КАК ПРИЧИНА КРИЗИСНЫХ ПОТРЯСЕНИЙ

В ходе истории экономисты всего мира, основываясь на опыте прошлых поколений, стараются усовершенствовать действующие экономические модели. Иногда это бывает доработка существующих моделей, и эти школы получают приставку «нео». Однако бывают совсем новые взгляды, которые создаются как альтернатива существующим экономическим школам. Компилирование опыта предыдущих поколений с новыми экономическими взглядами создает естественную эволюцию экономической мысли.

Основной чертой современной экономической системы, является цикличность. Из-за этого явления мир продолжает переживать разной силы экономические и, как следствие, социальные потрясения (депрессия 30-х годов прошлого века, ипотечный кризис 2008 г.). В этой работе, мы планируем рассмотреть действующую экономическую модель и сделать выводы именно о причинах появления циклов, как краткосрочных, так и долгосрочных.

Экономика – это сложная система, которая включает в себя: «правила игры», создаваемые государством, и действия хозяйствующих субъектов, играющих по этим правилам. При такой интеракции, получается актуальная конъюнктура рынка в современной экономике. Мы намерены проанализировать процессы, происходящие в действующей экономической системе, а также задуматься о внедрении до этого непопулярных, но инновационных идей, которые способны дать положительные изменения в экономике государств. Для начала выдвинем гипотезу, согласно которой государство и хозяйствующие субъекты будут действовать, основываясь на своих экономических интересах, но при этом не задевая интересов сторон. Таким образом создавая ситуацию «Win-Win» для всех стран и хозяйствующих субъектов.

Задача, которая стоит перед этой работой, – это объяснить причины сложившейся экономической ситуации, ориентируясь на видение Н.

Кондратьева о крупных экономических циклах [1]. Мы привыкли лишь только поглощать негативные экономические последствия, однако вполне реально, не просто быть жертвой, а и получать прямую выгоду из них. Вторая задача, это разработка нового видения будущих альтернативных экономических систем, к которым мы рано или поздно эволюционно придём.

Чтобы разобраться, откуда появилось такое явление как циклы, нужно обратиться к самим истокам экономики. Экономика состоит из бесконечного количества повторяющихся сделок. Средством совершения сделок, является товар, услуги и деньги. Это имманентное свойство потребности людей в обмене ресурсами создает такую экономическую силу как разделение труда и на базе этого – рост производительности.

Эта тенденция в развитии экономических отношений, становится следствием успешного ведения дел экономическим субъектом. Однако, две следующие силы, возникшие в экономике, являются следствием такого понятия как «кредит». Кредит – это долговые обязательства, которые помогают совершать транзакции без использования денег. То есть дебитор получает необеспеченные деньги, и они не находятся в его собственности, и он обязан их вернуть. Это и стимулирует экономику, и дает рост производительности без фактических вливаний денег, и основывается исключительно на долговых обязательствах. В свою очередь рост производительности дает увеличение объема товаров на рынке, что создает перепроизводство. И складывается такая ситуация, в которой на рынке есть много товаров, но фактических денег для их приобретения нет. Все полученные деньги идут на погашение кредитных обязательств [2].

В сделке между производителем и потребителем, появляется третье лицо – бенефициант. Он продает деньги, но с отсрочкой платежа и поэтому делает это дороже. Этот добавленный процент, называют «иррациональным процентом». Это та добавленная стоимость, которая не несёт фактической выгоды для потребителя, а лишь номинально увеличивает стоимость. То есть в конечную стоимость произведенного продукта, теперь еще и попадает тот иррациональный процент, который нужно вернуть бенефицианту. При отсутствии на рынке этого самого бенефицианта предложение товаров находилось бы в балансе со спросом на этот товар, так как траты на производство одних людей, были бы исключительно доходами от производства других людей.

По итогу, рано или поздно, сумма всех иррациональных процентов становится равна прибыли всех предприятий и делает любую экономическую деятельность попросту невыгодной. То есть поглощает весь экономический потенциал для роста и развития

производительности. Использование денежной массы на удовлетворения личных потребностей людей или на производство товаров и услуг стимулируют экономику. Так как расходы одного субъекта это доходы другого. А в данной ситуации, расходы стимулируют экономику частично, а та вторая часть идет на стимулирование последующих кредитных операций. В свою очередь те деньги растут по принципу сложных процентов, и тем самым, как снежный ком, только увеличивают количество кредитных операций, и, в свою очередь, приближают к развороту экономики. Кредиты становятся дешёвыми, спрос на них растёт. Однако платёжеспособность дебиторов нестабильна.

Из-за этого возникает вторая экономическая сила – краткосрочные экономические циклы. Малые циклы способны регулироваться государством посредством изменения процентных ставок по кредиту и эмиссии денежной массы. Кредит, дает возможность потреблять больше во время его приобретения, заставляет нас потреблять меньше в момент его погашения. Когда количество доступных денег становится больше, то они теряют свою стоимость, и мы наблюдаем рост цен. Этот процесс называется инфляцией. Государству не выгодна большая инфляция, и он регулирует её изменением стоимости кредита, а именно ростом процентной ставки. С ростом процентной ставки стоимость существующих долгов растёт. Из-за этого люди занимают все меньше, а выплаты по долгам становятся все больше, остаётся все меньше свободных денег и тратят они меньше, так как расходы одних – это доходы других, и в результате доходы тоже падают. В краткосрочном цикле размах регулируется лишь желанием кредиторов и дебиторов давать и получать кредит. Краткосрочный цикл способен регулироваться центральным банком.

Люди занимают огромные суммы денег для покупки активов в качестве инвестиций, тем самым стимулируют рост цен на них. А долговая нагрузка, все так же растёт. Такого плана инвестиции является лишь средством накопление денежных масс. Под накоплением денежных масс понимается все те инвестиции, которые не идут на увеличение капитала (создание средств производства, а как следствие, и рабочих мест). А лишь являются в большей или меньшей степени ликвидными оборотными средствами (ценные металлы, банковские вклады, резервные валюты, некоммерческая недвижимость, спекулятивные рыночные инструменты, антиквариат, предметы искусства, вклады в инвестиционные фонды, казначейские обязательства, фондовый рынок (ценные бумаги: акции, облигации), векселя. В долгосрочной перспективе (70-80 лет), это образует третью

силу – долгосрочные экономические циклы. И такие особо крупные спады называются – делевериджем [3].

Наложение графиков трёх этих сил, показывает основной принцип процессов, происходящих сейчас в экономике (рис. 1).

Методы решения данной проблемы пусть находят современные экономисты, и безусловно эти методы есть. Однако здраво будет задуматься о том, сколько еще раз нужно будет наступить на грабли, для того, чтобы понять, что все-таки, эта система слишком противоречива для стабильного роста экономического благополучия стран.

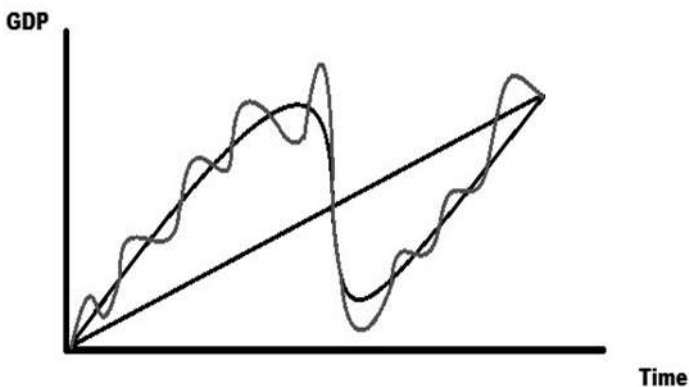

Рис. 1. Наложение трех сил экономических циклов

Как бы ни было, но физические и юридические лица, – это не первые игроки на экономической арене. Правила игры остаются за государством. И если оно будет развиваться и богатеть, то в большинстве случаев, это будет создавать почву для аналогичного результата у населения. Период делевериджа в первую очередь не выгоден для государства. Оно получает меньше налогов с населения, потому что люди становятся не платежеспособным. И в добавок к этому государству приходится увеличивать свои расходы, чтобы компенсировать падение экономики. Поэтому рассмотрение альтернативных экономических идей и создание совершенно новых правил игры крайне актуально в первую очередь для государства.

Предлагаем представить экономику без кредита. В таком случае, единственным способом больше тратить – это больше зарабатывать, что требует больше производительности и труда. Рынок труда сейчас

не используется должным образом. Есть множество специалистов в разных сферах, которые работают не по специальности из-за того, что рынку просто не выгодно развивать ту или иную сферу. Не выгодно это потому, что всегда экстенсивные меры было ввести гораздо легче и дешевле, чем интенсивные. Развитие средств производства и новых технологий требует крупных инвестиций, которые могут аккумулировать или привлечь не многие компании. В большинстве своем из-за цикличности и разных других факторов. Поэтому предприятия остаются на том уровне, который они могут позволить себе обслуживать. И человеческому ресурсу нет возможности использовать должным образом свой потенциал. Поэтому в такой ситуации люди, сферы образования и стиль мышления которых совершенно не связаны с торговлей, маркетингом, консалтингом и другими направлениями, вынуждено оказываются в тех сферах деятельности, которые выгодны для общества исключительно в краткосрочной перспективе. И как следствие идет перенасыщение рынка определённых сфер некомпетентными «специалистами».

Поэтому объектом последующих исследований будут конкретные положения относительно экономического курса, которые способен учесть все экономические знания и наработки предыдущих поколений и смело внедрить все новые понимания, касательно видения экономической политики стран. Предыдущие экономические школы часто бросались из крайности в крайность. Но истина всегда где-то посередине. Основной задачей экономистов является создание системы, в которой будет комфортно существовать человеку, как биосоциальному существу. В этой системе необходимо учесть все эмоциональные и рациональные поведенческие особенности. Только если учесть все возможные факторы (не только экономические), то возможно создание экономической системы, которая будет показывать стабильный рост как экономических, так и социальных показателей.

Список использованных источников

1. Кондратьев Н.Д. Основные проблемы экономической статики и динамики / Н.Д. Кондратьев. – 1-е изд. – М.: Наука, 1991. – 567 с. – (Социологическое наследие).
2. Хесус Уэрта де Сото («Деньги, банковский кредит и экономические циклы», 1998; русск. пер.: Челябинск: Социум, 2008).
3. Делевередж. Новый экономический словарь / под редакцией А.Н. Азриляна. – М.: Институт новой экономики, 2006. – 1 088 с.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

ПРОБЛЕМЫ МИРОВОЙ ПОЛИТИКИ И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

В середине 1960-х годов специалист в области международных отношений Джеймс Розенау предположил изменения в развитии человечества, которые влекут за собой высокую взаимозависимость народов и обществ. Это означает, что главными героями будут не государства, а частные лица, которые взаимодействуют друг с другом с минимальной выгодой.

В связи с большим влиянием глобализации на сферы жизни мирового общества, происходят изменения и в системе международных отношений, которая сформировалась в результате интенсификации процессов глобализации.

Сильное влияние на государства и на их взаимоотношения оказали серьезные изменения в экономической, политической, военной и экологической сферах.

Если раньше традиционными показателями считались: территория, население, экономическое развитие, численность вооруженных сил и их характер, то теперь на их замену вышли показатели «мягкой мощи» такие как: высокотехнологичная база, положение на финансовых рынках, влияние в международных организациях, идейно-политические рычаги.

Исходя из выше перечисленных критериев, Запад имеет большое воздействие на систему международных отношений. У них есть финансы, информационные сети, высокие технологии, позиции в основных международных организациях (военно-политических, финансовых, экономических), высокая степень консолидации. Так, имея всего 15% населения, они контролируют более 60% мировых ресурсов, производства и торговли.

Проанализировав таблицу, мы можем отметить 3 страны с наивысшим индексом глобализации – это Бельгия, Ирландия и Нидерланды, которые сместили на 5 строчку лидирующий в прошлом Сингапур. Также и Швейцария опустилась в своих показателях на 10 строчку в сравнении с 2007 годом (4 место). Остальные страны рейтинга относительно стабильны в своих показателях.

Можно сказать, что именно глобальное измерение лежит в основе тех процессов, которые принято называть МПЛ (Мировая политика). Таким образом, есть глобальное восприятие ресурсов, которые нужно

эффективно распределить между людьми всей планеты, как «общее достояние человечества».

Таблица 1
Рейтинг стран мира по индексу глобализации [1]

Рейтинг	Страна	Индекс
1	Бельгия	92.30
2	Ирландия	91.79
3	Нидерланды	91.33
4	Австрия	89.48
5	Сингапур	88.89
6	Дания	88.12
7	Швеция	87.63
8	Португалия	87.07
9	Венгрия	86.85
10	Швейцария	86.28

«Мировая политика» предполагает обращение к конкретной сфере общественных отношений, посредством которой ее участники стремятся реализовать свои интересы и цели путем убеждения и согласования, либо соперничества и обмена, либо насилия по отношению друг к другу. Так, мировая политика обращает внимание на формирование новой модели мира, в которой усиливается взаимозависимость.

Процессы глобализации с легкостью могут перейти государственные границы и способны влиять на любую социальную общность в любом уголке мира. В результате, происходит проникновение ТНК в сфере традиционной государственной деятельности и переплетение внутренней и внешней политики. Это способствует усложнению всеобщей картины политической жизни, независимо, выступают они соперниками или сотрудничают с государством.

Влияние международных институтов, переплетение внутренней и внешней политики, меняющаяся роль государства – все это может привести к единству мира.

С позитивной стороны это приводит к возникновению всемирной экономики, общей культуры, универсальным ценностям и идентичности, а с негативной – объясняет единство интересов человечества наличием общих угроз. Это дает нам всемирное «управление без государства», в котором есть всевозможные ТНК, что благоприятствует возникновению глобального гражданского общества.

Все вышеперечисленное может повлечь за собой такие проблемы, как нарушения прав человека, распространение наркомании, экологические бедствия, истощение природных ресурсов, угрозы разрушения «общего достояния» человечества в области культуры и социальной безопасности.

Канцлер британского казначейства Гордон Браун заявил: «У нас есть выбор: глобализация может быть в интересах людей и против людей... В случае неправильного управления глобализация приведет к росту неравенства, углублению социальной дифференциации и опасной эре недоверия и конфликтов... Вместо этого мы будем защищать социальную справедливость в планетарном масштабе при глобальном сотрудничестве и помощи укрепленных, а не более слабых международных организаций».

Глобализация мирового сообщества обусловлена также общепланетарными вызовами и задачами, справиться с которыми можно только в тесном взаимодействии и сотрудничестве.

Делая вывод можно сказать, что в эпоху глобализации формируется новая система международных отношений. Процесс формирования единого мирового сообщества, глобальная волна демократизации, новое качество мировой экономики и военной составляющей, расширение круга субъектов мировой политики и хозяйства, а также транснационализация вызовов и проблем – совокупность всех этих факторов заставила субъекты международных отношений взглянуть на мир и выйти на принципиально новый уровень взаимодействия друг с другом.

Список использованных источников

1. Пискулова Н.А. Экология и глобализация: монография / Н.А. Пискулова. – М.: МГИМО-Университет, 2010. – 210 с.

Научный руководитель: Э.Н. Лимонова, кандидат экономических наук, доцент.

A. Palladin

Alfred Nobel University, Dnipro

A WELFARE STATE MODEL FOR UKRAINE

A welfare state is a pattern of government policies where the state plays a vital role in the protection and promotion of the economic and social wellbeing of its citizens. Unlike the purely market economy, where the government has but a trivial part, in the welfare state it is tasked to realize the principles of equality of opportunity of distribution of wealth, and public responsibility for those unable to have it otherwise. No welfare state is possible without a social dimension implying de-commodification of employees.

De-commodification included three basic features of social protection: pensions, sickness and unemployment security; in the end, the aggregate results were obtained. Old-age *pensions* consider minimum pension benefits for a standard production worker earning average wages, standard pension benefits

for a normal worker, contribution period in years, and individual's share of pension financing. *Sickness* and *unemployment* programs include benefit replacement rates (net) for a standard worker during the first 26 weeks of illness/unemployment, the number of weeks of employment required prior to qualification, and the number of waiting days before benefits are paid.

Historically in Western Europe, the welfare systems started emerging the nineteenth century. However, this concept and models boosted substantially in the 1950s onwards. The rationale behind the mass spread of the welfare state was two-fold: ensure public silence and fight the enemy (ideology). If the nineteenth-century enemy was an emerging collective effort [8], then in the second half of the twentieth century it was communism as a primary concern. Naturally, the peoples' demands played a minor if any role at all. Thus, a welfare state was created by fear and interests to preserve the economic elites' position.

The following conditions predetermined the spread of a welfare state: a) perception of the communist threat; b) demographic changes – a sharp increase in the old age population as a result of war, combined with the subsequent baby boom in the 1950s and 1960s.; c) presence of the 'Uncle Sam', i.e. the US economic giant able to finance the introduction of the welfare benefits, and d) a relatively advanced economic system of institutions, which has outgrown early stages of the wild capitalism.

The welfare state is an umbrella for several types, which differ in their historical evolution and reach. Per Prof. Esping-Andersen, there are three primary models of a capitalist welfare state:

- Conservative or Corporatist Welfare Model – evident in the continental Europe
- Liberal Welfare Model – famous among Anglo-Saxon nations
- Social Democratic Welfare Model – mostly practiced by the Nordic states

A typical welfare state evolved in the Western and Nordic Europe. However, today the "club" of welfare states is much bigger than in early times and it includes most of developed and even some developing countries. Like other communist states in the Soviet time, it was characterized by strong but disproportional social development.

Thanks to the large Soviet legacy, until today Ukraine's economy can be defined as quasi market, where the power belongs to a very limited inner circle of oligarchs who are not interested in progressive social development as well as equal opportunities for all. Some economists call this stage as the wild capitalism.

Despite positive changes, which occurred starting from 2014 onwards, these are not enough to introduce a welfare state, at least, not the one in the classical sense. There is neither a political will to facilitate changes, nor

sufficient internal material resources to support such a system. Having said that, Ukraine also cannot hope for support comparable to that given to the Western European states, coupled with the lack of the meaning to support the country under the current mindset of its leadership. This mindset presumes inefficient distribution of resources, corruption, and misuse of funds. Moreover, today there is a different external environment than that after the World War II, and nowadays the United States are in different economic position than it was in 1950s. Ukrainian society only today weakens up to start fighting for its rights and their practical application. If experience of the Western European development at all is applicable in this country, then at least fifty years are needed to change generations, which would be the bearers of the new institutions in the country.

Scientific supervision by A. Zadoia, Doctor of Science, Full Professor.

О. Пинаева

Высшая школа бизнеса – National Louis University

МЕТОДЫ АНАЛИЗА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задачами анализа финансового состояния предприятия являются: оценка и прогнозирование экономической устойчивости предприятия; поиск ресурсов улучшения финансового состояния предприятия и его стойкости; разработка целенаправленных мероприятий, которые направлены на закрепление финансовой устойчивости предприятия.

Анализ финансовой устойчивости базируется на относительных показателях, так как абсолютные показатели баланса, когда существует инфляция, сложно привести в надлежащий вид. Относительные показатели предприятия, которое анализируются, можно сравнивать: с общепризнанными нормами для оценки степени риска и прогнозирования возможности банкротства; подобными данными иных предприятий, что позволяет обнаружить сильные и слабые стороны предприятия и его возможности; подобными данными за прошлые годы для изучения направлений повышения или понижения финансового состояния предприятия.

Финансовый анализ – это изучение экономических явлений на предприятии, установление направлений и причин отклонения от нормы таких финансовых показателей, как прибыль, себестоимость, объем продаж, рентабельность, оборотный капитал и др. Содержание анализа исходит из его функций. Одна из таких функций - это изучение характера действия финансовых законов, установление закономерностей и тенденций

экономических явлений и процессов в конкретных условиях компании. Также функцией анализа считается контроль выполнения планов и управленческих решений, за правильным использованием ресурсов.

Центральная функция анализа – поиск ресурсов улучшения эффективности бизнесов на базе исследования других компаний и современных достижений науки, а также разработка процедур по использованию выявленных резервов в процессе хозяйственной деятельности. Финансовое состояние субъектов хозяйствования, его уверенность в целом зависит от соотношения своих и заемных средств и соотношения основного и оборотного капитала. Потребность в собственных денежных средствах обусловлена потребностью самофинансирования предприятий, она является основной их самостоятельности и независимости. Если цены на финансовые ресурсы малы, а предприятие сможет обеспечить наивысший уровень отдачи на вложенный капитал, чем платить за кредитные ресурсы, то, используя заемные средства, оно может повысить рентабельность собственного капитала. В итоге, насколько оптимально соотношение своего и заемного капитала во многом обуславливает финансовое положение предприятия.

Характеристики, которые показывают финансовую устойчивость предприятия:

- коэффициент экономической независимости;
- коэффициент экономической зависимости;
- коэффициент экономического риска.

Если выше уровень первой характеристики и ниже второй и третьей, то устойчивее экономическое положение предприятия. В одних отраслях, где невысокий коэффициент оборачиваемости денежных средств, коэффициент риска не должен превышать 0,5. В других, где оборачиваемость денежных средств выше и доля основного капитала ниже, коэффициент может быть выше 1.

Размещение средств предприятия также влияет на финансовую деятельность и повышение ее эффективности. От того какие вложения в основные и оборотные средства, сколько их имеется в производстве и обращения в денежной и материальной форме, насколько целесообразно их соотношение, во многом зависят результаты производственной и экономической деятельности, значит, и финансовая устойчивость предприятия. Одно из главных мест анализа финансового состояния предприятия занимает себестоимость продукции.

Себестоимость продукции – это расходы, которые выраженные в денежной форме на создание и реализацию продукции. В себестоимости продукции как синтетическом показателе отображаются все стороны производственной, финансовой и хозяйственной деятельности

предприятия, категория использования материальных, трудовых и экономических ресурсов, качество работы сотрудников и руководства в целом. Этот показатель необходим чтобы определить рентабельность производства в целом и некоторых видов продукции, определить оптовые цены на продукцию, вычислить национальный доход в масштабах страны, осуществить внутрипроизводственный хозяйственный расчет. Себестоимость продукции – это важнейшим момент образования прибыли. Если себестоимость увеличилась, то при остальных равных условиях размер прибыли за этот период обязательно уменьшится на такую же величину. Есть противоположная функциональная зависимость между величиной прибыли и себестоимости. Если меньше себестоимость, то больше прибыль, и наоборот. Себестоимость является одной из основных частей хозяйственной деятельности и важным элементом общих целей управления любым производством.

Виды себестоимости:

- технологическая себестоимость – сумма расходов на воплощение технологического процесса выработки продукции (зарботная плата сотрудников производства,

- перечисления в фонд заработной платы, расходы на материалы и энергию, затраты на техническое обслуживание, ремонт и амортизацию оборудования; расходы на приобретение инструментов и приспособлений);

- цеховая себестоимость – сумма расходов цеха на изготовление продукции;

- производственная себестоимость – сумма расходов предприятия на изготовление продукции, расходы по управлению производством в целом в пределах предприятия;

- частичная себестоимость, сюда входят переменные издержки.

Для анализа себестоимости нужно: проверить обоснованность плана по себестоимости, прогрессивность норм расходов; оценить выполнение плана и изучить причины отклонений; выявить ресурсы снижения себестоимости.

Характеристики, которые комплексно отображают эффективность работы предприятия: рациональность применения собственных ресурсов, доходность направлений деятельности (производственной, предпринимательской, инвестиционной и т.д.) являются прибыль и рентабельность. Для выявления финансового результата нужно соотнести прибыль с расходами на изготовление продукции и ее реализацию, то есть с себестоимостью продукции. Предприятие имеет прибыль, если доход превышает себестоимость; если доход равен себестоимости, то возместились только расходы на

производство и реализацию продукции, а прибыль отсутствует. Если расходы превышают доход, то предприятие в убытке, то есть происходит неэффективность финансового результата, таким образом ставит предприятие в сложное финансовое положение (не исключено банкротство). Конкретно для этого, чтобы предприятие не было банкротом, нужно изучать показатели прибыли и рентабельности. Прибыль выражается в абсолютной сумме, а рентабельность – это относительный показатель интенсивности производства, так как отображает прибыльность относительно определенной системы. Компания рентабельна, когда сумма выручки от реализации продукции достаточна для покрытия затрат на производство и реализацию, а также для образования прибавочного продукта и для осуществления развития. В течении анализа необходимо выучить динамику выше перечисленных показателей рентабельности, выполнение плана по их уровню и провести межхозяйственные сравнения с конкурентами.

Научный руководитель: А.А. Задоя, доктор экономических наук, профессор.

T. Pismennyi
Alfred Nobel University, Dnipro

EFFECT OF “TITANIC” IN THE UKRAINIAN ECONOMY

All we know about one of the most famous tragedies of the 20th century – the collapse of "Titanic" by a collision with an iceberg. Two-thirds of the passengers were killed and that were 1507 people. The problem was that the owners of the ship decided not to clutter the deck by lifeboats, and that was a fatal mistake. There were not enough lifeboats for all passengers.

Today Ukraine is going through hard times. Crisis, war, unemployment, decline of the national currency, bankruptcy of the Pension Fund, suppression of enterprise by reinforced checks and exorbitant taxes, and more. But I want to make the emphasis on the state's inability to provide pensioners.

Solidary pension system is bursting at the seams because of the constant money deficit of 30% to 35% for the pension payments. This lack is covered by the overall budget of the state, thereby trimming the other important areas of funding. The quantity of pensioners in 2016 in Ukraine amounted to 12 million people that are about 30% of whole population (a total amount is 42 million people). At the same time employed quantity - 15 million people that are 36%. Therefore, 1 person is working for every pensioner. Now the news is full of headlines that 2017 could be the year without pensions. Moreover, the Ukrainian Parliament adopted a law that

from January 1, 2017, all citizens who had not reached 35 years would be deprived of state pension.

With the help of “Titanic”, the situation effect in the Ukrainian economy will be shown. So, imagine that the “Titanic” is Ukraine nowadays. We got a hole in five sections, namely:

The first section is the military conflict with Russia. There is a loss of 200 Donetsk’ mines and 2.5 billion UAH of the annual income. On the restoration of flooded mines Ukraine needs a fantastic amount - 20 trillion dollars.

The second section is a collapse of the solidary pension system. Citizens under the age of 35 years will be deprived of pensions. So, gentlemen, will we work until we will not tolerate workplace with feet?!

The third section is fall in exports due to a conflict with Russia. According to data for 2014-2016, our exports fell by 34% compared with 2013, when we were active in trade with Russia. A drop in exports means reducing money supply in the country; it also has a negative effect on the hryvnia. Plus, there is a growth of national debt of 1.5 trillion UAH.

The fourth section is the Government's statement about raising the minimum salaries and pensions during depression of the Ukrainian economy (how can they raise the pension if its fund is bankrupt?) on 100%! Money supply will be doubled because of the “eternal work of the printing press”. The effects are pernicious: galloping of inflation, the depreciation of the national currency, a huge rise in prices for all kinds of goods and services (including utilities).

The fifth section is the lack of citizens' knowledge of the life insurance, as the only way to survive in the conditions created in Ukraine. As you can imagine, “Titanic”, that is our Ukraine, is doomed with such a hole! The consequences of the holes or the lifeboats are not enough at all.

So, the first people in the boat were the passengers of the first class. In our case, the first saved people will be deputies, ministers, tycoons and big businessmen in advance to gather enough resources to survive. It is no secret that each of the “servants of the people” is funded by several insurance programs. There are also life jackets for these people in the boats, because they themselves have provided some good pensions in the amount of 10 minimums.

While “Titanic” is sinking, all passengers, that are people, are beginning to realize that there are not enough boats. But some people (who are over 35 years old) have remained a state pension in the amount of 1500 UAH. They have to jump off the boat into the icy water (prices and tariffs) in the form of a life jacket. They will hold on for some time, but their jackets will not help them in these prices (water temperature). All their hope is only that someone will sail on time, the European Union, in the form of a ship “Carpathia” But it came just over 5 hours, and in the case of Ukraine, 5 years. Will people in life jackets be holding during 5 hours in the ice water? Possibly, not.

People who do not have the life jacket (who is not 35 years old) are especially lucky. All of them will flounce vainly by the sinking ship, looking for any way to survive. In Ukraine, it is a part-time work where is necessary to have money for a piece of bread only. Do you want to work until you will be brought forward with feet? Do you want to flounce by the sinking “Titanic” without any chance to survive while the cream of society is sitting in their boats? I think, no.

So, let’s summarize. We have three classes of people:

First class is wealthy people, with cumulative insurance programs, pensions and high-income, that is, in boats and life jackets.

The second class is poor people, with no savings, no insurance, but with a minimum pension, that is in jackets without boat in the icy water.

The third class is unsecured people, with no savings, no insurance, and no pensions. They are the ones who will go down with “Titanic”, if in the nearest future they do not open life insurance programs.

The conclusion is that if you want to live in peace and be confident in the future – take care of your own boat on board of “Titanic”.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language consultancy by N. Bepalova, Senior Lecturer.*

Е. Подмогильная

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днипро

ВЛИЯНИЕ СТРАНЫ ПРОИСХОЖДЕНИЯ ТОВАРА НА ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ ВЫБОР

Влияние страны происхождения товара на потребительский выбор достаточно велико. Ведь каждая страна имеет определенную репутацию, как общую, так и в отдельных отраслях. А покупатель, иногда даже не осознавая, переносит своё восприятие той или иной страны, на товар, произведённый ею.

Как правило, каждый потребитель имеет базовые знания о странах, но неточные представления о конкретной стране и её товарах. Среди покупателей уже давно сформировались такие устойчивые стереотипы, как: с Китая поставляют некачественное, но дешёвое, а с Европы, например, Германии – дорогое, но качественное. Так же мы все знаем такие словосочетания: индийский чай, китайский фарфор, французское вино и т.п.

Нужно упомянуть еще и эффект страны происхождения (СОЕ). Он возникает, когда покупатель не имеет достаточно знаний о продукте и переносит негативную или позитивную репутацию страны-производителя

на то, что он думает купить. Международная консалтинговая компания «Reputation Institute» в 2016 традиционно составили список стран с самой высокой репутацией. И не удивительно, что в десятку вошли те, при упоминании которых возникает ассоциации с высоким качеством и надёжностью. Это Швеция, Канада, Швейцария, Норвегия, Финляндия и т.д. Конечно, ведь для любого потребителя будут предпочтительней «швейцарские часы», а не «китайские».

Что же касается Украины, то тут действуют те же правила и стереотипы. Это доказывают и новые исследования глобальной маркетинговой компании «Nielsen», которые были проведены в 2016 году. Согласно результатам, большинство украинцев покупают продовольственные товары отечественного происхождения, а непродовольственные – иностранного.

Среди продуктов местного производства это: молоко и йогурты (84% и 59%), мясо (82%), овощи (79%), фрукты (76%), мороженое (68%), печенье (63%), вода (61%), соки (58%), конфеты и шоколад (53%). Если же рассматривать рынок алкоголя, то здесь вышло почти пополам: 30% - украинское производство, а 27% - заграничное. Для 21% происхождение не имело значения.

С товарами непродовольственной категории наблюдается противоположная ситуация. Каждый второй украинец выбирает такие товары иностранных брендов: зубная паста (61%), шампунь (60%), дезодоранты (60%), косметика (58%), стиральные порошки (54%). А вот если это мыло или освежитель воздуха, треть украинцев не смотрит на место производства (34% и 33% соответственно).

Но если опять вернуться к более дорогостоящим товарам, таким как техника, то большинство покупает международные бренды. У мобильных телефонов это – 79%, ПК и ноутбуков – 81%, телевизоров – 77%. Что касается одежды и обуви, то и тут преимущество у иностранного производителя (51%). А для 31% украинцев страна роли не играет.

На вопрос о главном факторе при покупке товара 52% тех, кто выбирает заграничное, заявили о том, что раньше покупали данный продукт и имеют позитивный опыт. А для 60% потребителей украинского аргументом стало выгодное ценовое предложение.

Такое резкое разделение на продукты питания – украинские, а остальное – импорт, сложилось исторически. Даже повышение патриотического настроения и желание покупать отечественные товары, не достаточно изменило ситуацию. И одной из причин по-прежнему остаётся стереотип о плохом качестве украинской одежды, косметики и всего прочего.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

СУТНІСТЬ ТА МОТИВАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО РУХУ КАПІТАЛУ З УКРАЇНИ ТА В УКРАЇНУ

Інтенсивний приплив та відплив іноземного капіталу притаманний для більшості держав з перехідною економікою. Основою цього є процеси фінансової глобалізації та євро інтеграційний курс, лібералізація ринку фінансових послуг, котра поглиблюється. Саме тому важливою формою міжнародно-економічних відносин є рух капіталу. Це відбувається внаслідок того, що капітал не може отримати достатній прибуток у своїй країні, але в іншій державі він може бути набагато більшим.

Міжнародний рух капіталу визначається як переміщення коштів між країнами в пошуках вигіднішої сфери їх використання. Тобто держави з певним надлишком капіталу експортують його, а держави, котрі мають його дефіцит – імпортують. При цьому вигоду одержують обидві сторони. Іноземні інвестиції абсорбують розвиток виробництва, зростання кількості робочих місць, НТП, розвиток сфери послуг, збільшення продуктивності та технічному оновленню підприємств.

Позитивний вплив вивіз капіталу має і на розвиток міжнародної торгівлі. Відповідно до цього розрізняють форми міжнародного руху капіталу за різними критеріями. До провідних форм міжнародної міграції капіталу за характером застосування доречно віднести переміщення підприємницьких та позичкових грошових резервів, проте в наш час все частіше використовують міжнародну технічну допомогу.

Основними факторами, що впливають на міграцію капіталу:

- глобалізація світового ринку, що спричиняє тісну співпрацю у різних галузях;
- майбутня концентрація та централізація грошових потоків у національних економіках;
- економічна політика промислово розвинених держав, котра направлена на залучення значних об'ємів капіталу для підтримки темпів економічного зростання, розвитку передових галузей промисловості, рівня зайнятості населення;
- перенасичення капіталу на національних ринках позикового капіталу промислово розвинених країн;
- заінтересованістю певних держав у припливі іноземних капіталів внаслідок браку внутрішнього капіталу.

На жаль, з часу відновлення незалежності у 1991 році економічна політика України девальвувала всі конкурентні переваги країни. За понад 20 років держава майже повністю втратила свою інвестиційну привабливість. У глобального рейтинга сприятливості бізнес-середовища Doing Business Україна посідає 96 сходинку з 189 країн [1]. Та попри це вона є привабливим майданчиком для інвестування у різні сектори економіки. Зокрема, наша країна є третьою за привабливістю для здійснення прямих іноземних інвестицій у фінансовий сектор: за останні 5 років український фінансовий сектор залучив найбільшу кількість інвестиційних проєктів. Проте у зв'язку з військовими діями багато іноземних інвесторів побоюлися інвестувати в Україну у 2015 році, що привело до падіння імпортованого капіталу (рис. 1).

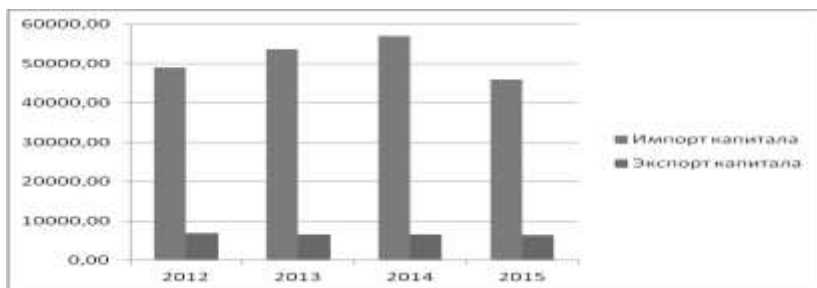

Рис. 1. Імпортований та експортований капітал, млрд. дол. [2]

Головними інструментами у боротьбі за інвестиції є реальне, а не декларативне покращення інвестиційного клімату, зменшення бюрократичних процедур, спрощення регуляторно-реєстраційних вимог та вжиття радикальних заходів щодо дієвого захисту інвестицій. Виходом із ситуації є обґрунтування раціональної інвестиційної політики, в якій пріоритет матимуть система державного регулювання й реформування структури власності на основі приватизації та концепція технічного переоснащення промислового виробництва із залученням коштів іноземних інвесторів.

Список використаних джерел

1. Рейтинг Doing Business 2015 [Електронний ресурс]. – URL: http://investorschool.ru/doing_business_2015
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – URL: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2014/zd/pik/pik_u/pik_rik_2014.html

Науковий керівник: О.А.Задоя, викладач.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий, технологічний, соціальний та навіть культурний розвиток підприємства зазвичай залежить від сприятливих умов інвестиційної діяльності та привабливості його «інвестиційного клімату». Саме такий процес, як інвестування впливає на економічну ефективність підприємства в цілому.

Широке коло питань і методів їх вирішення, пов'язаних з оцінкою економічної ефективності інвестицій суб'єктів господарювання, включаючи кооперативний сектор, висвітлюється у працях вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів: Г. Бірмана, І. Бланка, Л. Гітмана, Ю.В. Дзядикевича, В.С. Здреника, Н.А. Жданова, В. Ковальова, Ю.В. Клебан, А. Пересади, Р. Холта, В. Царьова, Д. Черваньова, І.Д. Фаріона, Б.О. Язлюка та інших.

Інвестування для підприємства – це ключова складова його розвитку. Саме від інвестування залежить як конкурентоспроможність його на ринках збуту, так і загальний благоустрій підприємства. Для оцінки економічної ефективності інвестиційної діяльності підприємства використовують різноманітні методи. Ці методи оптимально розділити на 2 категорії : методи дисконтування та методи, які не передбачають концепції дисконтування (рис. 1).

Рис. 1 Методи оцінки економічної ефективності інвестицій

Аналізуючи обрані методи, було виявлено недоліки, які не дозволяють у повному обсязі оцінити ефективність інвестицій. Більш точними виявились методи дисконтування, які обираються залежно від особливостей інвестиційної діяльності та усіх чинників, які впливають на цей процес. Методи дисконтування обов'язково повинні в себе включати приведення різночасових інвестиційних витрат і доходів до деякого конкретного моменту часу.

Більш детально, доцільно буде розглянути метод розрахунку чистого приведенного доходу (NPV), який визначає на скільки збільшився капітал підприємства після реалізації інвестиційного проекту. За допомогою цього методу, зручно оцінювати та порівнювати декілька проектів, відповідно кращим буде той, чиста приведена вартість якого є більшою. Показник чистої приведено вартості можна розрахувати за формулою:

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+i)^t}, \text{ де} \quad (1)$$

CF_t —очікуваний прилив (відплив) грошових коштів за період;
 i — ставка дисконтування.

Не зважаючи на те, що обраний метод дає досить адекватну оцінку ефективності інвестицій, він має ряд недоліків, таких як висока чутливість до ставки дисконтування та складності розрахунку. Також було виявлено, що жодний метод не включає в себе оцінку ризиків, які можуть виникати при виборі того чи іншого проекту. Надзвичайно важливим також є врахування факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Зважаючи на усе вищесказане, доцільно використовувати методи дисконтування, але варто їх доповнювати для більш детального опрацювання. Така модель, яка буде враховувати не лише ставку дисконту, а й ризики та фактори, які на неї впливають буде більш актуальною для будь-якого підприємства.

Список використаних джерел

1. Воробйова К.О. Чинники формування заощаджень в моделі макрорівноваги / К.О. Воробйова, Л.П. Кухтій// збірник матеріалів Міжнар. наук. – практ. конф. [«Економіка і управління в умовах глобалізації»], (м. Донецьк, 1–7 грудня 2010 р.). – Донецьк: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, 2010. – Т. 3. – С. 89–90.

2. Микитюк П.П. Основні критерії оцінки ефективності інвестиційно-інноваційних проектів / П.П. Микитюк // Економічний

простір: зб. наук. пр. / Придніпров. держ. акад. буд-ва та архіт. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013. – С. 125–134.

Науковий керівник: К.О. Воробйова, кандидат економічних наук, доцент.

І. Римаренко

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ВПЛИВ ПРАЦЬ НОБЕЛІВСЬКОГО ЛАУРЕАТА РОБЕРТА МАНДЕЛЛА НА СВІТОВИЙ ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Сьогодні економіки майже кожної країни переживають значні потрясіння. Центральні банки ведуть небувалу політику: встановлюють безпрецедентно низькі процентні ставки і проводять найпотужніші за всю історію грошові емісії. Поки це не стало причиною критичних інфляційних наслідків. Однак значна кількість фінансистів б'ють на сполох і агітують серйозно замислитись про створення нової міжнародної валютної системи.

Однак як дізнатися, що краще для економіки окремо взятої країни? Чи потрібно їй мати свою власну валюту або двом і більше країнам все-таки варто прийняти спільну валюту? Економіст Роберт Манделл, який є лауреатом Нобелівської премії в 1999 році, отримав свою нагороду за розробку теорії саме з цього питання. Манделл ввів 4 критерії, які визначають достатність однорідності економік для введення спільної валюти:

1. Люди працездатного віку повинні бути готові до переміщень по регіонах в пошуках роботи
2. Повинна бути свобода руху капіталу
3. Економіці слід бути диверсифікованою
4. Повинна існувати фіскальна система, яка переводить гроші з одного регіону в інший у разі потреби.

Дана теорія оптимальної валютної зони була випробувана в якості аргументу на користь створення євро, спільної валюти країн-членів ЄС. Років тридцять тому ніхто не міг і мріяти про єдиної європейської валюти. Але сьогодні це – реальність, яка змінила світову валютну систему, в якій тривалий час домінував американський долар.

Необхідність введення єдиної валюти Р. Манделл і його однодумці обґрунтовують турботою про країни, що розвиваються. На думку Манделла, гнучкі валютні курси (в недавньому минулому - стандартне ліки в рецептах МВФ) слід розглядати не як стратегію, а як відсутність стратегії. При фіксованих курсах Центробанк невеликої держави буде свою грошову політику відповідно до курсу валюти більшого сусіда – це реальна стратегія. А гнучкий курс просто позбавляє країну якоря, і їй

доводиться шукати іншу точку опори. Традиційно це була ціна золота, а зараз нею часто стає якась міра внутрішньої інфляції.

Манделл розробив і вже надав МФВ на розгляд план конвертації до 2040 р всіх світових валют в єдину грошову одиницю, яка, скоріш за всього, буде називатися "деї" (поєднання долар, євро, ієна) або "інтер". Але сам Манделл застерігає, що зміни в міжнародній фінансовій системі завжди мають потужний вплив на світову економіку, наприклад, руйнування Бреттон-Вудської системи супроводжувалося десятиліттям інфляції та енергетичною кризою, тому процес перетворення легким бути не може.

Безумовно, однією з головних перешкод на шляху до єдиної світової валюти є нерівномірність економічного розвитку. Також потрібна і єдина концепція, на основі якої можна буде здійснити реальний випуск в обіг загальносвітової валюти. Крім того, поява єдиної валюти породить конфлікт інтересів між ТНК і фінансовими посередниками, які звикли заробляти на цьому ринку. Тому багато економістів вважають можливість появи єдиної світової валюти нереальною.

Однак півстоліття тому Джон М. Кейнс запропонував створити Міжнародний валютний фонд. Тоді це здавалося неможливим, а сьогодні МВФ працює. Так чому не можна вважати ідею єдиної загальносвітової валюти життєздатною? Головний економіст найбільшого американського банку JP Morgan Chase Джон Ліпскі (John Lipsky) вважає, що якщо єдина валюта зможе утримувати стабільність цін, то зможе і сприятливо позначитися на потенціалі економічного зростання. А колишній голова ФРС Пол Волкер (Paul Volcker) висловився ще чіткіше: "Глобальна економіка вимагає і глобальної валюти".

Подивимося чи приживуться ці ідеї. Але не можна не відзначити, що одного разу ідея Р. Манделла вже вдало реалізовувалась - чого вартий лише поява євро.

Науковий керівник: О.А. Задоя, викладач.

И. Сёмич
Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днипро

ПРОБЛЕМА ОГРАНИЧЕННОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕСУРСОВ

На сегодняшний день дефицитность ресурсов является одним из глобальных экономических бедствий. Проблема заключается в том, что все ресурсы ограничены, а человеческие и экономические потребности, напротив, безграничны.

Под экономическими ресурсами имеются в виду ресурсы для производства тех или иных товаров и услуг. По сути, это блага, которые используются для создания других благ. К ним принадлежат:

- природные и энергетические ресурсы;
- трудовые ресурсы;
- предпринимательские способности;
- капитал;
- знания, необходимые для хозяйственной жизни.

Во многих ситуациях нехватка ресурсов не является жесткой и незаменимой, поэтому возможна взаимозамена. В таком случае, главная цель будет заключаться в том, как лучше можно использовать доступные имеющиеся ресурсы. Также, говоря о потребностях человека, каждую из них удовлетворить невозможно, поэтому приходится делать выбор - какие из потребностей удовлетворить первыми, проводить сравнительный анализ их полезности. То есть, пытаться потратить как можно меньшее количество ресурсов на как можно большее удовлетворение потребностей.

Предприятию, фирме, домохозяйству всегда приходится выбирать – на что им нужно потратить свои ресурсы, которые чаще всего ограничены, будь то траты на закупку или производство каких-либо благ. В этом случае, в Украине ярким примером может послужить частное акционерное общество «Днепровский завод минеральных удобрений», г. Каменское. Для производства минеральных удобрений данного предприятия, таких как – фосфорное удобрение двойной суперфосфат, ЖКУ (жидкое комплексное удобрение), требуется сырьё, которое на предприятии не имеется, поэтому нужно производить закупки. Ранее фосфориты импортировались из России, но на сегодня в связи с политическими проблемами, завод не имеет возможности получать ресурсы оттуда, поэтому поставщиком стала Сирия. Но на территории этой страны вспыхнула война, и сотрудничество пришлось остановить. На данный момент поставка фосфоритов совершается из Египта. Страной импорта калия является Беларусь, а азотный компонент в виде аммиака и карбамида закупается на украинском предприятии ПАО «ДнепрАзот». Еще один сырьевой компонент, как серная кислота, закупается и в Украине, и за рубежом, в связи с дефицитом данного продукта на внутреннем рынке. Таким образом, обеспечивается поставка всех составляющих сырьевых компонентов для производства продукции «Днепровского завода минеральных удобрений» в условиях ограниченности необходимых природных ресурсов в Украине. Как следствие, длительный срок поставки сырья приводит к

возникновению ограниченности используемого капитала (оборотных средств). Имеет место замораживание оборотных средств более чем на два месяца в сравнении с моделью, в которой отсутствует ограниченность природных ресурсов.

Делая вывод, мы хотели бы заметить, что приведенный выше пример подчеркивает тот факт, что большинство предприятий находится в прямой зависимости от источников сырья и их доступности. Исходя из этого, пути решения проблемы ограниченности ресурсов могут быть следующими:

- использование ресурсов рационально;
- существенное сокращение непроизводительных расходов;
- улучшение качества конечного продукта;
- обмен товаров на необходимые блага
- сосредоточенность на выпуске товаров, оптимальных для климата и физического расположения;
- повышение эффективности использования ресурсов;
- экономия ресурсов;
- развитие конкуренции;
- развитие предпринимательства.

Научный руководитель: А.А.Задоя, преподаватель.

Д. Сідаш
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

РИЗИКИ І СУПЕРЕЧНОСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Визначальною тенденцією сучасного світу стала глобалізація. Глобалізація - одна з основних характерних рис пізньої сучасності, обумовлена розвитком економіки, появою нових інформаційних технологій, розширенням зв'язків і взаємовпливом в різних сферах суспільного життя. З одного боку, вона виступає як фактор об'єднання, як об'єктивний процес інтеграції соціально-економічної, політичної, етнічної, конфесійної, культурної, інформаційної сфер життя різних країн і народів, з іншого боку - як складний процес всіх суспільних трансформацій, що супроводжується зіткненням інтересів, посиленням протиріч, появою нових небезпек і ризиків.

Аналіз реальних характеристик глобалізаційних процесів підводить до положення про взаємопов'язаність усіх основних складових глобалізації – глобальної економіки, міжнародної політики, світового інформаційного простору, соціально-економічного й гуманітарного розвитку людства. Унаслідок процесів глобалізації та

радикальних змін у міжнародній політичній системі формується новий світоустрій, який визначатиме головні засади міжнародної стабільності загалом і безпеки кожної країни зокрема.

Глобалізація – процес суперечливий, що характеризується як позитивними, так і негативними наслідками.

Позитивними наслідками глобалізації є: зростання доходів і життєвого рівня багатьох соціальних верств, що виражається в зростанні середнього валового внутрішнього продукту на душу населення, поява надзвичайно широких можливостей для творчої активності (величезного розмаїття нових способів самовираження і самоствердження) в усіх сферах людської діяльності.

Провідною суперечністю глобалізаційних процесів є суперечності між глобальними потребами світового економічного й політичного розвитку та прагненнями національних держав до збереження власної ідентичності й суверенності.

Суперечності економічних і політичних інтересів глобальних корпорацій і держав створює нові лінії напруження у міжнародній системі. Малі й слабкі країни можуть протиставити могутності глобальних корпорацій лише силу їх внутрішньої консолідації і групової регіональної інтеграції.

Динаміка глобалізації втягує всі держави, ігноруючи їхній суверенітет, типи політичних режимів і рівень політичного розвитку. Нові актори все більше підривають роль держави у сферах безпеки, економіки, комунікацій, нівелюючи її монополію на використання силових засобів. Усе це не може не відбиватися на змісті національного інтересу, основних пріоритетах його реалізації.

В умовах посилення взаємозалежності і взаємопроникнення національних відтворювальних процесів розширюється набір факторів, що впливають на вибір основних напрямків зовнішньоекономічної політики. Так, наприклад, з розвитком процесу транснаціоналізації збільшується кількість людей, в тому числі і представників державного апарату, які пов'язують своє благополуччя з глобальними економічними інтересами. Інакше кажучи, на рівень матеріального благополуччя окремих людей, фірм впливає не тільки стан національної економіки, а й економічна ситуація в інших країнах, в світі в цілому. Нерідкі випадки лобіювання інтересів окремих фірм, що працюють за кордоном, що впливає на вибір вектора зовнішньоекономічної політики.

Отже, глобалізація світової економіки, що супроводжується поглибленням міжнародної економічної взаємозалежності, проходить

в своєму розвитку кілька етапів і веде до великих змін у світовій політиці, економіці, науці і техніці.

З урахуванням вищевикладеного можна зробити наступні висновки: 1) протиріччя глобалізації світової економіки поглиблюються і вимагають знаходження нових шляхів, засобів і структур для їх вирішення; 2) абсолютно очевидна необхідність активної участі національних держав в узгодженні позицій країн з регулювання світового ринку на різних рівнях; 3) у зв'язку з посиленням зовнішньоекономічного вектору відбувається певне стирання кордонів між внутрішньою і зовнішньоекономічною політикою зі створенням передумов для більш ефективного використання тенденцій глобалізації для національних держав; 4) передача частини суверенітету країни на наднаціональний рівень може дати позитивний ефект для всіх суб'єктів господарювання і не несе загрози самоідентифікації країни; 5) ефективне вбудовування внутрішнього ринку в глобальний підвищує вимоги до методів господарювання, відповідним глобалізованим процесам.

Науковий керівник: А.О. Задоля, доктор економічних наук, професор.

О. Скарбо

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Сьогодні Україна переживає бум внутрішньої і зовнішньої трудової міграції. Затяжна війна на Донбасі, а також анексія Криму стали стимулом для мільйонів українців шукати кращого життя для себе і своїх сімей не тільки в інших регіонах України, а й за кордоном.

Міжнародна міграція – це рух трудових ресурсів (працівників) через кордони держави, який відбувається з метою вступу у трудові відносини в іншій країні.

За офіційною статистикою, на заробітки з України до інших країн за останні 20 років виїхало від 7 до 15% економічно активного населення. Певний відсоток з них залишився там назавжди, інша частина – продовжує працювати і планує повернутися назад. Але більшість з них їде за кордон на сезонні заробітки, щоб вижити. Проте за останні роки збільшився відсоток так званого «відтоку умів» з України. Це можна пояснити тим, що більшість молодого і кваліфікованого населення не може реалізувати себе на Батьківщині, тому за кордон мігрують найбільш здатні робітники, менеджери, фахівці.

Основні країни призначення працівників-мігрантів на 2015 р. – Польща, Російська Федерація, Чеська Республіка та Італія. На них припадає близько 80% загальних потоків короткострокових та довгострокових трудових мігрантів з України. За останні роки зменшився потік мігрантів до Росії, хоча вона все ще займає лідируюче місце в виборі українців (рис.1).

Згідно з дослідженнями, проведеними в рамках проекту МОМ у 2014-2015 рр., за кордоном перебувають для здійснення трудової діяльності близько 700 тис. громадян України. Більшість із них чоловіки 30-44 років, з заходу країни. 41% трудових мігрантів мають середню або середню спеціальну освіту, 36% – вищу освіту. [2]

Причиною такого високого відсотку трудової міграції є нестабільність української економіки, девальвація гривні, інфляція, збройний конфлікт на Сході, недовіра до влади, безробіття, зростання цін і тарифів. Тобто, мікроекономічний клімат в Україні несприятливий, тому багато активних громадян мігрує за кордон.

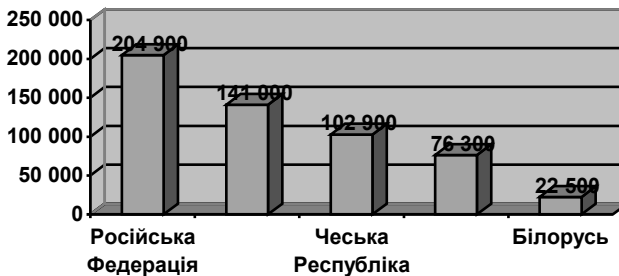

Рис. 1 Кількість українських мігрантів в інших країнах [1]

Насправді, загрозлива ситуація з трудовою міграцією найбільш здібних громадян в найближчій і середньостроковій перспективі може бути вигідна для уряду. Адже українці перераховують величезні кошти з-за кордону для своїх сімей, або відкладають зароблене, щоб незабаром в тому чи іншому вигляді вкласти в українську економіку, а це близько 4 млрд гривень на рік. Але уряд повинен зробити все, щоб українці хотіли повертатися на Батьківщину. Потрібно створити ефективну міграційну політику, яка даватиме можливість офіційно враховувати роки роботи за кордоном у загальний стаж, який дає право на пенсію. Також створення нових робочих місць, заохочення наукових працівників за допомогою

бюджетних програм або надання грантів, можливість всебічного розвитку працівників дасть змогу покращити економічну ситуацію в країні. Тобто, міграційна політика має регулювати відтік та приплив робочої сили, заохочувати й привертати іноземні висококваліфіковані кадри, а також стимулювати повертатися заробітчанами додому. Вона має бути гнучка й соціально орієнтована. Тільки в такому випадку Україна зможе конкурувати з країнами Європи на міжнародному ринку праці.

Список використаних джерел

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]: статистична інформація. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
2. Міграція як чинник розвитку в Україні. – К.:МОН, 2016. http://www.iom.org.ua/sites/default/files/mom_migraciya_yak_chynnyk_rozvytku_v_ukrayini.pdf

Науковий керівник: Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент.

В. Смирная

Університет імені Альфреда Нобеля, г. Дніпро

ЖИЗНЕННЫЙ ЦИКЛ ТОВАРА: МЕТОДЫ ЕГО ПРОДЛЕНИЯ

Любому товару, вышедшему на рынок, свойственны как взлеты, так и падения. Жизненный цикл товара—это временной период, в ходе которого товар обращается на рынке, начиная с выхода его на рынок и заканчивая уходом продукта с рынка. В ходе этого цикла, можно наблюдать колебания спроса и изменения прибыли от реализации товара.

Первая фаза жизненного цикла товара – это фаза его внедрение на рынок. Только после успешного прохождения этой фазы возможны все остальные. Часто товар на этой фазе, называю «дикой кошкой» или «трудный ребенок», ведь никто до конца не знает, выйдет ли продукт на рынок или так и останется на стадии разработки. Для фазы внедрения характерны низкие объемы производства и продаж, малая доля на рынке, узкие каналы распространения нового продукта, низкая доходность производства, а также высокие расходы на маркетинговую кампанию. Первый этап длится разное количество времени; при правильном подходе первая фаза займет всего несколько месяцев.

На данном этапе в приоритете стоит качество товара. Необходимо контролировать качество производства, обращать внимание на отзывы потребителей, придавать значение дизайну и упаковке. Чтобы процесс

внедрения прошел как можно быстрее и качественней, для продвижения товара необходимо ввести широкую рекламную кампанию, целью которой будет информирование о новом товаре и о его возможностях, акции для покупателей, чтобы простимулировать покупки, акции и скидки для сбытовых каналов, что поможет распространить товар и найти дистрибьюторов.

Если же нам удалось приручить нашу «дикую кошку», то затем наступает вторая фаза – фаза роста. Для фазы роста характерно быстрое увеличение объемов производства, увеличение спроса на товар, рост доли на рынке, увеличение доходности. Этот этап очень важен для производителя, поскольку он получает максимально комфортные и выгодные условия конкуренции на рынке, замечается повышение прибыльности, а также стабильность компании. Задача руководителей – окупить затраты на внедрение товара. На фазе роста товара также необходимо направить все усилия на продление цикла, создании ограничений для входа конкурентов и максимально охватить рынок. Тут уже появляются множество новых конкурентов, и зачастую самый распространенный способ выделения товара – это ценообразование, снижение цен для доступности товара. Чем лучше маркетологи работали на стадии роста, тем дольше продлится следующая фаза цикла.

Третья фаза – фаза зрелости. Товар начинает занимать высокую и стабильную долю на рынке, наблюдается самая высокая доходность, потребители уже хорошо знают товар, и он становится традиционным. Ценообразование формирует средний уровень цен. Конкуренция на данной стадии стабилизируется, однако становится максимальной. Поскольку темп роста снижается, то необходимо быстро реагировать на деятельность конкурентов и вести борьбу за своих потребителей. Из всех стадий жизненного цикла, третья фаза самая длинная. Стабильность обеспечивают постоянные покупатели, широкая известность и реклама товара. Для продления третьей фазы зачастую использую такие методы, как модификация и модернизация продукта, изменения дизайна, упаковки, состава, стимуляция покупателей.

Если происходит какое-то инновационное открытие в технологии производства, улучшающее товар, придающее ему уникальность и повышающее конкурентоспособность, то кривая жизненного цикла может перейти в новую кривую и будет опять наблюдаться рост.

Конечная фаза жизненного цикла товара – это спад. На спаде постепенно сокращается и прекращается производство, проявляется резкое снижение прибыли от продаж. Конкуренция на этом этапе

снижается, поскольку с рынка уходят слабые производители и остаются только крупные компании. Средний уровень цен максимально снижается, чтобы удержать потребителя. Сокращаются рекламные инвестиции на продвижение товара или же они вообще отсутствуют. Задача руководителей, как можно дольше поддерживать стабильность товара и продлить его успех. Когда товар переживает стадию спада, это дает понять производителям, что уже необходимо заниматься внедрением и продвижением нового, другого товара.

Данная концепция жизненного цикла продукта применима к классу продукта, его типа и его марке. Очень важно помнить, наблюдать за фазами жизни товара и не фокусироваться на производстве одного товара. Прослеживание жизненного цикла товаров дает производителю возможность выбирать правильные тактики продвижения товара, управлять ассортиментом, выбирать верный путь ценообразования, предусматривать прибыльность и увеличивать конкурентоспособность.

Научный руководитель: А.А. Задоя, доктор экономических наук, профессор.

А. Стельмашенко

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днепро

ГЛОБАЛИЗАЦИЯ СОВРЕМЕННОГО МИРА: ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОТИВОРЕЧИЯ

Для начала, разберемся, что именно означает сам термин «глобализация». В широком смысле, глобализация, как экономический термин, есть процесс объединения экономик стран мира в единую, экономически целостную систему. Этот процесс существует с начала XVI века, когда на земном шаре только зарождалась международная торговля. На сегодняшний день процесс, т.н. «всемирной экономической интеграции» между странами, открытыми для внешней торговли, достиг небывалой доселе интенсивности. На деле глобализация представляет собой формирование мирового свободного рынка, со стиранием внешних границ экономических систем отдельных стран. Этот процесс настолько же противоречив, насколько неизбежен в условиях сформировавшийся на данный момент вектор развития политики международных отношений экономически наиболее развитых стран.

В сущности, глобализация в первую очередь тесно связана с формированием мирового экономического рынка. Тут следует уточнить, что понимается под термином «мировой рынок». Мировой

рынок в условиях общей глобализации – это универсальная экономическая система, сформировавшаяся на начало 21го века в результате естественным образом развившимся мировым хозяйством. Это стало возможным благодаря стремительным темпам развития международного разделения труда, в свою очередь, сложившемся исторически. Таким образом, сегодня мы можем наблюдать своеобразный процесс «эволюции» такого сложнейшего организма, как международная торговля. Этот организм, по аналогии с организмом человека, имеет систему своеобразных «внутренних органов» - стран и государств, имеющих практически равную значимость в процессах глобализации и формировании всемирных товарно-денежных отношений. Каждый из этих «органов» выполняют свои особые функции в этих процессах, и, по сути, являются незаменимыми. Тут, в первую очередь, речь идет о наиболее экономически развитых странах, но, несмотря на это, нельзя не брать во внимание и менее развитые, т.к., так или иначе, каждая страна в определенной мере способна влиять на мировое хозяйство.

Глобализация в первую очередь является следствием международной экономической интеграции. Как следствие, можем наблюдать ряд определенных преимуществ и недостатков, логически вытекающих из всего вышеописанного. Начнем, пожалуй, с преимуществ процессов глобализации:

- повышение скорость обмена информацией во всем мире, в большей степени благодаря развитию всемирной интернет-сети;
- снижение уровня безработицы в мире из-за открытости внешних границ государств, что порождает увеличение текучести кадров;
- финансовая мобильность – обуславливается развитием т.н. «цифровых денег», что влечет за собой увеличение гибкости всякого рода экономических взаимодействий между субъектами мировой экономики;
- препятствование развитию мирового кризиса в связи с эффектом «выравнивания» цен;
- стимуляция НТП в масштабах планеты;
- наращивание общих объемов производства по всему земному шару;
- ускорение процессов индустриализации слабо развитых и развивающихся стран.

К недостаткам же можно отнести следующее:

- наращивание мировой борьбы за ресурсы в следствии нерационального их использования;

- способствование нелегальной миграции;
- ухудшение экологической обстановки в мире, как следствие НТП;
- глобальная культурная апроприация;
- снижение доли аграрной промышленности на мировом рынке и деиндустриализация;
- международный терроризм.

Как видим, процесс глобализации неизменно сопряжен с рядом различных экономических факторов, так или иначе затрагивающих все сферы жизни человека в частности, и государства – в целом. Есть великое множество самых разных взглядов на эту тему, но в любом случае нельзя отрицать, что темпы всемирной интеграции с каждым годом только растут и этот процесс нельзя не принимать во внимание ни коим образом.

Список использованных источников

1. Зуев А.Г. Глобализация: аспекты, о которых мало говорят/ А.Г. Зуев, Л.А. Мясникова // Мировая экономика и международные отношения – 2014. – №8. – С. 54–60.

2. Конкуренция юрисдикций и преодоление неэффективного равновесия в условиях глобализации / А. Либман // Общество и экономика. – 2014. – №5–6 – С. 263–279.

Научный руководитель: Э.М. Лимонова, кандидат экономических наук, доцент.

Y. Strelnikova
Alfred Nobel University, Dnipro

DEVELOPMENT PROBLEMS OF THE BANKING SECTOR IN UKRAINE

The improved banking system is an essential factor for proper functioning of the economy of any country. It is through an effective banking system the economy of the country can be fully stabilized and enhanced, and especially these changes are needed in Ukraine.

After the implementation of the reforms in 2014-2015 in the banking sector, the following consequences emerged:

1. Over the past two years, many banks have been aimed at eliminating. Therefore, the number of reliable banks is significantly declining.

2. The amount of uncertainty and mistrust appeared in the attitude of the population to the banks. From 2015 to the beginning of 2016 the number

of capital investments was markedly reduced. Only on the basis of the National bank sound policy and also effective Government's economic policy, improvements and changes in the dynamics of deposits over Ukraine is possible.

3. Based on the results of the past two years, many banks of Ukraine haven't taken adequate participation in the liquidity risk managing and credit risk managing, therefore the non-performing liabilities and enforcing the time limits of the liabilities appeared.

4. Many of the commercial banks increased the credit program range, and some even suspended the emergence of new programs. There were banks that didn't feel the credit reduction, but the interest rates were large enough in relation to the high inflation rate. The situation improved significantly when the exchange rate stabilized and some of the suspended programs even resumed its work.

5. The factual currency devaluation happened between 2014 and 2016. Accordingly, the majority of borrowers experienced a problem in debts owed to banks (mainly connected with currency deposits).

6. Credit resources price growth is a barrier to business development. A discount rate established by the NBU as of 18th December 2015 was 22%, but a noticeable improvement of 14% appeared as of 28th October 2016.

Since there is a need for banking sector improvement, there are possible ways of the development to consider:

1. Creating liberalization of the currency market (by cancelling the consistent currency restrictions).
2. Reducing the discount rate to the potential minimum.
3. Settling the situation in the currency market and thereby improving the population's attitude to the banking sector.
4. Providing possible bank capitalization support.

Despite the fact that at this stage the banking system of Ukraine is not in the best situation, positive developments such as an improved credit policy, discount rate reduction from the NBU, capitalization support for the national banks and banks with foreign currency deposits are visible even now. According to Moody's, the international rating agency, a forecast for the banking system for the following year is improved from the «negative» up to «steady». Moody's thinks that the deposit volume recovery in national currency and limited volume of required refinancing will improve bank financial security in the above-mentioned period. In other words, if the economy of Ukraine was on the stable level, the situation can really get better with the help of effective risk-management and with the free launching of lending.

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language consultancy by S. Medynska, Senior Lecturer.*

ДОСТОИНСТВА И ПОДВОДНЫЕ КАМНИ ВСТУПЛЕНИЯ УКРАИНЫ В ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ

Вот уже несколько лет подряд украинское правительство стремится не только развить нашу страну по европейским стандартам, но и сделать её частью Европейского союза. Последние годы ознаменовались серьёзными изменениями, как в политической, так и в экономической жизни, что свидетельствует о том, что желание называть Украину европейским государством теперь не просто желание, а вполне сформировавшийся план на ближайшее будущее. Тем не менее, предполагаемое присоединение Украины к странам Европейского Союза имеет как положительные, так и отрицательные стороны.

Положительные аспекты касаются, в первую очередь, политической стороны развития страны. Вступление в ЕС может если не гарантировать, то, во всяком случае, создавать предпосылки к установлению политической стабильности на территории нашей страны. Сложно отрицать, что события последних лет не способствуют становлению благоприятного климата ни для развития страны, ни для жизни населения в целом. Обратной же стороной данной медали может быть ухудшение взаимоотношений со странами СНГ, а также возможное участие Украины в развернувшемся конфликте Запада и мусульманских стран и частичная потеря суверенитета.

Касательно экономической жизни стоит отметить, что вступление в ЕС, несомненно, является плюсом для Украины. В-первых, украинская экономика будет присоединена к Лиссабонской стратегии, которая предусматривает поднятие конкурентоспособности. Увы, но в отношении нашей страны статистика по этому вопросу неблагоприятная: если сослаться на Рейтинг глобальной конкурентоспособности, то относительно стран Европейского Союза наивысший индекс конкурентоспособности принадлежит Нидерландам, что занимают четвёртое место в рейтинге, а именно 5,6, а низший, 4,0, принадлежит Греции. Что касается Украины, то наша страна имеет такой же индекс, что и Греция, разве что располагается на строчку выше – Украина и Греция занимают восемьдесят пятое и восемьдесят шестое места соответственно. А во-вторых,

вхождение Украины в ЕС откроет украинским производителям двадцать восемь стран для экспорта продукции. Среди основных товаров, которые Украина поставляет в ЕС, являются железная руда, а также чугун и ферросплавы. Главным импортёром украинского чугуна является Италия. Также одним из основных направлений является агропродукция, которая пришлась по душе в большей степени Франции, Италии и Испании, зерновые культуры (Испания, Португалия, Ирландия и Польша), растительное масло (Германия, Польша, Франция), мёд (Англия и Австрия) и кондитерские изделия (Польша и Румыния). В целом, экспорт продукции пищевой промышленности занимает 30% всего количество поставляемых в Европу товаров. С одной стороны, выход украинской продукции на европейский рынок является положительным аспектом, с другой – отечественные товары могут подвергаться жесточайшей конкуренции. Что, в свою очередь, так же можно рассматривать и как благоприятный момент – качество украинской продукции будет возрастать, в ином случае особых перспектив касательно продаж наших товаров в Европе нет.

Касательно неоднократно обсуждаемого безвизового режима, то здесь мнения расходятся в диаметрально противоположные стороны. С одной стороны, этот факт является более чем положительным моментом евроинтеграции, с другой же, может привести к осложнению визового режима со странами на Востоке. И как неизбежное явление – отток кадров. Только во Львове за прошедший год было выдано более полумиллиона виз в Польшу, так же многие уже живущие в этой стране подают документы на так называемую карту временного быта, а именно, около ста тысяч людей за прошедший год. Также по данным Министерства иностранных дел Украины, в России проживает более четырёх миллионов украинцев, а Канаде – более полутора миллиона, не считая потомков от смешанных браков, которых насчитывают примерно такое же количество.

Словом, евроинтеграция Украины имеет как положительные, так и отрицательные стороны. Чего в таких далеко идущих планах больше – плюсов или минусов – вопрос спорный. С одной стороны, Европа ассоциируется со стабильной экономикой и высоким уровнем жизни. Однако стоит отметить, что проблемы Украины не заканчиваются на неустойчивой политической системе и неразвивающейся экономике, немаловажным фактором является менталитет живущего на территории страны населения. На данном этапе интеграция является толчком к

совершенствованию и модернизации, однако без усилий это всё так и останется планами правительства.

Научный руководитель: А.А. Задоля, преподаватель.

R. Timchenko
Alfred Nobel University, Dnipro

PROBLEMS OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO THE EUROPEAN UNION

The characteristic feature of the modern world is to promote the development of integration processes in the world and Europe in particular. The most actual issue is establishing a partnership and friendly relations between the EU and Ukraine.

European integration is an association of groups of developed countries that interact, trade and transfer products, services, and labor. There is an expanded zone of free trade. Expanded free trade area offers a great range of mobilization. Ukraine seeks for such an FTA for quite a while for further development of the country.

Ukraine's position concerning the EU was formed for the first time at the legislative level in the main directions of the foreign policy of Ukraine, which were approved by the Verkhovna Rada of Ukraine on July 2, 1993. Since that time, Ukraine keeps working hard to join the EU.

The problem of Ukraine's integration into the EU lies in Ukraine's legislation which is not prepared to European standards. There is a need of adaptation of Ukrainian legislation with the European one; it should be done by reforming the Ukrainian legal system and gradually bring it in line with European standards. This adaptation should cover all the areas of law, such as private, customs, labor, financial, tax law, intellectual property law, labor protection, life and health, the environment, etc.

The development of relations with the European Union in the long term should remain one of the priorities of the foreign policy of Ukraine. Major efforts should be directed at integrating Ukraine into European economic space by expanding the access of Ukrainian goods to European markets, the elimination of economic barriers to trade and deepening the industrial cooperation, harmonization of economic legislation in line with EU standards and WTO, and creation of economic and legal conditions for the establishment of free trade zone between Ukraine and EU.

Thus, the prospect of European integration of Ukraine depends largely on solving some economic problems.

Scientific supervision by A. Mahdich, PhD in Economics, Associate Professor.

AFFECTING THE EXCHANGE RATE THROUGH INFLATION

The exchange rate is the value of a national currency or currency in relation to that of another country. It represents the quantity of a foreign currency that can be acquired with a unit of another currency. Inflation is an aggregate increase in prices. It is usually measured by the Consumer Price Index. To calculate inflation within a country or geographical area, the percentage change in the index between the two periods is calculated. This is how the monthly and annual inflation rate is obtained. Inflation originates from monetary creation. This monetary creation is measured by the level of the money supply, which is in perpetual increase. But an increase in the money supply does not necessarily mean that there is inflation. What leads to inflation is a more rapid increase in the money supply relative to the wealth produced (measured with GDP). In effect, this creates a demand-side pressure on supply which does not increase at the same rate. The consumer price index then increases, generating inflation.

Undoubtedly if the exchange rate and inflation are closely linked, it is important to recall the causes of inflation. The possible causes of inflation are numerous and their respective importance is sometimes difficult to appreciate. Two categories of causes emerge: real causes on the one hand, and monetary causes on the other. In the former, it is possible to distinguish between "demand" and "cost" inflation.

In the field of goods and services, which compose the real sector economy, inflation is caused by the excess demand for goods and services in the sense that demand is increasing in such proportions that the production and channels of distribution do not "succeed in following", i.e. to satisfy the request within a reasonable time. Prices tend to adjust upwards, when they are flexible (price changes). The various sources of the increase in demand are:

- Substantial increase in household consumption due to a sudden increase in population (large immigration),
- Increased government spending,
- A change in the structure of aggregate demand, especially where conditions of competition and forms vary greatly from one sector to another.

This was the case in Zaire in 1986 when a fraction of the demand for imported wax was obliged to move by state decision from the Central

Committee to the local wax; since the supply of local wax was not perfectly elastic, a rise in prices was triggered, leading to an increase in the general level of prices. Yet the declared objective of this Central Committee's State decision was to lower the prices of local wax in particular and of Zairian cotton in general.

In the area of costs, economies have thought they have found a cause of inflation on the supply side of outputs and inputs, that is, in production conditions. They argue that producers and workers, with a view to increasing their incomes, tend to develop their quasi-monopoly power and once succeed, raise prices or wages in order to increase their profit margins or wages. The process spreads throughout the economy and affects the costs of production everywhere.

Inflation by costs thus appears to be essentially a phenomenon of market structure. It is the absence of competition or a reduction in its degree, which is likely to create or reinforce inflationary pressures in a market economy. In the case of inflation induced by the supply of money, the most classic cause is suggested by the equation of Fisher's transactions:

$$MV = PQ.$$

It is from M the total quantity of money in the economy in question. An unreasonable increase in the latter by the banking system, while production in real terms remained constant and the rate of circulation V did not change, necessarily, and entirely, is reflected in a rise in prices.

In addition, it is very often the case that individuals try to substitute monetary hold for real property. This would be the case when they expect a rise in the prices of goods, and thus a loss of their purchasing power. The level of inflation directly affects the exchange rate between two currencies at several levels:

- **Purchasing Power Parity:** The purchasing power parity seeks to compare the different purchasing power of each country according to the general level of prices (not the exchange rate). This makes it possible to determine the country in which the cost of living is more expensive. If inflation is the same in both countries, the exchange rate does not change. Should it get stronger in one country than in the other, it tends to affect exchange rate. The currency with the higher inflation rate will lose its value and depreciate, thus appreciating the other currency against itself on the Forex.

- **International Fisher Effect and Interest Rates:** Inflation also tends to influence interest rates, which in turn affect the value of the currency. Should the interest rate go up, it will result in depreciating that currency on the Forex. Conversely, low inflation (or deflation) pushes down interest rates, which has the opposite effect. Yet, current levels of inflation are not

as important as its historical progression. If inflation keeps growing, there is a risk of rising rates. Conversely, if the inflation rate is in a downward trend, there is tendency for falling interest rates.

To sum up, inflation does have an effect on the exchange rate as presented above. However, it should also be noted that the impact of inflation on the exchange rate is theoretical, implying there are many other factors to be taken into account while determining the exchange rate.

Scientific supervision by A. Palladin, Lecturer.

K. Chertok

Alfred Nobel University, Dnipro

THE ROLE OF INVESTMENTS IN A MODERN ECONOMY

Investments as an economic category perform a number of important functions, which are essential for the economic development. They predetermine the economic growth, and increase its productive capacity.

At the national level, the nature of economic development reflects the dynamics of the net investment indicator. If the sum of net investments over a certain period amounts to a negative value, it indicates that the productive capacity of the state decreases and the volume of production in the state is reduced. If the sum of net investments equals zero, it means that the productive capacity of the country remains unchanged. A positive value of net investments means that the economy is at the stage of development, because the expanded reproduction of its productive capacity is ensured [1].

The relationship of investment and economic processes at the macro level has a bilateral character. On the one hand, the formation of investment resources occurs according to the indicators of economic activity in the country, but on the other hand, the allocation of investments provides some changes in the status of the economy, as well as in the development of ecological and social processes.

At the macro-level investments serve as the basis for the acceleration of scientific and technological progress, being the instrument for raising the quality and competitiveness of domestic products, structural economic adjustment and balanced development of all its branches, the creation of the necessary raw materials on the industrial basis, the development of the social sphere, the solution the country's defense and security problems, as well as problems of unemployment, environmental protection and so on [1].

Investments also play an important role at the micro-level. They are necessary for ensuring the normal functioning of the enterprise, a stable financial position and profit maximization of a business entity. Without

investments it is impossible to ensure the competitiveness of the produced goods and services, to overcome the consequences of moral and physical depreciation of fixed assets, to purchase securities and invest in the assets of other companies, to take certain protective environmental measures.

Investments play a significant role in the functioning and development of the economy. The changes in physical volumes and proportions of investments have an impact on the volume of public production and employment, structural economic changes, the development of special industries and sectors of the economy.^[1] Investments provide the dynamical direction of financial flows into the most promising areas of activity, promote the development of innovations, stimulate entrepreneurial activity and, ultimately, are crucial for the development of society as a whole.

References

1. Pelinescu, E. (2009). The impact of foreign direct investment on the economic growth and countries' export potential. Retrieved from http://www.ipe.ro/rjef/rjef4_09/rjef4_09_9.pdf

*Scientific supervision by A. Magdich, PhD in Economics, Associate Professor,
Language supervision by G. Miasoid, PhD in Pedagogy, Associate Professor.*

К. Чесникова

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днипро

ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В УКРАИНЕ

Как известно, от эффективности инвестиций зависят многие сферы деятельности, поскольку инвестиции – это основа для развития любой отрасли.

В результате экономического кризиса, инвестиционная деятельность достаточно снизилась. Одними из причин являются инфляция и падения спроса на вложения. На данный момент, Украина занимает 80-е место среди простоты ведения бизнеса. К сожалению, многие инвесторы отказываются вкладывать свои деньги из-за низкого уровня английского языка, сложностями с открытием счетов и т.д.

Основными направлениями для привлечения инвестиций и поддержки ныне действующих инвесторов являются: производство легковых, грузовых и автомобилей для сельскохозяйственного производства; авиа-, ракето- и судостроение; внедрение новых технологий; переработка сельхозпродукции.

Страна, в которую Украина инвестирует большую часть своих средств – Кипр. В основном, это офшорные счета.

Нынешние условия экономического развития требуют привлечения иностранных инвестиций. В Украине создана законодательная база для регулирования инвестиционной деятельности.

В связи с непростой политической и экономической ситуацией в Украине, иностранная финансовая поддержка может облегчить кризис, но и исключительно финансовыми ресурсами проблему не решить. Конечно, это риск для страны жить за счет иностранных инвестиций. Необходимо привлекать представителей международного бизнеса для разработки новых технологий, развития экономического состояния страны, развития новых предприятий и получения создания новых рабочих мест, развития новых международных отношений и т. д. Возможно, в процессе интеграции Украины в мировую экономику решит ряд проблем для страны.

Для того, чтобы отечественные производители не пропали вовсе с рынка – необходимо инвестировать и развивать новые технологии в отраслях, которые есть сейчас на рынке и продвигать национальный продукт на рынки других стран.

Если поддерживать отечественного производителя – это позволит решить ряд вопросов с внешнеэкономической деятельностью. Для роста производства НД и ВВП внешняя экономическая деятельность является одним из важнейших факторов. В данный момент, из-за отсутствия поддержки национального производителя резко уменьшилось производство товаров из-за снижения качества товаров, сокращение рабочих мест на предприятии и т.д.

Подводя итог, можно сказать о том, что, несмотря на все эти проблемы – есть ряд решений, которые можно применить для повышения уровня инвестиций, для привлечения потенциальных международных фирм, которые готовы вложить средства в отечественных производителей, выход на внешние рынки и т.д. Для того, чтобы эта система потока инвестиций была эффективна, необходимо создать достаточно стабильную инвестиционную законодательную базу.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

А. Шведова

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днипро

ПРОБЛЕМА СКРЫТОЙ ИНФЛЯЦИИ

Изучение теоретических аспектов скрытой инфляции крайне актуально для эффективной борьбы с ней и минимизацией негативных последствий.

Инфляция – одна из важнейших проблем макроэкономики. Это явление характеризуется повышением среднего уровня цен и

обесцениванием денег с увеличением их количества. Инфляция представляет собой одну из форм нарушения равновесия в национальной экономике – несоответствия спроса и предложения.

Уровень инфляции влияет и на экономические показатели: уровень процентной ставки, потребительского и инвестиционного спроса, и на социальные: качество жизни населения и её стоимость.

Видов инфляции несколько. По формах проявления инфляция бывает открытой (явной) и скрытой (подавленной).

Заметным ростом уровня цен характеризуется открытая (явная) инфляция, в то время как скрытая (подавленная) инфляция может не проявляться.

При скрытой инфляции денежная масса или издержки производства увеличиваются, а доходы населения и цены остаются неизменными. Отличительной чертой этого процесса является то, что именно государством порождается и контролируется данная проблема. Действия направляются на подавление роста цен и доходов во избежание негативных последствий. Пытаются устранить результаты, но не причину проблемы.

Когда происходит нарушение баланса товарной и денежной массы, в странах с рыночной экономикой повышается уровень цен, а значит проявляется процесс инфляции. Когда инфляция открытая, население сразу ощущает изменения и может к ним адаптироваться. О существовании скрытой (или, как её еще называют, подавленной) инфляции люди могут даже не догадываться, так как ситуация в экономике кажется достаточно стабильной: цены длительный период остаются неизменными, однако через некоторое время ощущается нехватка определенных товаров. Товаров, доход от продаж на которые меньше затрат на их производство. В экономике начинает процветать теневая деятельность и деньги выходят из официального оборота. Активно развивается черный рынок, где товары перепродают по завышенным ценам. Контроль государства в данном случае отсутствует.

Скрытая инфляция крайне отрицательно влияет на экономику. Она приводит к убыточности предприятий, а позже – к их закрытию и сворачиванию производства. Появляется дефицит даже тех товаров, которые пользовались постоянным спросом. Также происходит сокращение рабочих мест, урезание зарплаты и, как итог, падение общего уровня жизни населения. Люди теряют интерес к своей профессии, падает их работоспособность, снижается уровень ответственности. Предприниматели теряют смысл продолжать свою деятельность. Они отказываются от качества продукции в пользу уменьшения затрат на производство и минимизации убытков.

Реальная стоимость товаров и услуг после продолжительного процесса сдерживания цен, становится выше установленных. Когда происходит ослабления контроля, заметен резкий скачек возрастания цен. В связи с тем, что поднять зарплату предприниматели резко не могут, доходы населения еще некоторое время остаются на прежнем уровне и увеличиваются постепенно. Возникают трудности в материальном плане.

Методы выявления и расчета скрытой инфляции ещё требуют доработки и усовершенствования. К сожалению, противостоять данному явлению практически невозможно. Чтобы устранить скрытую инфляцию, её необходимо сделать явной (открытой). Также нужно бороться с теневой деятельностью в стране, контролировать обороты денег, пытаться стабилизировать цены и устранить экономическую неоднородность населения.

Подводя итоги, можно сказать, что даже развивающаяся умеренными темпами скрытая инфляция, влечет за собой негативные последствия, главным из которых является нарушение рыночной системы. Поэтому именно скрытой инфляции необходимо уделить особое внимание.

Научный руководитель: А.А. Задоля, преподаватель.

А. Шевченко

***Спеціалізована багатопрофільна школа №23
з поглибленим вивченням англійської мови, м. Дніпро***

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні дуже актуальним питанням серед населення став проблематичний пошук місця роботи. Економічна криза дуже згубно позначається на зайнятість трудового населення будь-якої країни. У зв'язку з наявністю такої проблеми, в Україні процвітає безробіття.

За офіційними даними Державної служби статистики України, у вересні 2016 року рівень безробіття, в порівнянні з попереднім місяцем, незначно скоротився і склав 1,3%. У вересні 2016 р. у Державній службі зайнятості було зареєстровано 341,5 тис безробітних (проти 355,7 тис у серпні). Таким чином, кількість безробітних зменшилася на 14,2 тис осіб. Але це лише цифри, які фіксують облік по безробіттю. А за даними Міжнародної організації праці: безробіття в Україні продовжує зростати.

Причиною безробіття є наступні фактори. Якщо людині представляється свобода вибору роду діяльності і місця роботи, в кожен даний момент деякі працівники виявляються в положенні «між роботами». Одні добровільно змінюють місце роботи. Інші шукають нову роботу через звільнення. Треті тимчасово втрачають сезонну роботу. І є категорія працівників, особливо молодих людей, які вперше шукають роботу. Коли всі

ці люди знайдуть роботу або повернуться на стару після тимчасового звільнення інші «шукачі» роботи і тимчасово звільнені працівники замінюють їх в «загальному фонді безробітних». Тому, хоча конкретні люди, що залишилися без роботи з тих чи інших причин, змінюють один одного з місяця в місяць, даний тип безробіття залишається.

Методи боротьби з безробіттям визначаються владою конкретної країни, їх існує велика кількість. Можна виділити чотири основні напрямки вирішення даної проблеми:

1. Програма по стимулюванню зростання зайнятості та збільшення числа робочих місць в державному секторі.
2. Програми, спрямовані на підготовку та перепідготовку робочої сили.
3. Програми сприяння найму робочої сили.
4. Уряд приймає програми по соціальному страхуванню безробіття, тобто виділяє кошти на допомогу з безробіття.

Боротьба держави з безробіттям зводиться до вирішення завдання досягнення повної зайнятості населення: забезпечення працездатної громадян і необхідної кількості робочих місць для них. Для цього потрібно сформулювати і реалізувати комплекс певних заходів, спрямованих на скорочення рівня розглянутого соціально-економічного явища.

Важливим моментом є працевлаштування молоді. Основи молодіжної політики були закладені в Україні Декларацією "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" і Законом України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні". Однак, зробивши аналіз, можна стверджувати, що в законодавчих та нормативних актах, що регулюють зайнятість молодих громадян, недостатньо враховані соціально-економічні можливості України. Тому для вирішення цих проблем можна запропонувати наступні заходи: створення підприємств для працевлаштування молоді у вільний від навчання час; сприяння створенню малих молодіжних підприємств; створення при вузах або при службах зайнятості відділів сприяння працевлаштуванню молоді.

Пожвавлення економічної діяльності, збільшення обсягів інвестиційних вкладень в розвиток малого підприємництва повинні позитивно впливати на створення нових робочих місць і сприяти зростанню рівня зайнятості населення. Більш ефективному використанню наявних і створення додаткових робочих місць сприятиме впровадження нового для України стандарту – мінімальної погодинної заробітної плати. Матиме позитивний вплив стратегія формування державного замовлення на підготовку кадрів для галузей економіки. На проведення політики зайнятості держава витрачає приблизно 0,41% ВВП, що значно менше, ніж в інших країнах (2,6% - Швеція, 3% - Франція, 1,6% - Угорщина). Тому першочерговим завданням у проведенні активної політики на ринку праці має бути її фінансове

забезпечення. Для збільшення фінансування зайнятості населення необхідно посилювати вплив держави на рівень національного виробництва.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електроний ресурс]. – Режим доступу:
Науковий керівник: Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент.

I. Shkura

Alfred Nobel University, Dnipro

SRI IN UKRAINE: HISTORICAL PERSPECTIVE

To clarify the basis for the formation and functioning of SRI (socially responsible investment) in Ukraine the evolutionary context of corporate social responsibility and socially responsible investment should be considered.

Analysis of the information sources which cover socially responsible investment in Ukraine allows one to conclude that it has not yet been possible to define the particular stages of development of SRI within Ukrainian space. One can only assume that Ukraine is at the initial stage of forming the institution of socially responsible (sustainable and responsible) investment. However, the particular stages of CSR can already be distinguished and characterized.

Stage 1 (December 2005-2007). The Forum "Corporate Social Responsibility and Global Compact" and the launch of the initiative "Global Compact" started on 25 April 2006 in Ukraine. The Forum of Socially Responsible Business (CSR) was established and the Memorandum of CSR was developed.

Stage 2 (2007) was characterized by the expansion of stakeholders' awareness, the first steps of implementation of CSR strategies, and events aimed at discussing a range of issues relating to the development of CSR in Ukraine. On 1 November 2007 Ukraine joined the group for the development of social responsibility standard - ISO 26000, and six national experts from various stakeholder groups were elected [1].

Stage 3 (2008). Institutionalization of the Global Compact took place and the Global Compact Board, including representatives of Ukrainian and international companies, non-governmental organizations, federations of employers and trade unions, was established. It was understood that CSR was a strategy of business, so studies aimed at understanding and awareness of CSR ISO 26000 were carried out by the Centre of Development of CSR with the support of partners. As a result, regional roundtables and workshops on CSR were held.

Stage 4 (2009-2011). There was focus on ecomanagement and protection of the environment involving universities in CSR and the creation of a network of "CSR in education." Social, environmental and educational initiatives were continued with the support of UNITER. The Global Compact held the first Ukrainian Business Summit on Climate Changes [2, p. 20]. Since 2009 the Centre of Development of CSR has held an annual competition of Business Cases for CSR.

Stage 5 (2012-2013). Companies' awareness of the necessity of CSR increased; work on the concept of the national CSR strategy, systematization and centralization of the CSR projects was carried out, and the scale and systematics of the CSR projects extended. During this period the number of non-financial reports rose (from 11 in 2011 to 35 in 2012) indicating the spread of CSR practice among Ukrainian companies.

Since 2013 there have been attempts to integrate the CSR projects into the strategy of companies' increasing communication flows and spreading the ideas and practices of corporate volunteering [3].

Besides this, since 2013 the holding of the annual national forum "Business and University" has brought together the interests of both businesses and universities and created new and effective partnerships. The mission of the Forum is to improve the quality of education as a whole. Within the annual Forum, the establishment of contacts and discussion of the best practices of effective partnerships between businesses and universities have taken place [4].

Stage 6 (2014-2016). Work on the development and adoption of the National Strategy on Corporate Social Responsibility was suspended almost until the beginning of 2016. Following this hiatus, the extended working group was restored, which gave hope for its completion and approval by the end of 2016 [5].

The analysis of the evolution of CSR and SRI in the world [6; 7; 8] shows that Ukraine is at the beginning of the SRI process. For the implementation of SRI practices it is necessary to undergo a long period of sustained effort: from the adoption of the legislation to promotion of CSR ideas and opportunities for socially responsible investment in society.

References

1. www.imd.org/uupload/imd.website/wcc/scoreboard.pdf (access: 05.07.2016).
2. Korporatyvna sotsial'na vidpovidal'nist': modeli ta upravlins'ka praktyka 2005–2010: stan ta perspektyvy rozvytku (2011): [Corporate social responsibility: models and management practices 2005-2010: Status and Prospects]. Eds. Red'kina O., Saprykina M., Liashenko O., Zinchenko A. Farbovanyj lyst, Kyiv.
3. gurt.org.ua/articles/17080/ (access: 20.07.2016).

4. csr-ukraine.org (access: 15.07.2016).
5. kurinko.com/uk/nacionalna-strategiya-ksv-v-ukra%D1%97ni-stan-sprav-i-perspektivi/ (access: 25.07.2016).
6. 6solability.com/the-global-sustainable-competitiveness-index/the-index (access: 05.07.2016).
7. www.svb.org.ua/publications/kontseptsiya-natsionalnoi-strategii-sotsialnoi-vidpovidalnosti-biznesu (access: 10.07.2016).
8. home.kpmg.com/lu/en/home/insights/2015/03/european-responsible-investing-fund-survey-2015.html (access: 20.07.2016).

I. Schmidt

Alfred Nobel University, Dnipro

IMPLICATIONS OF UKRAINE’S ENTRY INTO THE EU FOR FOREIGN DIRECT INVESTMENT

Foreign Direct Investment is one of the important factors of Ukrainian economic restructuring, increasing business efficiency and ensuring technical progress. It is necessary to highlight that the level of investment activity determines the rate of economic growth and the degree of development of the country as a whole. A limited amount of domestic investments does not provide the optimum level of all the needs of development. Therefore, foreign capital is extremely important because development of the investment market is a particularly crucial task in the context of transformational changes in Ukraine’s economy and its restructuring, as well as integration into the European Union. Today the EU is the largest foreign investor for Ukraine. Creating a favorable investment market and effective implementation of the investment policy are priorities for economic development in Ukraine.

According to the State Statistics Service in January-June 2016 2859,1 million US dollars was invested in Ukraine’s economy by foreign investors and 330.1 million US dollars of direct investment (equity) was withdrawn (Fig. 1).

It is necessary to underline that the Association Agreement between Ukraine and the European Union involves a serious and comprehensive free trade agreement, but it also restricts the export of 36 important products establishing very low quotas. It is very critical to expand the quotas for exporting the products. Certainly, the free trade agreement allows Ukraine to attract foreign direct investment through the integration into the European supply chain and to start out the development, particularly in agriculture.

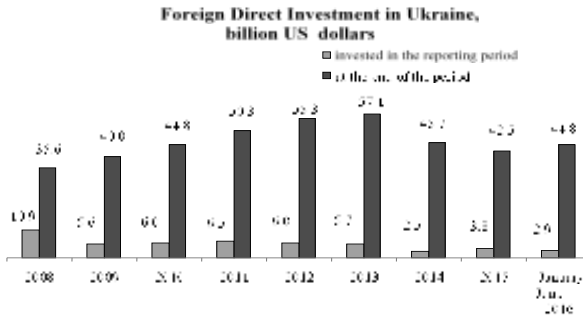

Fig.1 Foreign Direct Investment in Ukraine

In the near future Ukraine should focus on several priority areas of its investment policy that can increase the volume of investment resources and improve the efficiency of their allocation.

These are:

- improvement of mechanisms and instruments of government policy aimed at expanding investment potential and stimulating investment activity of companies;
- improving the regulatory framework for the regulation of Ukraine's investment activity;
- creating a favorable investment climate and stimulating investment aimed at production of competitive products;
- developing the investment climate through the improvement of the investment law.

*Scientific supervision by A. Zadoia, Doctor of Economic Sciences, Professor,
Language supervision by S. Medynska, Senior Lecturer.*

Д. Юдина

Университет имени Альфреда Нобеля, г. Днепро

БЕЗРАБОТИЦА НА МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОМ УРОВНЕ

Для того, чтобы понять, как проблемы безработицы могут влиять на государство в целом, необходимо понять из чего вытекает эта проблема. Ведь для государства, безработица, является серьезной экономической проблемой. На самом деле это тема является самой

актуальной в мире. Это социальная проблема общества, которая сопутствует снижению экономическому развитию страны.

Рынок труда, который систематизирует интересы продавцов и покупателей каких-либо услуг. Важнейший производственный ресурс - это труд. В соответствии выделяют две функции труда: социальную и экономическую. Социальная функция занимается доходами и уровнем производства, а экономическая рациональный использованием труда. Сама суть рынка труда - важнейшая экономическая сфера жизни общества. То есть когда спрос на труд, предложение труда и заработная плата. От модели труда на рынке зависит и регулируется спрос и предложение. В таком случае, безработица, невозможна при существовании равновесия.

С учетом факторов рынка труда население можно поделить на экономически активных и неактивных. Все активное население - это люди, имеющие работу, которая приносит им доход, а также безработные. Соответственно все остальные - это неактивные жители общества. Это дети, школьники, студенты, пенсионеры, домохозяйки. Почему же тогда люди, которые не имеют работы относятся в категорию активного населения? Важно понимать, если ты не имеешь работу, это может рассматриваться как: ты не хочешь искать работу и работать или ты не имеешь работу, но желаешь ее найти. В этом собственно отличие активной и неактивной составляющей.

Сейчас экономисты оценивают безработицу как постоянную часть рыночного хозяйства. Связи с этим уделяется внимание анализу типов безработицы: фрикционная, циклическая и структурная.

Фрикционная – связанная с постоянным колебанием и добровольной сменой места работы. Меняются умения, квалификации, производственный рынок. Такая модель узнаваема по ее небольшой продолжительности.

Структурная – более масштабная модель. Вызвана сменой в технологии производства и структуры совокупного спроса. Избежать вид данной безработицы невозможно. Циклическая - это следствие спада производства. Полная занятость населения - это отсутствие именно циклической безработицы. Модуль существует не всегда.

Сезонная – сопровождается временной работой хозяйств.

Безработицу может вызвать высокий уровень заработной платы, что приведет к переизбытку предложений труда.

При оценке экономических показателей можно вычислить издержки безработицы. При каждом увеличении реального объема производства на 2% норма безработицы идет к снижению на 1%.

Существует потребность фиксирования части населения, выделяют: зарегистрированную безработицу, желающих приступить к работе и тех, кто ее ищет.

Соответственно главной стратегической целью государства должно быть регулирование занятости и повышение социальной и экономической за счет развития человеческого капитала. Необходимо убрать препятствия свободного изменения заработной платы в соотношении спроса.

Научный руководитель: А.А. Задоя, преподаватель.

К. Ягупова

Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Україна вже багато років намагається зробити кроки до Європейського союзу, адже наша Вітчизна – це серце Європи. Насамперед, Україна має дуже вигідне географічне розташування, має свої цінності, український народ сповідує принципи свободи та незалежності. Отже ми маємо пріоритети, щоб вступити до Євросоюзу. Але є багато факторів, котрі диктують нам як жити далі.

Першим фактом, котрий може підтвердити думку українського народу про незалежність є подія 1991 р., коли громадяни заявили, що прагнуть самі вирішувати долю України. Тоді Міністр закордонних справ Нідерландів, ставши головою ЄС, офіційно визнав незалежність нашої держави.

Вперше Україна заявила про власні інтеграційні прагнення 2 липня 1993 р. У документі сказано, що перспективною метою української зовнішньої політики є співробітництво України з Європейськими країнами за умови, що це не шкодитиме її національним інтересам. Це стало маленьким кроком до вступу в ЄС.

Відмову керівництва країни підписати Угоду про асоціацію з ЄС 13 листопада 2013 р. спричинила «Євромайдан».

Після перемоги в Україні Революції Гідності Верховна Рада прийняла Постанову «Про підтвердження курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу». Україна знову намагається набути членства у ЄС.

Виконання Угоди про асоціацію між Європейським союзом та Україною відбувається на основі документа, котрий був затверджений 17 вересня 2014 р. – план заходів з імплементації на 2014–2017 рр. Головною метою було визначення інтеграції України до ЄС. Але все-таки виникає питання, чи буде вигідним для нашої держави цей союз? Чи покращить це економічне становище?

Євроінтеграція - це інструмент, котрий може підвищити рівень розвитку держави, посилити демократію, модернізувати галузі економіки. Поступова економічна інтеграція України до ЄС запроваджується для посилення торговельних та економічних відносин, які вестимуть до внутрішнього ринку ЄС, і тому для держави будуть відкриті зони вільної торгівлі. Але що може дати для України ЗВТ з ЄС?

По-перше, під вільною торгівлею розуміють формування економічного простору, скасування імпорتنих тарифів на товари.

По-друге, безмитний експорт з України до ЄС різноманітних видів промислової та аграрної продукції, перехід до європейських стандартів та сертифікатів.

Також зросте експорт української продукцію до ЄС, буде доступ на ринки третіх країн.

Скасування ввізних мит та підписання угоди про ЗВТ не може означати автоматичний доступ до європейського ринку для тваринницької продукції, яку виробили в Україні. Сфера технічного регулювання потребує тривалого часу і матеріальних ресурсів. Щодо електроенергії, буде збільшення інвестицій на модернізацію, надійності та якості, на екологічне електропостачання. Але щоб залучити повністю енергосистеми України до європейського ринку, треба додаткові інвестиції.

Що стосується хімічних підприємств, то вони повністю зацікавлені у створенні ЗВТ з європейськими державами. Вони розраховують на зростання експорту продукції, котру виготовляють, а також на імпорт нових технологій з ЄС.

Можна ствердити, що поки Україна буде знаходитись на більш низькому рівні технологічного прогресу ніж інші європейські країни, то в торговельних стосунках буде домінувати імпорт.

Як на даний момент можна оцінити успіхи та недоліки тривалого часу руху України до ЄС? На перший погляд було втрачено багато часу, фінансування, було безліч різноманітних політичних дій, але громадяни до останнього вірять, що Україна буде членом ЄС, зросте економіка і покращиться рівень життя. Європейські держави також зацікавлені у тому, щоб наша держава стала вільною, демократичною,

незалежною, котра буде приймати важливі рішення, та вирішувати сама різноманітні проблеми.

Україна дуже рішуче робила кроки, щоб вийти на європейський рівень. З кожним роком держава стає могутнішою та стабільнішою, піднімає економіку, будує різносторонні відносини з іншими країнами. Отже, Україна має право до вступу в ЄС, вона має право стати вільною європейською державою.

Науковий керівник: А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор.

Наукове видання
XXII Міжнародна науково-практична конференція
студентів і молодих вчених

**ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВИБІР УКРАЇНИ
ТА ПРОБЛЕМИ МАКРОЕКОНОМІКИ**

Тези доповідей
22 березня 2017 р.

(українською, російською та англійською мовами)

Підписано до друку 14.03.2017. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 7,21. Тираж 70 пр. Зам. №

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 778-58-66, e-mail: rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.

Віддруковано у ТОВ «Роял Принт».
49052, м. Дніпро, вул. В. Ларіонова, 145.
Тел. (056) 794-61-05, 04
Свідоцтво ДК № 4765 від 04.09.2014 р.